

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ =ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ Γ. Κ. Παπ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΩΡΕΑΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΤΟΥ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

ΕΤΟΣ Ε'—ΑΡΙΘ. 19—24

ΙΟΥΛΙΟΥ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ Ο ΑΧΡΗΣΤΟΣ— Διονύσιος Σαββίδης	4049
ΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤ. ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚ. ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ ΕΡΓΟΝ Γεωργίου Θεοφ. Πολυζωάτου	4060
ΔΙΗΓΗΜΑ Α. ΠΟΥΣΚΙΝ Η ΧΙΟΝΟΘΥΓΑΛΙΑ Α. Ποτόζιν	4069
ΓΝΩΜΑΙ ΔΙΑΠΡΕΨΩΝ ΣΒΡΑΪΩΝ ΤΩ ΜΕΛΛΩΝ ΤΟΥ ΕΒΡΑΙΣΜΟΥ ΤΟ ΜΕΛΛΩΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ *Αρθρον εξ Αμερικανικής *Επιθεωρήσεως Κ. Μαρώνι	4078
ΓΑΛΛΙΚΗ ΠΙΛΟΛΟΓΙΑ Η ΑΠΟΘΙΝΟΥΣΙΑ Guy de Laupassant	4084
ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗ ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΦΥΜΑΤΙΩΣΙΣ Κ. Α. Κομμούλη	4088
Η Γ' : ΤΕΜΒΡΙΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ	4094
Η ΔΣΦ. ΕΙΑ ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ *επί Βέδριν	4106
ΔΙΨΟΦΡΑ * * * * *	
Ε.ΚΟΝΕΣ * * * * *	

ΣΕ ΤΩΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΑΘΗΝΑΙ

1919

(Οἱ συνδρομηταὶ λαμβάνουσι τὸ Μηνιαῖον Πυράρισμα ἄνευ ἄλλης διαιτυλώσεως. Οἱ τακτικοὶ ἀναγνώσται τῶν « Ἀθη- νῶν » ἀποκόπιοντες καθ' ἑκάστην τὸ δεξιὸν τοῦτο καὶ παρουσιάζοντες τὰ δεξιά τοῦ μηνός, λαμβάνουσι τὸ Πυράρισμα τῶν « Ἀθηνῶν », οἱ μὲν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ παρὰ τῶν Γραφείων μας, οἱ δὲ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις παρὰ τῶν κατὰ τόπους Ὑπογραφεῶν.

ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ LIMITED

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1839

Κεφάλαιον ἐγκριμμένον £ 1.000.000

Κεφάλαιον καταβεβλημμένον £ 315.510

ΕΔΡΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ. — ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Κερκύρα, Κεραλληνίᾳ, Ζακύνθῳ, Πάτραις, Ναυπλίῳ Πειραιεὶ καὶ Τριπόλει.

ΟΡΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Οἱ τόκοι τῶν καταθέσεων ὀρίσθησαν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1910 ὡς κάτωθι :

1) Εἰς Δραχμῶν

3 ο)ο διὰ καταθέσεις ἀποδοτέας εἰς πρώτην ζήτησιν μέχρι Δραχμῶν 100000
1)2 ο)ο διὰ καταθέσεις ἀποδοτέας εἰς πρώτην ζήτησιν διὰ τὰ πέραν τῶν ἐπιῶν Δραχμῶν 100 000 ποσῶν.

3 1)2 ο)ο εἰς ἑτάσιον διὰ καταθέσεις ἀποδοτέας μετὰ 6 μηνῶν μέχρι 2

4 ο)ο » » » » » » 1 ἔτη » 4

4 1)2 ο)ο » » » » » » 4 » καὶ ἐπέκεινα.

(2 εἰς ἑτάσιον ἐπὶ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας)

3 ο)ο διὰ καταθέσεις ἀποδοτέας εἰς ἀ' ζήτησιν ἄνευ ὀρίου ποσοῦ.

3 1)4 ο)ο » » » » » » μετὰ 6 μηνῶν

3 1)2 ο)ο » » » » » » 1 ἔτος

4 1)2 ο)ο » » » » » » 2 ἔτη

4 1)2 ο)ο » » » » » » 2 ἔτη καὶ ἐπέκεινα.

Αἱ εἰς ἑτασίαν (εἰς ἑτάσιον) ἐπὶ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας καταθέσεις ἀποδοτέας εἰς τὸ εἶδος ἐγγύειο καταθέσεις παντός δικαιώματος χαρτοσήμου ἐπιβαρύνοντες τὸν καταθέτην.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΑΧΡΗΣΤΟΣ

Μοῦ διηγήθησαν μίαν ἱστορίαν ἣ ὁποία δὲν ἔχει τίποτε τὸ ἐξαιρετικόν, καὶ τίποτε τὸ περίεργον. Εἶνε ὅμως ἀπείρως πένθιμος, διότι πρὶς περὶ ἐνὸς ἀνθρώπου ὁ ὅποιος εἰς τὸ περιβάλλον τῆς σημερινῆς κοινωνίας ἔζησε μόνος ὡς εἰς τὸν ἐχώριζον ἀπ' αὐτῆς τείχη ὑψηλότερα ἀπὸ τὰ Σινικά. Ἡ ἱστορία, γνωσθεῖσα εἰς στενὸν κύκλον, δὲν διεδόθη εἰς εὐρύτερον λόγῳ τῶν ποικίλων συμφερόντων. Καὶ ὅμως ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὴν γενικεύσῃ κανεὶς, διότι ἀρχίζει πῶς ἀρχίζει ἡ Ἄνοιξις, καὶ τελειώνει ὡς πῶς τελειώνει ὁ Χεῖμων.

Ἄς τὸν ὀνομάσωμεν Πέτρον καὶ ἄς τὸν ριξώμεν εἰς μίαν στενωπὸν τῆς Πλάκας ὅπου μέχρις αὐτοῦ ἐσώθη τὸ ὕστατον λείψανον σημαντικῆς κτηματικῆς περιουσίας. Περιεργος ἢ φυσιογνωμία του. Ἄσχημον τὸ σαρκικὸν περιβλημα. Συμπαθῆς ἢ ἐνοικοῦσα ψυχή. Ἄλλ' ἀδιάφορος εἰς τὸ περιβάλλον. Τίποτε δὲν τὸν συνεκίπει. Οὔτε τοῦ μητρικοῦ οἴκου ἢ δυσπραγία οὔτε ὁ μικρασμὸς τῶν δύο πρεσβυτέρων ἀδελφῶν του αἰ ὅπως ἐψήλιωναν καὶ ἐμυκύνοντο ὡς νὰ τὰς ἀνεσμερῶν ἀπὸ τῆς τρίτης τῆς κεφαλῆς ἢ ἐντασις τῆς ἀναμονῆς καὶ τῆς προσδοκίας οὔτε ἡ ἰδική του ἀντικατόπτρις εἰς τὴν ἐργαστικότητα καὶ τὴν πρόδον παλαιῶν του

συμμαθητῶν, συντρόφων τοῦ θρανίου καὶ τῆς ἀταξίας, ἀπεχόντων ὅμως σήμερον κατὰ πολὺ ἀπ' αὐτόν.

Οἱ ἄλλοι εἰργάζοντο καὶ ἐπροχώρου. Ὁ Πέτρος ἐπρωτίμα νὰ ἐνειροπολῆ, καὶ ἔμενον ὅπου ἦτο, ἄς ἔμενον ὅ,τι ἦτο!

Καὶ τί δὲν ὤνευραπόλησεν. Εἶχε τόσο ζωντῶς χαραχθῆ εἰς τὴν διάνοιάν του ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ζαπλευτῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἡ κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥττον πιστὴ καταγραφή τῆς κινήσεως καὶ ἀκινήτου περιουσίας των, τοῦ ἕκαμε τόση ἐντύπωσις ἢ ἀνάλυσις τῶν μυθῶν αὐτῶν εἰσοδημάτων, ὥστε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῆ, χωρὶς νὰ καταλαμβάνῃ πῶς καὶ διατί, ἤρχισε νοερῶς νὰ διαχειρίζεται τὰς περιουσίας αὐτάς. Τὰ μαθηματικὰ τὰ ὅποια δὲν εἶχαν καμμίαν χάριν εἰς τὸν μικροπίνκακα τοῦ σχολείου, ἀνεπὶ ἄδων τῶν εἰς μεθυστικὰς ὀργήσεις μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ Πυρρῆχίου τῶν Λογερῆμων, διὰ νὰ τὸν βοηθήσουν εἰς τὴν διαχειριστικὴν αὐτὴν ἐργασίαν τὴν ὅποιαν ἔκαμνον ἐπὶ ὄψεος ὀλοκλήρου, ἀποφεύγων πᾶσαν ἐπικοινωνίαν, διότι ἤθελε νὰ μὲν μόνος μετὰ τοὺς λικνιστικούς στοχασμούς του.

Μίαν ἡμέραν, κάποιον φαινήν ἰδέα τὸν ἔκαμε νὰ ἀποθαυμάσῃ τὴν ἰδίαν ἐφευρετικότητα. Τὶ θὰ πῆ διαχειριστής! Μήπως

δὲν ἠμποροῦσε νὰ γίνῃ κληρονόμος τῶν περιουσιῶν αὐτῶν; Ὁ Καρνέζης δὲν εἶχε παιδιά. Ὁ Ροκφέλλερ εἶχε ἀποκηρύξῃ τὸν υἱὸν του ὅστις μετ' ὀλίγον ἀπέθνησκεν ἀφῆνων τὴν σύζυγόν του ἔγγυον μὲν ἀλλὰ βχερώως ἀσθενῆ. Ὁ Μόργγκαν; Ἀλλὰ δὲν χρειάζονται ἄλλοι. Ὁ Κάρνετζη εἶχε 800 ἑκατομμύρια, καὶ ὁ Ροκφέλλερ εἶχε 1300. Δηλαδή δύο χιλιάδας ἑκατὸν ἑκατομμύρια εἶχον μόνον οἱ δύο αὐτοὶ ἑκατομμυριῶχοι, εἰς τὴν διαθήκην τῶν ὁποίων ὁ Πέτρος χωρὶς νὰ εὐρίσκη καμμίαν δυσκολίαν, ἐνεγράφετο, ὅπως ὁ δυνεστὴς ἐγγράφει πρῶτην ὑποθήκην εἰς τὸ κτήμα τοῦ ὀφειλέτου του.

Ὀλίγον τὸν ἐνδιέφερον ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἐφέρετο ὡς κληρονόμος—καὶ γενικὸς μάλιστα—εἰς τὰς δύο ταύτας διαθήκας; διότι κατελέγετο μεταξύ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι κατὰ βάθος πιστεύουν ὅτι εἶνε τυχεροί. Α. Χ. ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος κερδίζει τὸν πρῶτον ἀριθμὸν ἐνὸς λαχείου, χωρὶς καὶ ν' ἀγοράσῃ ἕνα λαχὸν, διότι ἄλλως εὐρίσκεται εἰς ἴσην μοῖραν μὲ τοὺς κοινοὺς ἀγοραστὰς λαχείων.

Ἄλλως τε διατί νὰ κουράσῃ τὴν διάνοιάν του μὲ τὴν ἐξεύρεσιν τρόπου πιθανοῦ προσεγγίσεως μεταξύ αὐτοῦ καὶ τῶν δύο Μεγιστάνων τοῦ πλοῦτου. Δὲν εἶχε καὶ τὸν καιρὸν πρὸς τοῦτο, διότι κενεγίνετο κυρίως εἰς τὸ ἐξευρίσκειν τρόπον διαθέσεως τοῦ τόσον ἀφθόπου χρήματος.

Ὁ καιρὸς ἐν τούτοις παρήρχετο καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐβελτιοῦτο ἡ θέσις τοῦ Πέτρου διὰ τῆς ἐλεύσεως τῶν ἑκατομμυρίων, ἀλλὰ καὶ ἔχειροτέρεως. Μίαν ἡμέραν τοῦ Ἰουλίου θερμὴν ὅπως ὁ ἥλιος καὶ φωτεινὴν ὅπως αὐτὸς, ἡμέραν ἣ ὁποία δίδει ζωὴν καὶ μακρύνει τοὺς χρόνους τῶν κατὰκόπων ὁδοιπόρων τῆς, ἡ μία τῶν ἀδελφῶν του ἐσθυσεν ὄχι ὅπως ἡ κενθὺλα σβύνει, ἀλλ' ὅπως τὸ

λοιωμένον ἀλαιμκτοκερὶ κάποιου μακρυνοῦ ἐξωκκλησίου, γέρνει μὲ τὰ δάκρυα χροδρώτερα ἀπὸ τὸν κερμὸν του, σβύνει μίαν φορὰν διὰ πάντοτε, καὶ ἤσυχ-ἤσυχ ξεψυχῇ. Μὲ πόσῃν λαχτάρῃ τὴν ἐκλαυσεν ὁ Πέτρος. Ἴσως ἂν εἶχε ὀλίγα χρήματα, καὶ τὴν ἐπήγαγεν εἰς κανέναν βουνὸν μέσα εἰς τὰ ἔλαττα, εἰς τὸν ἀγνὸν ἀέρα, ἴσως θὰ τὴν ἐγλύτωνα.

— Σὺ; τὸ εἶπα, ἐστέναξεν ὁ ἰατρὸς ὅταν ἐπανῆλθε διὰ τελευταίαν φορὰν νὰ πιστοποιήσῃ τὸν θάνατον. Εἰς αὐτὰ τὰ ὑγρά καὶ στενωχώρα δωμάτια, γερὸς νὰ εἶσκι καὶ ἀρρωσταίνης; ὄχι πλέον ἀρρωστος...

Λόγια ὠραία λόγια, ἀλλ' ἀπραγματοποίητα. Τώρα τοῦλάχιστον δὲν ἐπλήρωναν νοῦκι. Τὸ σπῆτι ἦτο μητρικὸν ἀπὸ τὸν παπποῦν τῆς, χωμένον μέσα εἰς μίαν στενωπὸν τῆς Πλάκας. Πῶς νὰ τὸ ἀφήσουν ἢ πῶς νὰ τὸ ἐπισκευάσουν. Καὶ πάλιν ἔπρεπε νὰ εἶνε εὐχρηστικὴν τοῦ εὐρίσκετο καὶ αὐτό.

— Δόξα τῷ Θεῷ! ἔλεγε σταυροκοπούμενη ἡ μητέρα τοῦ Πέτρου, ἡ ὁποία τὸν θάνατον τῆς μεγάλης τῆς κόρης εἰς τὴν θεικὴν ἀδικίαν ἀπέδωκεν, ὥστε διὰ πρῶτην φορὰν εἰς τὴν ζωὴν του, οὔτε ἐκλαυσε διὰ νὰ μοιρολογήσῃ, οὔτε ἐσταυροκοπήθη διὰ νὰ δεηθῇ. Διὰ πολλὰς ἡμέρας ἔχασε τὴν πίστιν τῆς. Ἀπὸ τὰ ξηρά τῆς μάτια τὸ βλέμμα ἔστονον ἔχάνετο εἰς τὸ κενὸν, καὶ θὰ ἐνόμιζες ὅτι ἐπήγαγεν νὰ συνκητήσῃ τὰς κητάρας καὶ τὰς βλασφημίας τὰς ὁποίας ἐψέλιζαν νὰ ἀνοικοκλειόμενα στεγνά τῆς χεῖλη.

Ὀλίγη φοῦχται θειαφίου, ἤρκεσαν μὲ τὴν νικητικὴν τῶν ἀπόπνοιαν ν' ἀπολιμάνουν τὴν δοκιμασθεῖσαν οἰκίαν. Ἀλλὰ δὲν ἤρκει μία καταστροφή. Ἐπρέπε νὰ ἀκολουθήσῃ καὶ ἄλλη. Μίξ φλόξ ὑψώθη ἀπειλητικωτέρα καὶ ἐθάλε φωτιάν. Τὴν ἐπρό-

φθασαν εἶνε ἀληθῆς, πλὴν ἐκάη μέγα μέρος τῆς οἰκίας, ἀπὸ τῆς ὁποίας δὲν ἔμεναν πλῆρη κατοικήσιμα παρά τρία δωμάτια. Ἡ κοζίνα ἡμιπυρπολημένη, ἔχαιεν εἰς τὸν ἕνα τῆς τοῖχον καὶ ὁ ἥλιος τώρα, βραδύτερον ἢ βροχὴ καὶ τὸ ψῦχος θὰ εἰσορμῶν διὰ νὰ μαρτυρήσῃ ἡ δυστυχισμένη ἡ γρατὰ, ἡ ὁποία ὅταν δὲν μαγειρεύει, κάμνει τίποτε ζεστὰ διὰ τὰ ἀρρωστημένα παιδιὰ τῆς.

Πῶς ἤλλαξε τὸ παλαιὸν σπῆτι τῆς Πλάκας, μετὰ τὴν καταστροφὴν ἐκείνην. Ἀπ' ἐξω ὁ διαβάτης ἐνόμιζεν ὅτι ἡ πυρκαϊὰ τὸν ἠρήμωσεν καὶ ὅτι οἱ ἀνεμοὶ μπαινοβγαίνουν ἐλεύθεροι. Περίπου αὐτὸ συνέβαινε οἱ ἀνεμοὶ ἐμπαλοδερναν τὰ τελευταῖα ἐρείπια τῆς μισοκαυμένης αὐτῆς οἰκίας.

Μόνον ὁ Πέτρος ἤλπισε. Μὲ τὸ χαμόγελον ἀποκρυσταλλωμένον εἰς τὴν μορφήν του, τόσον ὥστε εἶχε χαραξὴν δύο ρυτίδας γύρω ἀπὸ τὰ χεῖλη, ὠραματίζετο εἰς τοὺς μακρυνοὺς του περιπάτους. Οἱ παλαιοὶ τοῦ φίλοι ἤρχισαν νὰ τὸν εἰδωνται, νὰ τὸν εὐλαβοῦνται. Ἐπίστευον ἐν πλήρει συνειδήσει, ὅτι μεγάλη ἐπανάστασις συνετελεῖτο μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ δυστυχισμένου αὐτοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τοῦ ὁποίου ἡ Βίμαρμένη ἤρχισε νὰ φαίνεται ἀδυσώπητος. Ὅταν τὸν συνήντων εἰς τὴν ὁδὸν Κηφισίας, μακρὰν εἰς τὴν ὁδὸν Μεσογειῶν, ἢ πρὸς τὰς ἐσχατίας τοῦ Παλαιοῦ Φαλήρου, δὲν ἐτόλμων πλέον νὰ ταράζουν τὴν ρέμβην τοῦ μονήρους περιπατητοῦ, τὸν ὁποῖον ἀκραδάντως ἐπίστευον ζητοῦντα ἐν τῇ μονώσει βάλσαμον παρηγορίας διὰ τὴν πενθοῦσαν ψυχὴν του. Ὁ Πέτρος τοὺς ἐχαιρέτα μὲ τὸ χαμόγελόν του καὶ παρήρχετο ὄχι διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν παρηγορίαν, ἀλλὰ διὰ νὰ συνεχίσῃ τοὺς ἰδικούς του ρεμβασμούς, διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τοὺς παραδόξους ὑπολογι-

σμῶς τοῦ, διὰ νὰ διερωτηθῇ εἰς τὸ τέλος ἀπορῶν καὶ ἐξιστάμενος, διατί ἀργοῦν; Διατί ἀργεῖ ἐν πρᾶγμα, τὸ ὅποσον θὰ γίνῃ. Διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἄλλως.

Μόνον, εἰς τοὺς παλαιούς του στοχασμούς ἐπέτρεψε μίαν καινοτομίαν. Μὲ ἀξέπαινον ἐθελουσίαν ἐπέτρεψεν εἰς τὸν χρόνον νὰ μακρύνῃ τὰς ἡμέρας τοῦ Ροκφέλλερ καὶ τοῦ Καρνέζης. Δὲν ἐζήτην κληρονομίαν. Ἐδέχετο ἔστω καὶ ἀπλὴν υἰοθεσίαν.

Ὅταν ἀντελήφθη τὴν ὑποχώρησιν αὐτὴν, ἔχαμογέλασε. Περιέργων πρᾶγμα ὅμως τὴν σκέψιν αὐτὴν τὴν ἔκαμεν ἐμπρὸς εἰς τὸν καθρέπτην, ὅπου κῦταρέσκως ἐποζάριζε, γυμναζόμενος εἰς τὸ παράστημά τοῦ πλοῦτου. Καὶ εἶδε τὸ χαμόγελόν του καὶ ἀνετρίχιασε, διότι τοῦ ἐφάνη, ὅτι ἦτον ἀληθινὸς μορφασμός.

Τότε, διὰ πρῶτην φορὰν ἀντελήφθη, ὅτι ὠνειρεύετο ὀλόρητος, ὅτι εἶχε γηράσῃ τρεφόμενος μὲ τὰ ἀποκῆματα τῆς ὄκηρας του φαντασίας, τέλος, ὅτι ἐπλησίαζεν ἡ στιγμή αὐτὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγκαταλιμπανόμενος ἀπὸ τὰς σωματικὰς δυνάμεις, θὰ ἐπέιθετο, ὅτι διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν χρυσῶν του ὀνείρων, ὄχι πλέον οἱ ἄλλοι, ἀλλ' ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτός του δὲν θὰ συνέτρεχεν! Ἄχ! ἦτο τραγικὴ ἡ στιγμή αὐτὴ κατὰ τὴν ὁποίαν εἰς τὸ βάθος τοῦ καθρέπτου ἠτένισε τὸν ἑαυτὸν του ὁ Πέτρος, τὸν ἑαυτὸν του γυμνόν, ἀπὸ βλας τὰς πορφύρας τῶν φευγαλέων ὀνείρων, γυμνόν ἀπὸ τὰ ἀστραπηδόλα στέμματα τῶν πολυτίμων πετραδίων, μὲ τὰ ὁποῖα ἤλπισε νὰ θαμβώσῃ τὴν Οἰκουμένην.

Εἰς τὸ γυμνὸν αὐτὸ θεάμα, εἰς τὴν θεάν τῆς ἰδίας του ψυχῆς ὁ Πέτρος ἐτρόμαξε.

Ἀλλὰ δὲν ἀπηλπίσθη. Παρῆλθεν ἡ

πρώτη στιγμή τοῦ θεοῦ, ὅπως εἶχε παρέλθῃ καὶ τῆς ἀδελφικῆς οὐδύνῃς ἢ συντριβῆς. Ὁ ἐγωισμὸς, ὅχι κατόπιν πάλης, ἀλλ' ὅπως τὰ ξύλα καὶ τὰ κενὰ βαρελῖα ἐπιπλέουν τοῦ οἴκρου ἰκαυγίου, ἐπεκράτησε καὶ γελαστός ἐπανέσυρε τὸν Πέτρον εἰς τὰ ὠραῖά του ὄνειρα. Εἰς τὴν ζύμωσιν ὅμως τὴν ψυχικὴν, ἢ ὁποῖα προηγήθη, ἐκολοβώθη καὶ πάλιν ἠέλιος. Δὲν ἤθελε τώρα ἐκατομμύρια. Τὰ ἀφίνει εἰς τὸν Ροκφέλλερ καὶ τὸν Καριέζη. Αὐτὸς ἤθελε μίαν μικρὰν περιουσίαν. Δὲν εἶνε δυνατόν! Κάποιος θεὸς του, πρὸς πατρός ἢ πρὸς μητρός θὰ ἐθύμωσε μίαν ἡμέραν μὲ τὸς γονεῖς του καὶ θὰ ἐφυγε! Ποῦ; Ἀδιάφορον. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν, εἰς τὴν Αὐστραλίαν, εἰς τὴν Νότιον Ἀφρικὴν. Φυσικὰ ὁ ἐξόριστος αὐτός, ὁ λησμονήσας καὶ ὁ λησμονηθεὶς θὰ ἐφρόντιζε νὰ κάμῃ περιουσίαν, ἕνα κομπόδεμα. Καὶ ἐπειδὴ εἰ ξενιζόμενοι, ὅσον καὶ ἂν εἶνε ἄνθρωποι ἐξωτικοὶ, δὲν εἶνε καὶ ἀθάνατοι, ὁ θεὸς αὐτὸς ὁ πρὸς πατρός ἢ πρὸς μητρός, θὰ ἀπέθανε φυσικὰ ποῖος θὰ τὸν κληρονομήσῃ; Διότι ἡ φαντασία τοῦ Πέτρου τὸν ἤθελεν ἄγαμον, ἀκλήρον καὶ ἀδιάθετον! Ποσοὶ ἐξ ἀδελφοὶ ἦσαν ποῦ θὰ ἐκληρονομοῦν τὴν ὑποτιθέμενον θεῖον; Ἐπτὰ! ὥστε ἂν ὑποτιθεθῇ, ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸς ἄφηνε 200 χιλιάδας φράγκα, ἀτρεῖς-ἑπτὰ-εἰκοσιμία, ὁ κληθεὶς θὰ ἔπερνε κάτι λιγώτερον ἀπὸ 30 χιλιάδας.

— Λίγο, ἐμάρφαζεν ὁ Πέτρος. Πολὺ λίγον.

Ἄλλ' ἀμέσως ἀνετρίχιαζεν ἐκ συγκινήσεως διότι ἐδιπλασίαζε καὶ τέλος ἐτριπλασίαζε τὸ ποσόν. Ἦτο μάλιστα εὐχαριστήμενος διότι παρεῖχεν τοιούτοτρόπως ὀλίγον ἄκρονον πλοῦτον εἰς τοὺς πτωχοὺς του ἐξ ἀδελφούς. Καὶ ἐδάκρυσεν ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τῆς εὐτυχίας τὴν ὁποίαν θὰ ἐσκόρπιζεν.

Ἡ εἰμαμένη ὅμως ἐλογάριαζε διαφορε-

τικὰ τὰ πράγματα. Ἡ ἐκώφευσε ἢ ἤρεσκετο εἰς τὸ νὰ περιπαίξῃ τὸν ἀτυχῆ Πέτρον ὅσοι, ὅταν ἐξύπνα τὸ πρῶν ἠσθάνετο τὴν ἡδονὴν τῆς ἰδέας, ὅτι ἀνέτως θὰ ὠνειροπόλει, καὶ ὅταν πάλιν κατεκλίνετο τὴν νύκτα ἐφρίσσειν ἐξ ὑπερβολικῆς εὐχαριστήσεως, διότι μόνος του θὰ κρεδίδετο εἰς τὴν θελατικὴν πελαγοδρομίαν τῶν ἀσυλλύπτων ὄνειροπολημάτων του. Μίαν νύκτα ὅμως ἡ ἐρειπιώδης οἰκία ἐσεισθη. Δαιμονιώδεις κραυγαί, καὶ ὁ σάλος τῆς κλυδωνιζομένης κλίνης ἀφύπνισαν τὸν Πέτρον.

— Τί εἶνε! Τί τρέχει!

Εἶχεν ἄδικον νὰ ἐρωτᾷ ἀφοῦ ἐμπρὸς του ἐξαλλοὶ διήρχοντο μὲ τὰ νυκτικὰ τῶν ἡμέτηρ του καὶ ἡ ἀδελφή...

Ταῦτοχρόνος γδοῦπος κρημιζομένου τοῦ χου, καὶ κενιοτὸς ἀσυλλήπτου πυκνότητος συνεπλήρωσαν τὴν φρίκην τοῦ Πέτρου.

Ὁ σεισμὸς εἶχεν ἀποτελειώσει, ὅσα ἤρχισεν ἡ πυρκαϊά! Πραγματικῶς ἔμεινεν εἰς τὸν δρόμον ἡ δυστυχισμένη αὐτὴ οἰκογένεια.

Τὴν ἐπομένην ἔμεινε πολὺ εὐχαριστήμενος μὲ ἕνα πλαιῖον μανδύαν ἐνὸς ἐξ ἀδελφού του ἄρτι ἀπολυθέντος, διότι εἶχε κυριολεκτικῶς μείνει χωρὶς ρούχα, τοῦ πενιχροῦ του ἱματιοφυλακείου καταστραφέντος ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῆς οἰκίας του.

— Τί ὠραῖα, διανοεῖτο ἀκόμη ὁ μὴ ἀπελπιζόμενος Πέτρος. Τί ὠραῖα! Νὰ ἤρχετο κανεὶς πλοῦσιος νὰ μὲ ἔβλεπεν ἔτσι, σ' αὐτὰ τὰ χάλια, καὶ νὰ μὲ συμπαθήσῃ. Δὲν ἔχει παιδιὰ ὁ καυμένος καὶ μὲ υἱοθετεῖ. Ἐννοεῖτε ὅτι ὅλη μου ἡ φαμίλια θὰ ἔλθῃ νὰ κατοικήσωμεν μαζί.

Καὶ ὅσον περισσότερο ἐκρύωνεν ὁ Πέτρος πηγαίνοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας του εἰς τὸ καφενεῖον, τόσας θερμότερας αἰθούσας ὠνειροπόλει, καὶ ὅσα μεγαλειότεραν πείναν.

εἶχε, τόσα γεύματα ἔβλεπε νὰ διέρχωνται φευγαλέα πρὸ τῶν ἀκορέστων ὀφθαλμῶν του. Εἰς τὸ τέλος ἐκουράσθη. Καὶ καθ' ὃν χρόνον ἡ μήτηρ του καὶ ἡ ἀδελφή του ἔκχαρίζουσιν τὰ ἐρείπια προσεπάθουν νὰ κατκλινοῦσιν ὑπὸ τὸ μοναδικὸν μέρος τῆς οἰκίας, τὴν μόνην γωνίαν τὴν σωθεῖσαν ἐκ τῆς καταστροφῆς, ὁ Πέτρος ἀπεφάσισε νὰ ζητήσῃ ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἐλεημοσύνην, ἂν δὲν εὑρίσκειν ἐργασίαν.

✱

Δὲν ἐζήτησεν ὅμως οὔτε ἐργασίαν, οὔτε ἐλεημοσύνην. Τὸ ἐσπέρας ἐπανῆλθεν καὶ εὑρήκεν ὀλίγον βροστὸν καὶ ὀλίγα φασούλια. Ἡ μητέρα του τὸ ἐσπέρας, ἐκεῖνο δὲν ὠμίλησε. Ἀλλὰ τὴν ἐπομένην, τὸν ἐπεριμενεὲν εἰς τὴν πόρταν. Πρώτην φοράν ἐδωροχόμησε.

— Ἐλα μωρὲ χασομέρη! Ἐλα βάρος τῆς ζωῆς μου, ἔλα ντροπὴ τῶν γηρατειῶν μου, ἔλα καὶ θὰ σοῦ πεθάνῃ κι' ἡ ἄλλη καὶ θὰ σοῦ πεθάνῃ κι' αὐτή.

Ὅντως εἰς τὸ πρόχειρον δωμάτιον, ἡγωνία καὶ ἡ δευτέρη ἀδελφή. Κεραινοβόλος, εἶχεν ἐπέλθει ἡ διπλὴ πνευμονία, μετὰ τὰς περιπετείας τῆς νυκτὸς ἐκείνης τοῦ σεισμοῦ μετὰ τὴν κοπιώδη ἐργασίαν τῆς ἀνασθηλώσεως τῶν τελευταίων λειψάνων τῆς μητρικῆς οἰκίας. Οὔτε εἰς τὸν ἰατρὸν δὲν ἐπρόφθασαν νὰ ὑπάγουν. Τόσον ραγδαία ἐπῆλθεν ἡ καταστροφή.

Ἡ καυμένη ἡ μάνα. Πῶς ἐκατάλαβε τὸν ἐπερχόμενον θάνατον.

— Ἄφρησε, εἶπεν. Εἶνε ἀργά, ἀργά, πολὺ ἀργά.

Καὶ πεσοῦσα ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς, μὲ τὰς χεῖρας ψυχοῦσας τὸ ψυχραίνομενον σῶμα τῆς ψυχορραγούσης, ἡ δύστηνος μήτηρ ὠλόλυξε καὶ ὅταν ἠσθάνθη νεκρὰν τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς προσηυχῆθη.

Εἶχε κοιμηθῆ ἀπὸ τὴν πολλὴν οὐδύνην. Ὡ τί ἀσχημὴν! Ὡ! τί τρομεράν! Τί σκληράν! Τί τραγικὴν νύκτα ἐπέρασεν ὁ Πέτρος. Πολλάκις εἶχε φοβηθῆ ἕως τότε. Ἀλλὰ τώρα ἐτρόμαξα μὲ τὴν νύκτα αὐτὴν τὴν σκοτεινὴν ὅπου τὸ κινδῆλι ἐσθυσε κατὰ τὰ μεσάνυχτα καὶ ὅπου τὸ σκότος βεβύτατον καὶ παγωμένον ἠπλώθη γύρω ἀπὸ τὴν νεκρὰν διὰ τὴν ὁποίαν χαμμία λαμπὰς δὲν ἔκκει, οὔδ' ἐκμίμια προσευχὴ ἠκούετο.

Μόνον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἠκούετο ὁ πνιγμένος λυγμὸς ποῦ ἐφευγεν ἀπὸ τὰ μητρικὰ σπάγγα, ὁ κουρασμένος στεναγμὸς ποῦ ἀνυψοῦτο ὡς χαιρετιστήριος στοναχῆ πρὸς τὴν ἀπερχομένην.

Ἐχανε τὸν τελευταῖον σύντροφόν της ἡ γραῖα, διότι ὁ Πέτρος δὲν ἐλογάριαζε...

✱

Πῶς ἐζημέρωσε... Πῶς δὲν ἐπῆλθε ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου κατὰ τὴν παγωμένην αὐτὴν νύκτα εἰς τὴν ὁποίαν κάθε ζωὴ ἐσταμάτησε διὰ νὰ ἀπλωθῇ ἡ πηγερότης τοῦ θανάτου!

Καὶ τί νὰ κάμῃ ὁ Πέτρος. Ποῦ νὰ εὐρητὰ ἔξοδα διὰ τὴν κηδείαν τῆς ἀδελφῆς του. Εἰς ποῖον ν' ἀποτακθῇ. Ἀπὸ ποῖον νὰ ζητήσῃ;

Ἐβούρνωσαν τὰ μάτια του. Οἱ κρόταφοὶ του ἐσφισαν δυνατὰ, ἐσφίχθη τὸ μέτωπόν του, καὶ χωρὶς νὰ ξεύρῃ ποῦ πηγάζει, τί ζητεῖ, τί θὰ κάμῃ, ἀπεμακρύνθη τῆς οἰκίας του. Συμυμένος ἐπήγαγε χωρὶς νὰ βλέπῃ γύρω του. Ἄλλως τε τί τὸν ἐνδιέφερε; Μήπως ὁ πηγαίνοντος κόσμος δὲν ἦτο ἀδιάφορος πρὸς τὴν συμφορὰν τοῦ τὴν οὐδυνήσαν, τὴν ἀνεκλάλητον συμφορὰν του! Ποῖος τοῦ ἔτεινε ποτὲ βοηθὸν τὴν χεῖρά; Ποῖος τὸν ἐπροστάτευσε; Ποῖος τὸν ἔσπρωξε;

Κανεὶς! Ἀπολύτως κανεὶς!

Μήπως ἦτο μοναδικὸς εἰς τὸν κόσμον;

Δὲν ἐγεννήθησαν καὶ ἄλλοι μὲ τὴν ἰδίαν ψυχικὴν ἀδυναμίαν; Ἄλλὰ αὐτοὶ εὗρηκαν τὴν κοίτην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκυλίσθησαν, τὴν τροχίαν τὴν ὁποίαν ἠκολούθησαν...

Ἐνῶ αὐτός; Δὲν εἶχεν οὔτε ἓνα φίλον. Ἐνα φίλον ποῦ νὰ τοῦ εἶπῃ.

— Ἀπέθανεν ἡ ἀδελφὴ μου. Δάνεισέ μου, Δάνεισέ μου δικόσια, ἕκατὸν φράγκα διὰ νὰ τὴν θάψω...

Καὶ τὰ μάτια του πάλιν ἐβουρκώθησαν ἀπὸ τὰ δάκρυα,

Μία σκέψις, ὡς ἀστραπὴ εἶχε διέλθει ἀπὸ τὴν σκοτισμένην διάνοιάν του.

Ἐσυλλογίσθη ὅτι θὰ ἦτο τυχερὸς, εἰάν εὕρισκεν εἰς τὸν δρόμον κανὲν λησμονημένον πορτοφόλι μὲ δύο τρία εἰκοσιπεντάρια.

Καὶ ἐκοκκίνησεν ἀμέσως ἀπὸ ἐντροπήν.

Ποῦ εἶχε κατακτῆσει, καὶ αὐτὸς καὶ τὰ ὄνειρά του.

Τὸ γεγονός, εἶνε ὅτι ὅπως συμβαίνει πάντοτε, ἡ πτωχὴ γεροντολόγη ἐτάφη καὶ ὅτι ἡ γραῖα μήτηρ τῆς εἶχε καὶ δὲν ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν πείναν καὶ ἀπὸ τὸ ψῦχος. Παρῆλθε καὶ ἄλλος χειμῶν.

Μίαν ἡμέραν, πολὺ ψυχρὰν, πολὺ ἀποκρουστικὴν, ἐνῶ τίποτε δὲν συνέτρεχεν, ἐνῶ ὅλα τὰ προηγούμενα ἔτη τὰ ἐπέρασεν ὀπωσδήποτε καλὰ, ὁ Πέτρος εὐρέθη νεκρὸς κοντὰ εἰς τὰς ράβδους τοῦ σιδηροδρόμου. Καὶ εἶπαν οἱ μὲν ὅτι ἠτύχησεν. Καὶ εἶπαν οἱ δὲ ὅτι ἀπέθανεν ἀπὸ φόβου τὴν ὥραν ποῦ ἐπήγαγε ν' αὐτοκτονήσῃ. Καὶ ἄλλοι πάλιν εἶπαν ὅτι ὁ Πέτρος ἔπεσε θυμᾶ, ὅτι ὁ σιδηροδρόμος τὸν ἐκτύπησε χωρὶς νὰ τὸν μωλωπίσῃ, καὶ ὅτι τὸν ἐφόνευσε «μὲ τὸν ἀέρα» ποῦ λέγουσιν...

Ἐπάνω του δὲν εὐρέθη κανὲν χαρτί. Μόνον τὸ ταχυδρομεῖον πρὸς τὸ βράδυ ἐφέρει εἰς τὴν γραῖαν, ἡ ὁποία ἐκάθητο εἰς τὸ κατώφλι τῆς οἰκίας τῆς διὰ νὰ ζεστοθῇ

φεόγουσα τὸ στεγνὸν κρῦον τοῦ μοναδικοῦ δωματίου. Ἦτο μία ἐπιστολὴ γραμμένη βιαστικὰ μὲ τὸ μολύβι. Ὁ Πέτρος τῆς ἔγραφε ἄλλα ἀντ' ἄλλων.

— Ἐτρελλάθηκεν! διενοήθη ἡ γραῖα. Καὶ ἔσπευσε εἰς τὴν γειτόνισσάν της, ἡ ὁποία κοντὰ εἰς τὸ τζάκι της, ἐδιάβαζε τὴν ἀπογευματινὴν ἑφημερίδα.

— Δὲν μοῦ λές, τῆς εἶπε μορφαζούσα, δὲν μοῦ διαβάσεις τὰ ὀρθοσκαλίσματα τοῦ γυιοῦ μου;

Ἡ γειτόνισσα ἀπέρριψε τὴν ἑφημερίδα καὶ ἔλαβε τὸ γράμμα. Τὸ ἐπλησίασεν εἰς τὰ μάτια της, τὸ ἀπεμάκρυνεν ἔπειτα, τὸ ἐπλάγιόθεσε... Ἐκύτταξε τὴν γραῖαν, συνωφρῶθη καὶ ἔπειτα πάλιν ἐπανήρχισε τὴν ἀνάγνωσιν, ἐνῶ ἡ συνοή της ἐγένετο γρηγορωτέρα.

— Τί γράφει λοιπόν; ἠρώτησεν ἡ γραῖα περιεργῶς.

Βαρυτάτη σιγὴ ἀπήνησε.

— Δὲν τὰ βγάξω... ἐπροτίμησε νὰ εἶπῃ ἡ γειτόνισσα, ἀνοιγοκλείουσα βεβιασμένως τοὺς ὀφθαλμούς...

Ἄλλ' αἰφνιδίως, ὡς νὰ μετενοεῖ ἀνέκραξεν ἀρπάζουσα τὰς χεῖρας τῆς γραίας.

— Μὰ δὲν ξεύρεις ποῦ εἶνε ὁ γυιός σου; Ἄν τὸ ξεύρεις, πρόφθασέ τον...

— Μὰ! γιατί! γιατί! ἠρώτησεν ἀνήσυχος ἡ γραῖα.

— Νὰ! γιατί πάει νὰ σκοτωθῇ!

— Αὐτός! Δὲν τὸ πιστεύω!... ἀπεκρίθη μὲ ἀπάθειαν καὶ βεβαιότητα ἡ πρεσβυτίς... Μπᾶ! Δὲν γίνεται.

— Τρέχα σοῦ λέγω... ἐπανελάβεν ἐντονώτερον ἡ γειτόνισσα. Μὰ δὲν ἀκοῦς τί σοῦ γράφει;... Πῶς, ἀφοῦ ἐστάθη ἄχρηστος εἰς τὴν ζωὴν του, πάει νὰ σκοτωθῇ, καὶ θὰ σκοτωθῇ εἰς τὸν σιδηροδρόμον διὰ νὰ σοῦ τὸν ἀποζημιώσουν, καὶ ἔτσι νὰ σοῦ γίνῃ χρήσιμος ὁ θάνατός του...

Ἄλλ' ἡ γραῖα ἔσειε δυσπίστως τὴν κεφαλήν.

— Παραμύθια!.. Αὐτός! Νὰ σκοτωθῇ ἀπὸ φιλοτιμία. Ἄν τόσχα χρόνια ποῦ μὰς ἄφινε νηστικὸς, ποῦ τὴν εἶχε κρυμμένη τὴν φιλοτιμίαν;... χρήσιμος ὁ θάνατός του...

Καὶ μελαγχολικῶς κινήσασα τὴν δυσκαμπτον κεφαλήν:

— Οὔτε γὰρ κοπριά προσέθηκε.

Πάσον τὸν ἐγνωρίζεν ἡ μητρικὴ κρυγὴ. Εἰς τὸ ἀνταμοεῖον, ὅπου μετεφέρθη τὸ πτώμα ὑπέστη νεκροφίαν. Ἐπρεπε νὰ πιστοποιηθοῦν αἱ εὐθύναι. Ἄλλ' ἡ ἐξέτασις ἀπέδειξεν, ὅτι ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἐκ συγκυρίας τῆς καρδίας.

— Πιθανὸν νὰ ἐπήγαγε ν' αὐτοκτονήσῃ, εἶπεν ὁ ἰατρός εἰς τὸν ἀστυνόμον.

— Καὶ μ' αὐτὸ τί; ἠρώτησεν ὁ ἀντιπρόσωπος, τὸν ὁποῖον ἐν τάχει εἶχε στείλῃ ἡ σιδηροδρομικὴ ἐταιρεία.

— Ὅπωςδήποτε συνεπλήρωσεν ὁ ἰατρός, ὁ θάνατος δὲν ἐπῆλθεν ἐκ βλάβης ἐξωτερικῆς, ἀλλ' ἐκ τρόμου ἤ...

— Ἐκ τρόμου, ἀνέκραξεν ὁ ἀστυνόμος, τὸν ὁποῖον ἐπροξένησεν ἡ διέλευσις τῆς ἀμαξοστοιχίας... Καὶ ἔπειτα τί εἶνε αὐτὸ τὸ αἶμα ποῦ στάζει ἀπὸ τὴν μύτην;...

Ὁ ἰατρός παρετήρησε τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς ἐταιρείας καὶ μετὰ μικρὰν σιγὴν ἀπεκρίθη.

— Αὐτό; Αὐτό; Μὰ!... Εἶνε σύνθησις πρᾶγμα εἰς τὴν συγκοπὴν τῆς καρδίας. Ἐτσι εἶνε. Ὁ θάνατος δὲν ὀφείλεται εἰς τὸν σιδηροδρόμον καὶ βεβαίως ἡ Ἐταιρεία δὲν ὀφείλει ἀποζημιώσιν.

Καὶ ὄντως δὲν ἔδωκεν. Ἰδίως, ὅταν τὴν ἐπομένην ἀπὸ τὰς ἑφημερίδας ἐγνώσθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ αὐτόχειρος. Ὅτι ἠτύχησεν, κανεὶς δὲν ἀμφεβόλλεν. Ὅτι ἀπέθανεν ἀπὸ τὸν κλονισμὸν τῆς ἀμαξοστοιχίας, ἡ ὁποία χωρὶς νὰ τὸν ἐγγίσῃ τὸν ἐφόνευσε ἐπίσης κανεὶς δὲν ἀμφεβόλλε.

Πλὴν καὶ εἰς τοῦτο ἡ ἀτυχία τοῦ Πέτρου κατεδείχθη καὶ ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ Εἰμωμένη τὸν κατεδίωκεν. Μίαν φορὰν ὁ δυστυχὴς ἠθέλησε νὰ ἐργασθῇ καὶ αὐτὸς διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐσχατιάν τοῦ βίου τῆς μητρός του. Ἄλλ' εἰργάσθη τόσον ἀδεξιῶς διέπλεξε τόσον ἀτέχνως καὶ τόσον ἠλιθίως τὸ τελευταῖον ὄνειροπόλημά του, ὥστε δικκίως ἐλέγητο ὑπὸ τῆς μητρός του, ὅτι ἀφοῦ ἄχρηστος ἐστάθη ἡ ζωὴ του, ἀστοχος καὶ μάταιος θ' ἀπέβηκεν ὁ θάνατος τῆς.

— Οὔτε γὰρ κοπριά!...

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἱστορία ποῦ μοῦ διηγήθησεν. Εἶνε τόσον συνήθης εἰς τὸν καθημερινὸν βίον, ἀλλὰ καὶ τόσον διδακτικὴ διὰ τὴν νεολαίαν, ἡ ὁποία ἐπιλέγει τὰ κατὰ τὸ μέλλον της, ὥστε λογιζομικὴ εὐτυχὴς ἐλπίζων — χωρὶς νὰ ὄνειροπολῶ καὶ ἐγὼ — ὅτι ἡ μικρὰ αὐτὴ ἀφήγησις θὰ σώσῃ ἔστω καὶ ἓνα ἔφηβον, ἓνα ἔστω νεανίαν, ἀπὸ τὴν δηλητηριώδη τῆς ὄνειροπολήσεως ψευδο-ψυχαγωγίαν. Διότι ἀρχίζει καὶ αὐτὴ ὅπως ἡ Ἄνοιξις, ἀλλὰ τελειώνει πάντοτε ὅπως ὁ Χειμῶν.

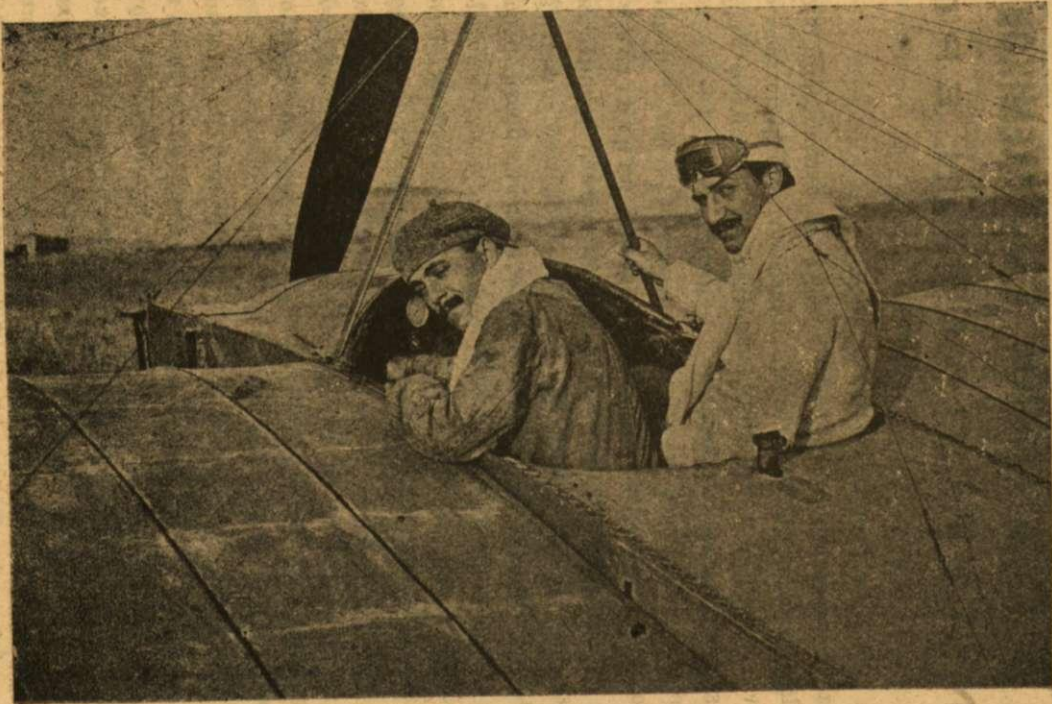
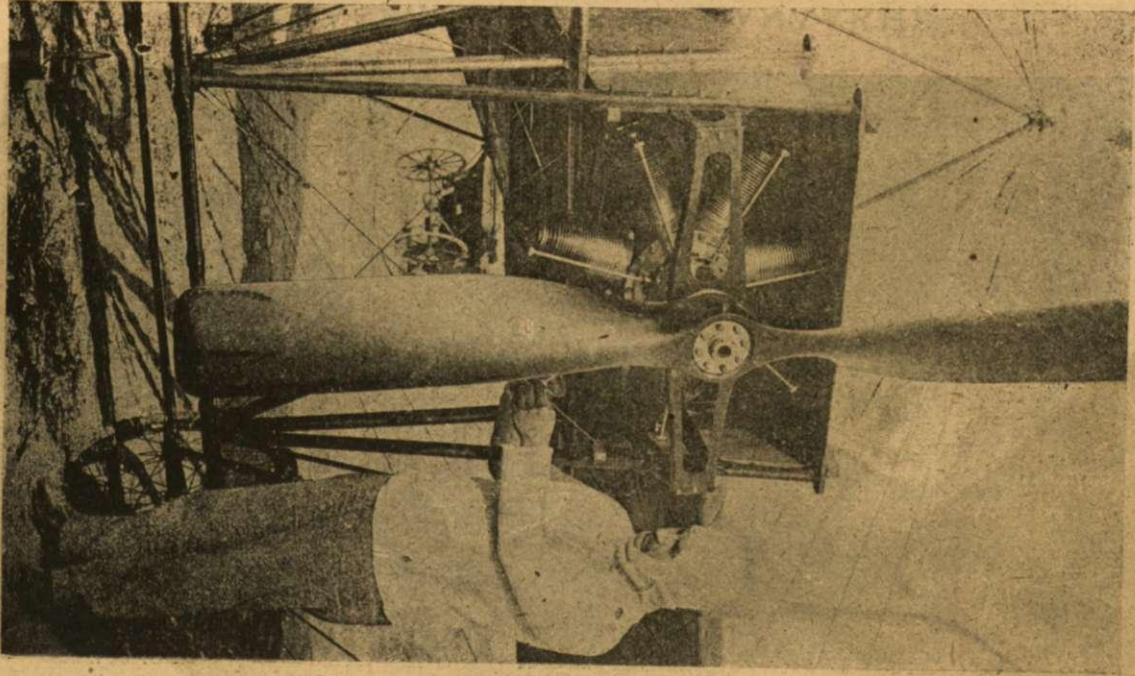
ΛΕΩΝ ΣΓΟΥΡΟΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΥΣΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΝ

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΑΚΗΣ

Ο Καρμανλάκης επιθεωρῶν τὸ δρό-τάνον του

Ο Καρμανλάκης μετὰ τοῦ μηχανικοῦ του ἐπιθεωρῶν τὴν ἕλικα

ТИТЯ ИРИЕН
Полковникъ въ артиллеріи

HENRI PETIT

Δοχαγὸς τοῦ Μηχανικοῦ

ΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ ΕΡΓΟΝ

Ἐγκαταλείποντες πρὸς καιρὸν τὴν μετάφρασιν τῶν εἰς τὸ τεχνικὸν τῆς ἀεροπλοίας μέρος ἀφορώντων ἄρθρων τοῦ κ. Henri Petit, δίδομεν ὑμῖν σήμερον μετάφρασιν ἄλλων του ἄρθρων ἀφορώντων τὸ στρατιωτικὸν καὶ πολεμικὸν τῶν ἀεροπλάνων μέρος καὶ τὴν ἐν πολέμῳ χρησιμότητα αὐτῶν, ἅτινα ἐλπίζομεν, ὅτι θὰ ὤσιν ἀρκετὰ ἐνδιαφέροντα διὰ τοὺς ἀξιολόγους κ. κ. ἀναγνώστας μου.

Ἄλλως τὸ ζήτημα ἔχει καὶ τὴν μορφήν τοῦ σχετικῶς ἐπικαιροῦ τώρα μετὰ τὰ μεγάλα τοῦ παρ. Μαΐου γυμνάσια, εἰς ἃ τόσον ἐπιτυχῆς ὑπῆρξεν ἡ συμμετοχὴ τοῦ πρώτου Ἑλληνος Στρατιωτικοῦ Ἀεροπόρου, τοῦ ὑπολοχαγοῦ τοῦ πυροβολικοῦ κ. Καμπέρου.

Τὰ πειράματα τὰ γενόμενα διαδοχικῶς εἰς τὰ μεγάλα Γαλλικὰ Στρατιωτικὰ Γυμνάσια τοῦ 1909, 1910, 1911 καὶ προσφάτως ἐτι εἰς τὸν Στρατιωτικὸν διαγωνισμὸν, ἀπέδειξαν πλέον ἢ ἐπαρκῶς, ὅτι τὸ ἀεροπλάνον εἶνε ἀπὸ τοῦδε ἰκανὸν νὰ ἐκτελέσῃ ἐν πολέμῳ ἐν ἔργον ἀρκούντως σημαντικόν.

Κατ' ἀρχὰς ἐνόμιζον, ὅτι ἦτο ἐνδεδειγμένον μόνον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀνα-

γνωρίσεων, ἀναγκάζονται ὁμῶς ὅλοι σχεδὸν σήμερον νὰ τοῦ ἐμπιστεύονται τὴν πιθανότητα τῆς ἐν πολέμῳ ἐνεργείαν του καὶ ὡς μαχητοῦ.

Εἶνε ἐγγὺς ἡ ἡμέρα ἀναμφιβόλως, καθ' ἣν μοῖραι πτηνοειδῶν (avions) (*) πετῶσαι ἀνω τῶν γραμμῶν καὶ τῆς μάχης ἀκόμη, θὰ ἀφίνουσι νὰ πίπτῃ ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν γραμμῶν βροχὴ βλημάτων. Ἄλλὰ πρὸς στιγμὴν χωρὶς νὰ τὰ εἰσαγάγουν εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ πυρός, δύνανται νὰ τοῖς ἀναθέσῃν πλῆθος ἄλλο ὑπηρεσιῶν.

Περὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ἀεροπλάνων ἀμέσως σήμερον δυναμένου νὰ ἐπιτελεσθῇ ἔργου, θὰ ὁμιλήσωμεν καὶ ἡμεῖς σήμερον ἐν τῷ παρόντι μας ἄρθρῳ.

Τὰ πτηνοειδῆ θὰ ἰσχυροποιηθῶσιν, εἴτε ὡς μέσα παρατηρήσεως, εἴτε ὡς ὄργανα μάχης, τῶν δύο αὐτῶν ἔργων δυναμένων ἐκ συμπλώσεως νὰ συγχυσθῶσι.

Τὸ ἀεροπλάνον ὡς μέσον κατοπτρεύσεως.— Τὸ διὰ κατοπτρεύσειν μέλλον νὰ χρησιμεύσῃ ἀεροπλάνον θέλει λάβει τὴν

(*) Σ. τ. Σ. Τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Πολέμου ἀπεφάσισεν, ἵνα τὰ στρατιωτικὰ ἀεροπλάνα, ἰκανοποιήσαντα σχετικῶς τινὰς ὄρους, λάβουν τὸ ὄνομα τῶν πτηνοειδῶν (avions ἐκ τοῦ λατινικοῦ avis=πιτῆρον).

πρὸς δρᾶσιν διαταγῆν, εἴτε ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοῦ ὑποστρατήγου-ταξίαρχου, εἴτε ἀπὸ τοῦ στρατηγῶν-μεράρχου ἢ διοικητοῦ σώματος στρατοῦ, εἴτε τέλος ἀπὸ τὸ εἰδικὸν σῶμα, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ εἶνε τοῦτο προσηρημένον, συνήθως τὸ πυροβολικόν.

Ἀεροπλάνον στρατιᾶς.— Τὸ ἀεροπλάνον στρατιᾶς ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ἐργασίαν, ἥτις σήμερον εἶνε ἀνατεθειμένη εἰς τὰς ἀνεξαρτήτους ταξιαρχίας ἱππικοῦ, τὰς ἐπιφορτισμένας διὰ τῆς ὑπηρεσίας ἀνιχνεύσεως.

Ἐνῶ ἀκόμη οἱ ἀντιγωνιζόμενοι στρατοὶ θὰ εἶνε ἀρκετὰ μακρὰν ὁ εἰς ἀπὸ τοῦ ἄλλου, ὁ διοικῶν ἔχει ἀνάγκην νὰ γνωρίζῃ ποῦ εὐρίσκειται ὁ ἀντίπαλός του, ποῖα εἶνε ἡ δύναμις του, ποῖα ἡ διεύθυνσις του—ἐν μιᾷ λέξει: ποῖα εἶνε αἱ προθέσεις του.

Ἡ ἀναζητήσις τῶν ἀγνώστων αὐτῶν ἀποτελεῖ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐξερευνήσεως, ἥτις λειτουργεῖ εἰς ἀπόστασιν ἀρκετῶν ἡμερῶν πορείας ἐμπροσθεν τοῦ μετώπου τοῦ προελαύνοντος στρατοῦ.

Τὸ ἀεροπλάνον, πεποικισμένον διὰ μιᾶς ἐκτάκτου ἐνκινήσεως, μιᾶς δεξυτήτος ὁράσεως (ἂν ἐπιτρέπηται νὰ ἐκφρασθῶμεν οὕτω προκειμένου περὶ ἀψύχου σώματος) πρώτης τάξεως, εἶνε φυσικῶς ἐνδεδειγμένον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου αὐτοῦ.

Τὰ σημερινὰ πτητικὰ μηχανήματα δύνανται ἀνέτως νὰ διατρέξωσιν ἀνευ στάσεως τετρακόσια χιλιόμετρα. Ἀναχωροῦντα λοιπὸν ἀπὸ τῶν φιλικῶν γραμμῶν θὰ δύνανται νὰ προχωρήσωσι μέχρις ἀποστάσεως 150 χιλίωμ. ἀντ' αὐτῶν, νὰ περιπλανηθῶσι πρὸς παρατήρησιν καὶ νὰ φέρουν ὀπίσω τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀναζητήσεών των, χωρὶς νὰ προσεδαφισθῶσι ποσῶς καὶ, κατὰ συνέπειαν, χωρὶς νὰ διατέξουν οὐδένα σοβαρὸν κίνδυνον.

Καλύτερον τοῦ ἱππικοῦ ὁ ἐπιτελής ἀξιωματικὸς ἢ ἀπὸ ἀεροπλάνου παρατηρῶν, θὰ γνωρίσῃ καὶ θ' ἀνακαλύψῃ τὸν ἐχθρὸν καὶ θὰ δυνηθῇ νὰ τὸν ὑπολογίσῃ. Καὶ αὐτὸ ἐν διαστήματι ὀλίγων ὡρῶν.

Ὁ στρατηγὸς λοιπὸν θὰ ἔχη καιρὸν διὰ νὰ χρησιμεποιήσῃ ὅλην του τὴν στρατηγικὴν τέχνην.

Ὁ ρόλος αὐτὸς τῆς ἐξερευνήσεως, τὸν ὁποῖον τὸ ἱππικὸν δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ κατὰ τρόπον χρησιμογ. εἰμῆ, ἐντὸ ἐκτάσεως περιοριζομένης ὑπὸ τῶν καλυπτηρίων ἐχθρῶν σωμάτων, θὰ δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ εὐχερῶς ὑπὸ τοῦ ἀεροπλάνου πολὺ πρὸ τῆς περικτώσεως τῆς συγκεντρώσεως.

Κατὰ τὴν περίοδον τῆς συγκεντρώσεως καὶ ἀκόμη καὶ κατ' αὐτὴν τῆς κινήσεως, ἀεροπλοία εἰδικῶς διὰ μακρὰς πορείας κατασκευασμένα θὰ ὑπάγουν νὰ περιδιαβάτουν (ironé planer) ἀνωθεν τῆς ἐχθρῆς χώρας καὶ θὰ δώσωσι εἰς ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῶν κινήσεων τοῦ στρατοῦ κατὰ μῆκος τῶν συνόρων καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἐχθρῆς χώρας. Ἐπὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῆς θὰ ἐπανέλθωμεν, ὅταν θὰ ἐξετάσωμεν τὸ μαχητικὸν μέρος (role de combattant) τοῦ στρατιωτικοῦ ἀεροπλάνου.

Τὸ πολεμικὸν ἀεροπλάνον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης, θὰ εἶνε ἐπιφορτισμένον μετὰ τὴν ἄμεσον τοῦ ἐχθροῦ ἐπιτήρησιν.

Εἶνε γνωστοὶ οἱ γενικοὶ κανόνες, οἱ διέποντες μίαν μεγάλην σημερινὴν μάχην, κανόνες μὴ ἀλλάξαντες ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ναπολέοντος. Ἐκτίθενται ὅλοι οὗτοι, ἀρκετὰ ἐκτενῶς, εἰς τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον. «ἡ πάλη» (de combat) κεφάλαιον τοῦ κανονισμοῦ τοῦ Πεζικοῦ. Ἄς τοὺς ὑπενθυμίσωμεν ἐν ὀλίγοις:

Οἱ δύο ἐχθρικοὶ στρατοὶ, κατὰ τὴν συν-επαφήν, ἐκτυλίσσουν τὰς πρώτας τῶν μονάδας, αἷτινες, στηριζόμεναι εἰς τὰς ἐδαφικὰς ἀνωμαλίας, προσπαθοῦν ν' ἀκίνητήσουν τὸν ἀντίπαλον, καὶ διὰ μιᾶς πάλης δαναμένης νὰ διαρκέσῃ καὶ πλειότερας ἡμέρας ἔξαντιοῦν (usent) τὸν ἐχθρὸν καὶ προσπιθοῦν νὰ εὔρουν τὸ ἀδύνατον αὐτοῦ σημεῖον. Μερικαὶ ἐφεδρεῖαι (des reserves partielles) ἐνισχύουσι τὴν γραμμὴν τῆς μάχης καὶ συμπληρῶνουν τὰ ὑπὸ τῶν τυφεκίων καὶ μυδραλλιοβόλων ἀνοιγόμενα κενά.

Ὅπισθεν ἐν ἡ δύο σώματα στρατοῦ ἀποτελοῦν τὴν γενικὴν ἐφεδρείαν (reserve generale). Τὰ στρατεύματα αὐτὰ κρατοῦνται, ὅσον τὸ δυνατόν, ἔξω τῆς ἐπηρεασίας τῆς μάχης.

Ὅταν ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς νομίσῃ ὅτι εὔρετο ἀδύνατον τοῦ ἐχθροῦ σημεῖον ἐκτινάσσει κατ' αὐτοῦ τὰς ἐφεδρεῖας του, αἷτινες ἐνεργοῦσαι διὰ τῆς μάχης των, ρηγγύουσι τὴν γραμμὴν του. τὴν συντρίβουσι καὶ κατακερματίζουν τὰ τεμάχια τῆς.

Τῆς νίκης σημειωθεῖσης ὁ νικητὴς ἐξαποπέμπει τὰ συνηθηρισμένα του στρατεύματα εἰς τὴν καταδίωξιν τοῦ ἠττηθέντος μὴ δίδων αὐτῷ οὔτε ἀναβολὴν, οὔτε ἀνακωχὴν, ἵνα ἀποτελειώσῃ τὴν διασπορὰν του καὶ, τέλος, τοῦ ἐπιβάλλῃ τὰς θελήσεις του.

Ἐγνοεῖται οἴκοθεν ἤδη, ὅποῖον ἐνδιαφέρον ἔχει ἕκαστος τῶν ἀντιμαχομένων εἰς τὸ νὰ γνωρίζῃ τὴν τοποθέτησιν τῶν στρατευμάτων τοῦ ἀντιπάλου, του, τὴν διάθεσιν τῶν μερικῶν του ἐφεδρειῶν καὶ τὸν τόπον καταυλισμοῦ τῆς γενικῆς του ἐφεδρείας.

Τότε θὰ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἐν πλήρει τοῦ ζητήματος γνώσει, καὶ δὲν θὰ ἔχη πλέον πολλὴν ἐργασίαν νὰ ἐπιτελέσῃ, ἵνα φθάσῃ μέχρι τῆς νίκης.

Βλέπετε πόσον τὸ ἀερόπλανον θὰ διευκολύνῃ τὴν ἐνεργεῖά του. Διασχίζον τὰς γραμμὰς τῶν ἀεροβολιστῶν θὰ πηγαίνει ν' ἀνακαλύπτῃ τὴν θέσιν καὶ τὴν ἐν γένει τοῦ ἀντιπάλου στρατοῦ κατάστασιν τῆς ἀποστολῆς του δὲ αὐτῆς ἐκκληρωθείσης, θὰ ἐτανέλθῃ, ἵνα φέρῃ τὰς πληροφορίας.

Ἄερόπλανον σώματος στρατοῦ. — Ἐν ἑκάστῳ σώματι στρατοῦ, ἀερόπλανα, προσηρημένα αὐτῷ, θὰ ἐξερευνῶσι τὸ πρὸ αὐτοῦ ἀπλουμένον μέτωπον καὶ θ' ἀποδίδωσιν εἰς τὴν μονάδα των τὰς αὐτὰς ἀκριβῶς ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τὰ ἀερόπλανα τῆς στρατιᾶς εἰς τὸ ὄλον στρατεύμα.

Τὰ ἀερόπλανα τοῦ σώματος στρατοῦ θὰ εἶνε ὡσεὶ βοηθητικαὶ δυνάμεις χρησιμεύουσαι πρὸς μεταβίβασιν τῶν διαταγῶν: εἶνε γνωστὸν, πράγματι, ὅποια ἀναρίθμητα δυσκολία παρουσιάζονται εἰς τὴν πορείαν ἐνὸς γηίνου ταχυδρόμου ἐπὶ τῆς γραμμῆς αὐτῆς τῆς μάχης. Ἰππεῖς, ποδηλάται, αὐτοκίνηται δὲν εὐρίσκουν πάντοτε ἐλεύθερον πρὸ αὐτῶν τὸ πεδῖον, καὶ ἐκτεθειμένοι εἰς τὸ ἐχθρικὸν πῦρ, διατρέχουν μεγάλους κινδύνους θανάτου, πρὶν ἢ ἐκπληρώσωσι τὴν ἀποστολὴν του.

Τοῦναντίον τὸ μηχανικὸν πτηνὸν, μετακινούμενον διὰ μιᾶς ἀξιολόγου ταχύτητος, καὶ πλανώμενον εἰς μέγα ὕψος, εἶνε σχεδὸν ἐκτὸς τοῦ κύκλου ἐνεργείας τῶν βλημάτων.

— Τεμάχιον χάρτου, καλῶς ἐρματωμένον, ριπτόμενον ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ ἀέρος, μὲ κατεύθυνσιν τὸ ἐπιτελεῖον θὰ φθάσῃ τάχιστα εἰς τὸν πρὸς ὃν κατευθύνεται. — Τὸ πτηνὸν θὰ δύναται τότε νὰ ἐπιστρέψῃ ἔξερχόμενον τῆς γραμμῆς τοῦ πυρός καὶ νὰ προσεδαφισθῇ μακρὰν τῆς ἐπικινδύνου ζώνης, ἀναμένον μίαν νέαν ἀποστολὴν.

Τὸ ἀερόπλανον τοῦ Πυροβολικοῦ. — Τὰ τελευταῖα γυμνάσια (τὰ Γαλλικὰ) ἀπέδειξαν, ὅτι δὲν ὑπάρχει καλλίτερος παρατηρητὴς καὶ ὁδηγὸς διὰ τὸ πῦρ τοῦ πυροβολικοῦ ἀπὸ τοῦ ἀερόπλανου.

Εἶνε γνωστὸν, ὅτι λόγῳ τῆς μεγάλης σημερινῆς προόδου τῆς πυροβολικῆς τέχνης, τὸ αξίωμα: «Πυροβολορχία γενομένη ὄρατή, εἶνε πυροβολορχία κατεστραμμένη» (batterievue. batterie détruite) θεωρεῖται ὡς ἀποδεδειγμένη ἀλήθεια πλέον, ὑπὸ τῶν φιλιτῶν μας πυροβολητῶν. — Οὕτω τὰ τηλεβόλα κρυπτόμενα, ὡς γίνεται σήμερον, δὲν ρίπτουν ἐναντίον στόχου ἀπ' εὐθείας ὄρατοῦ ὑπ' αὐτῶν καὶ ἀναγκάζονται νὰ μεταχειρίζονται τὴν ἐπισκηπτικὴν βολήν. — Αἱ δυσκολίαι τῆς παρατηρήσεως τῆς διευθύνσεως τῶν βλημάτων εἶνε αἱ μόναι σοβαραί. Διὰ τὸ ἀερόπλανον ὁμοῦς, ἱπτάμενον ὅσον θέλει ὑψηλὰ, καὶ ὁ π ο ο ὁ θ ἔ λ ε ι ἢ παρέκλισις (défilement) δὲν ὑφίσταται πλέον.

Ἡδυνήθησαν εἰς τὰ τελευταῖα γυμνάσια νὰ πειραματισθῶσι καὶ ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι μετὰ δύο συμπυροκροτήσεις (salves) ριφθείσας ὑπὸ μιᾶς πυροβολορχίας, καὶ τῶν ὁποίων τὰ σημεῖα πώσεως τῶν ὀβίδων, παρατηρήθησαν ἀπὸ ἀεροπλάνου, τὸ πῦρ τῆς πυροβολορχίας ἐκανονίσθη τελείως καὶ ἡ τρίτη συμπυροκροτῆσις ἐπέτυχε τὸν στόχον.

Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ οὐδὲν σχολίον ἐπιδέχεται.

Τὸ ἀερόπλανον ὡς μέσον μάχης. — Ἐπιστεύθη κατ' ἀρχάς, ὅτι τὰ ἀερόπλανα ἔμελλον νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀνιχνεύσεων. Ἐσκέπτοντο, ὅτι δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἀνυψώσωσιν ἐν φορτίον ἀρκετῶν βλημάτων καὶ ὅτι ἡ ἀββαϊότης τῆς ἀπὸ τινος ἱπταμένου μηχανή-

ματος σκοπεύσεως θὰ καθίστων τὴν ἐπιθετικὴν ἀξίαν τούτων λίαν προβληματικὴν.

Αἱ ἰδέαι ὁμοῦς αὐταὶ ἠλλάξαν σήμερον. Ἄναμφιβόλως εἰς ἀεροπόρος δὲν θὰ δυνηθῇ ποτὲ νὰ ρίψῃ ἐν βλήμμα ἐπὶ τινος περιωρισμένης διαμέτρου στόχου καὶ ἡ σκόπευσις του ἐναντίον μιᾶς γραμμῆς ἀεροβολιστῶν λ. χ. θὰ εἶνε πάντοτε ἀβεβαία.

Ἄλλ' ἀφ' ἑτέρου εἶνε πολλαὶ αἱ περιπτώσεις, καθ' ὧς θὰ ἠδύνατο τοῦτο νὰ ἀποδώσῃ χρῆσιμον ἔργον.

Οἱ πόλεμοι τοῦ μέλλοντος μᾶς ἐπιφυλάσσουν πολλὰς ἐκπλήξεις, ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον αὐτό. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ σήμερον δύναται νὰ προΐδουν καλῶς τὰς περιστάσεις, καθ' ὧς τὸ ἀερόπλανον θ' ἀποτελέσῃ ἐν φοβερὸν ἐπιθετικὸν μέσον.

Κατὰ τὴν κινητοποίησιν, κατὰ τὴν συγκέντρωσιν, ὁπότε τὰ στρατεύματα συγκεντρῶνται εἰς μίαν ἀρκετὰ μεγάλην ἀπὸ τῶν συνόρων ἀπόστασιν, ἀερόπλανα φέροντα βλήματα ἐκρηκτικὰ θὰ διασχίζουσι τὸ πασαπέτασμα τῶν καλυπτηρίων στρατευμάτων καὶ θὰ διασπείρωσι τὸν τροχὸν καὶ τὸν ὄλεθρον ἐπὶ τῆς ἐχθρικῆς χώρας.

Ἡ καταστροφή τῶν τεχνικῶν ἔργων, τῶν γραμμῶν συγκοινωνίας γεφυρῶν, διωρύγων, σηράγγων, θὰ καθιστᾷ δυσκολωτάτην, ἂν οὐχὶ ἀδύνατον διὰ τινα καιρὸν, πᾶσαν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου μεταφορὰν στρατευμάτων.

Βόμβαι τινὲς ριφθεῖσαι ἐπὶ τῶν πυριταποθηκῶν, τῶν ἀποθηκῶν τροφοδοσίας καὶ ὑλικῶν θὰ ἐξολαθρεύουσιν ἐντὸς ὥρων τινῶν ἅπαντας τοὺς πόρους περιφέρειας τινός.

Ἐν βλήμμα 60 χιλιογράμμων μελανίτιδος πίπτει ἐπὶ τῆς γεφύρας ἐνὸς θωρηκτοῦ, θὰ προξενήσῃ τοιαύτας πληγὰς, ὡ-

στε τούτο ν' αναγκασθῆ νὰ μείνῃ ἀκίνητον ἐπ' ἀρκετὰς ἑβδομάδας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μάχης τὰ ἀερόπλانا διασχίζοντα τὴν λεπτὴν τοῦ πυρὸς γραμμὴν θὰ μεταβαίνουν νὰ περιδιαβάζωσιν ἄνωθεν τῶν ἐφεδρειῶν καὶ εἰς τὰς συναφεῖς αὐτὰς μάζας, τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντα βλήμματα θὰ ἔχουν τοιαῦτα ἀποτελέσματα, ὥστε ἡ ἀπώλεια τοῦ ἠθικοῦ, πρόδρομος τοῦ πανικοῦ, θὰ καταστήσῃ ἀχρήστους τὰς ἐφεδρείας αὐτὰς.

Τὰ ἐπιτελεῖα, ἅτινα εἶνε τὰ κέντρα τῶν νεύρων τοῦ στρατοῦ, θὰ χρησιμεύσων ἐπίσης ὡς στόχος τῶν ἐναερίων πυροβολητῶν τῶν ἀρχηγῶν ἐξαφανισθέντων, ὁ στρατὸς δὲν θὰ εἶνε πλέον εἰμὴ ἕν μέγα σῶμα ἄνευ νεύρων, ἀνίσχυρον νὰ κινήται συμφώνως καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅλον εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀντιπάλου.

Κατὰ τὰς πολιορκίας, τὰ φρούρια δὲν θὰ ὑπερασπίσων πλέον τὴν πόλιν, ἣν περιβαλλουσὶν διὰ τῆς ζώνης των, ἐναντίον τοῦ ἐκ τῶν ἀεροπλάνων βομβαρδισμοῦ: οἱ βομβαρδισμοὶ, ἀναμφιβόλως εἶνε ὀλίγον φονικοὶ, ἀλλ' ὁποῖας ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ ἐπιδράσεως, ὅταν αἱ ὀβίδες δὲν ῥέπονται τυχαίως εἰς τὸ μέσον τῶν κατοικιῶν, ἀλλ' ὑπάγουν ἀκριβῶς νὰ καταστρέφωσιν τὰ στεγασματα καὶ τὰς ἀποθήκας, τὰς ἀπολύτως εἰς τὴν πολιορκίαν χρησίμους: κήπους καὶ πάρκα πλήρη ἐφοδίων, ἀποθήκας πολεμοφοδίων, δεξαμενὰς ὕδατος καὶ ἄλλα ἀκόμη...

II

Τὸ συμπέρασμα ὅλον τῶν προηγουμένως ἐκτεθέντων εἶναι, ὅτι τὰ ἀερόπλانا, ἐνῶ θὰ εἶνε ἐξαιρετικῶς διὰ τὸν ἔχοντα αὐτὰ στρατὸν ὠφέλιμα θὰ εἶνε τοῦναντίον ὀντος, λοιπὸν, θὰ προσλαθῆσῃ, διὰ παν-

τὸς μέσον νὰ τὰ ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκπληρώσωσιν τὴν ἀποστολὴν των αὐτὴν καὶ τὸ ριζικώτερον, ὅσον καὶ ἀποτελεσματικώτερον πρὸς τοῦτο μέτρον θὰ εἶνε ἡ παντελὴς τούτων καταστροφή.

Ἐναντίον τῶν πετώντων μηχανημάτων (ἀεροπλάνων καὶ πηδαλιουχομένων) θὰ δύνανται νὰ ἐνεργήσωσιν εἴτε ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, εἴτε ἀπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ στοιχείου των, τοῦ ἀέρος, διὰ μέσου ὁμοειδῶν μηχανημάτων.

Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ προΐδωμεν καὶ νὰ ἐξετάσωμεν διαδοχικῶς τὰ ἑξῆς τρία πιθανὰ σημεῖα τοῦ ἐναερίου πολέμου:

1ον Βλαπτικότης τῶν τυφεκίων καὶ τηλεβόλων ἐπὶ τῶν πηδαλιουχομένων καὶ τῶν ἀεροπλάνων.

2ον Πάλη δύο πηδαλιουχομένων καὶ

3ον Πάλη { δύο ἀεροπλάνων, ἐνὸς ἀεροπλάνου καὶ ἐνὸς πηδαλιουχομένου.

1ον. Βλαπτικότης τῶν τυφεκίων καὶ τηλεβόλων. — Πηδαλιουχομένων. Εἶναι σχεδὸν γενικῶς παραδεγμένον σήμερον, ὅτι ἐν στρατιωτικὸν πηδαλιουχομένον δὲν θὰ δύναιτο συνήθως ν' ἀνέλθῃ ἄνω τῶν 1500 μέτρων. Τὸ ὕψος αὐτὸ μάλιστα δὲν θὰ ἐπιδιώκῃται εἰμὴ σπανίως καὶ τοῦτο λόγῳ τῆς μεγάλης καταναλώσεως ἔρματος, ἣν σπαιτεῖ. Εἶνε λοιπὸν πιθανὸν, ὅτι τὰ ἀερόπλانا καὶ τὰ πηδαλιουχομένα θὰ πετοῦν πάντοτε μεταξὺ 500 καὶ 1000 μέτρων.

Θὰ εἶνε λοιπὸν τότε ἐνίοτε ἐκτεθειμένα εἰς τὴν βλητικότητα τῶν τυφεκίων. Εἶνε γνωστὸν, ὅτι τὸ μέγιστον κείμενον βεληνεγὲς τῶν πολεμικῶν τυφεκίων φθάνει περὶ 1500 μέτρα.

Ἡ ὀπὴ μᾶς ἦ καὶ περισσοτέρων σφαι-

ρῶν δὲν θὰ ἔχη, πάντως, οὐδὲν ἐπὶ τοῦ πηδαλιουχομένου σοβαρὸν ἀποτελεσμα. Ἡ δὲ αὐτῶν ἀπώλεια ἀερίου θὰ εἶνε ἀρκετὰ βραδεῖα, ὥστε ὁ ἀεροναύτης νὰ δυναθῆ ν' ἀπομακρυνθῆ ἡσύχως, καὶ ἐν ἀνάγκῃ, νὰ ὑπάγῃ νὰ πρυσεδαφισθῆ τοσοῦτω μακρύτερον τοῦ ἐχθροῦ, ὅσῳ ὑψηλότερον εὐρίσκεται.

Δὲν θὰ εἶνε ὅμως ἡ αὐτὴ περίπτωσις, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἑξ ὀβίδος βλάβας.

Τὸ προξενηθησόμενον σχίσσιμον θὰ εἶνε τότε τοσοῦτον εὐρὺ, ὥστε ἡ σφαῖρα τοῦ πηδαλιουχομένου θὰ χάσῃ τάχιστα τὸ ἀερίον της. Ἀφ' ἐτέρου ἡ σημερινὴ τελειότης τῆς κατασκευῆς καὶ ρυθμίσεως τῶν κρουσιφλόγων βλημάτων εἶνε τοιαύτη, ὥστε καὶ ἡ ἀπλὴ τοῦ περιβλήματος τῆς σφαιρας τοῦ ἀεροπλοίου ἐπαφὴ ἀρκεῖ πρὸς ἔκρηξιν τούτου. Μελετῶσι δ' ἐπίσης ἑξ ἄλλου καὶ τὴν κατασκευὴν ὀβίδων, αἵτινες κατὰ τὴν διάβασίν των νὰ δύνανται διὰ φλογώδους τινὸς ἀερίου ἑξ αὐτῶν ἐξερχομένου ν' ἀνάπτωσι πυρκαϊὰν εἰς τὸ ἀέριον τοῦ ἀεροπλοίου.

Ἀφ' ἐτέρου δύναιται τις νὰ ὑποθέσῃ λίαν εὐλόγως, ὅτι ἡ ἀπλὴ πρόσκρουσις μιᾶς ὀβίδος ἐφ' ἐνὸς ἀεροπλοίου, ἔστω καὶ ἂν αὕτη δὲν ἐκρηγῆ ποσῶς κατὰ τὴν μετὰ τοῦ περιβλήματος ἐπαφὴν της, θὰ ἐπιφέρῃ πάντως τὴν ἔκρηξιν τῆς πλήρους ἀερίου σφαιρας τούτου· τὸ ἀτύχημα τοῦ Rérique δὲν ἔσχεν ὡς αἴτιον τὴν ἀπλὴν πρόσκρουσιν μιᾶς τῶν πτερυγῶν τῆς ἔλικος ἐπὶ τοῦ περιβλήματος τούτου, πρόσκρουσιν σχοῦσαν ἄμεσον ἀποτέλεσμα τὴν ἔκρηξιν τούτου;

Εἶνε, λοιπὸν, λογικώτατον τὸ σκέπτεσθαι ὅτι ἐν πηδαλιουχομένον με σφαιραν ἡμιστερεῶν ἢ εὐκαμπτον θὰ καταστραφῆ ἅμα ὡς προσβληθῆ ὑπὸ ὀβίδος τινός.

Ἡ πείρα οὐδὲν, δυστυχῶς, μᾶς ἐδίδαξε μέχρι σήμερον καὶ λίαν εὐλόγως ἄλλως τε! ... Δὲν εἶναι δὲ δυνατὸς ὁ σχηματισμὸς ὑποθέσεων στηριζομένων μόνον ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ἐναντίον αἰχμαλώτων ἀεροστάτων πυρὸς.

Τ' ἀποτελέσματα ἄλλως τε αὐτὰ, ἂν καὶ τηροῦνται μυστικά, εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν, ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξαν λαμπρά. Ἡ σκόπευσις εἶνε καλὴ εἰς διεύθυνσιν καὶ κακὴ εἰς ὑπολογισμὸν τῆς ἀποστάσεως· καὶ τὸ συμπέρασμα τῶν δοκιμῶν εἶναι, ὅτι συχνότερον δύναιται νὰ κτυπηθῆ τὸ συγκρατοῦν τὸ ἀερόστατον σχοινίον ἢ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀερόστατον.

Ἐναντίον ἐνὸς κινήτου στόλου κατὰ συνέπειαν, ὡς εἶνε τὸ πηδαλιουχομένον, ἡ σκόπησις θ' ἀποβῆ κατὰ πολὺ δυσκολώτερα. Ἐν τούτοις ἡ πρὸ ὀλίγου γενομένη Γερμανία κατασκευὴν εἰδικοῦ ταχυβόλου πυροβόλου, προωρισμένου διὰ τὴν ὑπὸ μεγίστας γωνίας πυροβόλησιν, ἀκόμη καὶ καθέτως τῷ ὀρίζοντι, ἐπιτρέπει νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ εὐμεγέθης στόχος, τὸν ὁποῖον τὰ πηδαλιουχομένα παρουσιάζωσιν θὰ εἶνε ἀρκετὰ εὐκόλως προσβλητέος.

Ἀερόπλانا. — Πρὸς αὐτὰ δὲν θὰ εἶνε βεβαίως ἡ αὐτὴ τῶν πραγμάτων κατάστασις. Ταῦτα πράγματι, εἶνε κατὰ ορθῶτον, ἀπείρως εὐκίνητώτερα· ἡ συνήθης των ταχύτης δύναιται νὰ ὑπολογισθῆ ὡς ὡς γειννιάζουσα τὰ 100 χιλιόμετρα καθ' ὥραν, ἄνευ ὑπερβολῆς. Εἶτα δύνανται νὰ ὑψωθῶσιν κατὰ πολὺ περισσότερον καὶ νὰ πεθοῦν οἴτω τελείως ἔξω τοῦ βεληνεκοῦ τῶν ὄπλων.

Τέλος δὲ καὶ αἱ κατὰ πολὺ μικρότερα διαστάσεις των, ἂν δὲν τὰ καθιστῶσι τελείως, ἀόρατα, τὰ καθιστῶσιν ὅμως πολὺ ὀλιγώτερον ὁρατά.

Ἐν συμπεράσματι λοιπόν :

Τὸ μόνον ἐναντίον τῶν πτητικῶν μηχανημάτων (ἀεροπλάνων πηδαλιουχομένων καὶ ἀεροστάτων), ἀποτελεσματικὸν ὄπλον εἶνε τὸ ταχυβόλον πυροβόλον τὸ ἐπὶ εἰδικοῦ ὑποστάτου τεθειμένον, οὕτως ὥστε νὰ δύνανται νὰ πυροβολῇ καὶ ὑπὸ μεγίστας πρὸς τὸν ὀριζόντα γωνίας καὶ φερόμενον ὑπὸ εἰδικοῦ αὐτοκινήτου προολκέου, δυναμένου μετὰ μεγίστης ταχύτητος νὰ μετακινῆται.

Τὰ τηλεβόλα ὅμως αὐτὰ οὐδὲν ἀπολύτως ἀποτέλεσμα θὰ ἔχουν ἐπὶ τῶν ἀεροπλάνων.

Μὴ δυνάμενοι οὕτω νὰ προσβάλλωμεν ἀποτελεσματικῶς τὰ διίφορα αὐτὰ πτητικὰ μηχανήματα ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ῥ' ἀναγκασθῶμεν νὰ τὰ προσβάλλωμεν διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν μέσων, ἔξ οὗ νέον εἶδος μάχης : ἡ ἐν τῷ ἀέρι, ἀποτελοῦσα τὸν πρόλογον τῶν ἐπὶ τῆς γῆς τοιούτων, καὶ δυναμένη νὰ συναφθῇ εἴτε μεταξὺ ἀεροπλάνων καὶ πηδαλιουχομένων, εἴτε μεταξὺ δύο πηδαλιουχομένων, εἴτε τέλος μεταξὺ δύο ἀεροπλάνων.

Περὶ τῶν ἐναερίων αὐτῶν μαχῶν θὰ προσπαθῆσωμεν εὐθὺς ἀμέσως νὰ δώσωμεν μικρὰν τινα ἰδέαν.

3ον. Πάλλ δύο πηδαλιουχομένων. — Ἐξετάσωμεν κατ' ἀρχὰς τί ἐπιθετικὰ ὄπλα διαθέτει ἐν τινι πηδαλιουχομένον.

Οἱ ἐπιβάται του φυσικῶς, θὰ εἶνε ἐξωπλισμένοι διὰ τυφεκίων, Ἄφ' ἑτέρου ἡ λέμβος του θὰ δύνανται νὰ φέρῃ ἐν ἡ δύο ταχυβόλα πυροβόλα (canons à tir rapide) μικροῦ διαμετρήματος, ὅμοια πρὸς τὰ τῶν τορπιλλοβόλων τὸ βάρος των. Ἄρκετὰ μικρὸν, δὲν θὰ εἶνε διόλου ἐνοχλητικόν.

Τέλος τὸ ὄπλον, εἰς τὸ ὁποῖον κυρίως ἐπιζοῦν δι' ἐν πτητικὸν μηχανήμα, εἶνε ἡ χειροβομβὴς ἢ μᾶλλον ἡ βόμβα. Ὡς πρὸς τὴν ἐπιτήρησιν δὲ καὶ τὸν κανονισμόν τῆς ταχύτητος τούτων θὰ εἶνε ἐπιφορτισμένη ἡ ἀρμοδιωτέρα πασσῶν, ἢ βαρύτης.

Πρὸς ἀποτελεσματικὴν τῶν ὄπλων των χρησιμοποίησιν οἱ ἐπιβάται ἐνὸς ἀεροπλάνου θὰ εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ κρατῶσι τοῦτο εἰς ὕψος τοῦλάχιστον ἴσον πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἐχθρικοῦ τοιούτου. Προσθετέον, ὅτι ἡ σκόπευσις δὲν θὰ εἶχε μεγάλην ἀκρίβειαν καὶ ἐπιτυχίαν, εἰμὴ μόνον, καθ' ὅσον θὰ ἐπρόκειτο περὶ στόχου μὴ ἀπομεμακρυσμένου πολὺ, καὶ τοῦτο, ἀφ' ἐνὸς μὲν λόγῳ τῆς ἀρκετὰ ταχείας μετατοπίσεως τῶν δύο ἀεροπλοίων καὶ κυρίως λόγῳ τῆς ἀβεβαιότητος περὶ τῆς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεως τούτων. Εἶνε ἀληθὲς ὅμως, ἀφ' ἑτέρου, ὅτι ἡ μεγάλη ἐπιφάνεια, ἣν τὰ πηδαλιουχούμενα παρουσιάζουσι, θὰ διευκολύνῃ τὴν ὑπὸ τῶν βλημάτων ἐπιτυχίαν των καὶ, κατὰ συνέπειαν, θ' αὐξάνῃ τὰς πιθανότητας ἐπιτυχίας τῆς σκοπεύσεως.

Ἡ ἐπὶ τοῦ περιβλήματος τῶν ἀεροπλοίων ἀποτελεσματικότης τῶν σφαιρῶν εἶνε σχεδὸν μηδαμινή, ὡς εἶδομεν. Ἄλλ' εἰς τὰς μικρὰς ἀποστάσεις δύνανται τις νὰ ἐλπίσῃ, ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ εἴτε τὸ πλήρωμα, εἴτε ἐν οὐσιῶδες τοῦ ἀεροπλοίου ὄργανον, τὸν κινητήρα π.χ. Δύνανται λοιπὸν τότε νὰ ἐπέλθῃ στάσις τοῦ πηδαλιουχομένου ἐπιβάλλουσα αὐτῷ τὸν παθητικὸν ρόλον ἐνὸς ἐλευθέρου ἀεροστάτου (ballon libre), δηλαδή αἰχμαλώτου τῶν αερίων ρευμάτων.

Τὰ βλήματα ὅμως τῶν πολυβόλων πυροβόλων (canons-révolvers) θὰ εἶνε ἀπείρως ἐπικινδυνωδέστερα, κυρίως λόγῳ τοῦ πλήθους τῶν σχισμάτων ἅτινα δύνανται νὰ προξενήσουν καὶ ἐπίσης λόγῳ τοῦ ὅτι ταῦτα

θὰ δύνανται νὰ ρίπτουν καὶ φλογοφόρα φυσίγγια ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, δυνάμενα νὰ προκαλέσουν τὴν ἄμεσον τοῦ αερίου ἀνάφλεξιν καὶ ἔκρηξιν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ὀβίδας ἢ χειροβομβίδας αὐταὶ ἀπατοῦσιν, ἵνα τὸ ἐκσφενδονίζον ἀερόπλοιο εὐρίσκειται ἀκριβῶς ὑπεράνω τοῦ ἑτέρου.

Σημειωτέον ἐπίσης, ὅτι ἅπαντα ἡ ἄνωθι τῆς λέμβου ἔκτασις, ὡς καλυπτομένη ὑπὸ τῆς σφαιρας, εἶνε τελείως διὰ τοὺς ἐπιβαίνοντας ἀόρατος. Ἄγνοοῦσιν οὗτοι ἀπολύτως τί εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν συμβαίνει καὶ εἶνε εἰς τὴν πλήρη διάθεσιν τοῦ ἀντιπάλου, ὅστις ἐπιτυχάνει νὰ τεθῇ ἄνωθὲν των.

Ἡ πάλη λοιπὸν δύο πηδαλιουχομένων ἀεροπλοίων θὰ εἶνε πάντοτε μία πάλη ὕψους καὶ ὁ νικητὴς θὰ εἶνε, ἐκτὸς ἀπροόπτων, ἐκεῖνος, ὅστις θὰ προλάβῃ νὰ τεθῇ ὑπεράνω τοῦ ἀντιπάλου του· τὰ ἐπιλοιπα θὰ εἶνε πλέον ὑπόθεσις μιᾶς στιγμῆς μόνον, στιγμῆς ἀκούσης διὰ τὴν πῶσιν τῶν ὀβίδων, αἵτινες θὰ θέσουν πῦρ εἰς τὸ ὑδρογόνον τῆς σφαιρας τοῦ ὑποκειμένου ἀεροπλοίου καὶ θὰ ἐπιφέρουν τὴν πλήρη τοῦτο καταστροφὴν.

3ον. Πάλη δύο ἀεροπλάνων ἢ ἐνὸς ἀεροπλάνου καὶ ἐνὸς πηδαλιουχομένου : Τ' ἀερόπλانا—ἐκινητότερα καὶ ταχύτερα, ἀλάσσοντα εὐκολώτερον διευθύνσιν—θὰ εἶνε κατὰ πολὺ ὀλιγώτερον ὑποκείμενα εἰς τὴν ὑπὸ τῶν πηδαλιουχομένων ἐπίθεσιν. Ἐχουν ἀφ' ἑτέρου καὶ μεγαλειέραν ζωτικότητα, δεδωμένου ὄντος, ὅτι ἐν ἀερόπλανον δύνανται νὰ ἐπιζήσῃ μιᾶς πλιγῆς, ἥτις ἀσφαλῶς θὰ ἐξεμνηδένιζεν ἐν πηδαλιουχομένον.

Ἄφ' ἑτέρου ὅμως ἔχουν ἐπιθετικὴν δύναμιν κατὰ πολὺ ὀλιγωτέραν.

Τὸ διὰ τὴν ἐπίθεσιν διαθέσιμον προσωπικὸν των ἀέρεται τὸ πολὺ εἰς δύο μαχητάς. Οὗτοι ὅμως δὲν θὰ διαθέτουν εἰ μὴ τυφέκια ἢ καρραμπίνας, χειροβομβίδας καὶ ἴσως-ἴσως, καὶ μικρὸν τι μυδραλιοβόλον. Ἐκ τῶν ὄπλων αὐτῶν αἱ χειροβομβίδες θὰ χρησιμοποιῶνται συνήθως διὰ τὴν καθ' ἐνὸς πηδαλιουχομένου πάλην.

Ἐὰν δύο ἀερόπλانا εὐρεθῶσι πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, τὸ μόνον χρησιμοποιηθῶμενον ὄπλον θὰ εἶνε τὸ τυφέκιον (τυφέκιον, καρραμπίνα ἢ πιστόλιον, ἀδιάφορον.)

Τὸ πῦρ, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιτυχία θὰ ἐξαρτᾶται μόνον ἀπὸ τὴν δεξιότητα τῶν σκοπευτῶν, θὰ διευθύνεται φυσικῶς ἐναντίον τοῦ ὀδηγοῦ καὶ κατὰ τοῦ συνόλου τῶν εὐπαθῶν τοῦ ἀεροπλάνου ὀργάνων δηλ. ἔλικος, κινητήρος, συνδετήρων κλπ.

Ἐξ ἄλλου τὸ ἀερόπλανον θὰ ἔξῃ νὰ παῖξῃ ἐν θαυμάσιον παιγνίδιον ἐναντίον ἐνὸς ἀεροπλοίου· εὐκινητότερον τούτου, χιλιάκις ὀλιγώτερον τούτου εὐπρόσβλητον δυνάμενον εὐκλωτάτα καὶ ταχύτατα νὰ εὐρεθῇ εἰς μεγαλύτερον τούτου ὕψος, θὰ δυνηθῇ εὐκολώτατα νὰ τὸ κυριαρχήσῃ καὶ νὰ τὸ λάβῃ εἰς τὴν διάθεσίν του.

Τὸ ἀερόπλανον θὸ δύνανται, ἐὰν τὸ θέλῃ νὰ μένῃ διαρκῶς ἀόρατον διὰ τοὺς ἐπιβάτας τοῦ πηδαλιουχομένου, καὶ αὐτοὶ θὰ ἄγνοῶσι, μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς πτώσεως των, τὰς κινήσεις καὶ τὰ σχέδια τοῦ ἀντιπάλου των.

Ἐν συμπεράσματι ἤδη ἐπιβάλλεται ἀφ' ἑαυτοῦ :

Ἡ ἀπόλυτος ὑπεροχὴ τοῦ ἀεροπλάνου, ὡς πρὸς τὸ πηδαλιουχομένον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ στρατιωτικὸν μέρος. Προσθέσατε εἰς τ' ἄνωτέρω, ὅτι ἐν ἀερόπλανον στοιχίζει 25 τοῦλάχιστον φορὰς ὀλιγώτερον

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ἕνός πηδαλιουχομένου, ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκην εἰμὴ ἑνὸς πενιχροῦ ὑποστέγου, ἀντὶ τῶν μνημειωδῶν οἰκημάτων, ἅτινα ἀπαιτοῦσι τὰ πηδαλιουχούμενα καὶ τέλος, ὅτι ὅλαι αἱ δυσκολίαι αἱ προξενούμεναι ἐκ τῆς ἀπαιτήσεως τῶν ἰδρυμάτων παραγωγῆς ὑδρογόνου καὶ τῶν πολυπληθῶν στρατιωτικῶν σωμάτων τῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν πηδαλιουχομένων ἀπαιτουμένων, καὶ τὰ ποῖα ἐξαφανίζονται διὰ τοῦ ἀεροπλάνου. Ἡ παραβολὴ αὐτὴ, νομίζω, ὅτι ἐνισχύει κατὰ πολὺ τὴν ἔναντι τοῦ πηδαλιουχομέ-

νου θέσιν τοῦ ἀεροπλάνου.

Τὸ συμπέρασμά μου εἶνε ὅτι οἱ εἰπόντες ὅτι τὸ πηδαλιουχούμενον ἦτο κεκλιμένον ὡς μεταφορικῶν μέσον προωρισμένον νὰ ἐξαφανισθῆ μίαν ἡμέραν, εἶχον δίκαιον. Ἡ ἡμέρα αὐτὴ φαίνεται ἐλθοῦσα, διότι τὸ ἀερόπλανον εἶνε ὁ μόνος βασιλεὺς τοῦ ἔθους...

Ἀθήναι, Ἰούλιος 1912

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΕΜ. ΠΟΥΛΚΡΑΤΗΣ
τ. φ. ε.

ΧΙΟΝΟΘΥΕΛΛΑ

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ Θ. ΑΜΙΡΟΥ

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1811, — ἀξιόμημο-νεύτου δὲ ἡμῶς ἔτους — ἔζη διαμένων εἰς τὸ κτῆμά του τὸ ὀνομαζόμενον Νεναράτωφ, ὁ ἀγχιθὸς Γαβριήλ Γαβριήλοβιτς, Ρ., πασιγνωστος εἰς τὰ περίχωρα διὰ τὴν φιλοξενίαν καὶ τὴν γλυκύτητα τοῦ χαρακτήρου· οἱ γείτονες τὸν ἐπεσκεπτοντο συχνότατα διὰ νὰ τρώγουν νὰ πίνουν καὶ νὰ παίξουν μποστὸν τῶν ἑκαπικίων μετὰ τὴν γυναϊκὰ του κυρίαν Πρασκόβιαν Πετρόβναν, ἣ διὰ νὰ βλέπουν τὴν θυγατέρα των, Μαρίαν Γαβριήλοβναν, κομψὴν, ὠχρὰν, δέκαετῆ νεάνιδα, ἣτις ἐθεωρεῖτο πλουσία νόμφη καὶ τὴν ὁποίαν πολλοὶ ἐπεθύμουν δι' ἑαυτοὺς ἢ τοὺς υἱοὺς των.

Ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα ἀνετράφη μετὰ γαλλικὰ μυθιστορήματα καὶ ὡς ἐκ τούτου ἦτο ἐρωτευμένη. Τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐκλογῆς τῆς ἦτο στρατιωτικὸς τις ἐπ' ἀδείας, διακείμενος εἰς τινὰ γείτονα ἐξοχίαν. Ἐννοεῖται ὅτι καὶ ὁ νέος ἐφλέγετο ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πάθους καὶ ὅτι οἱ γονεῖς τῆς λατρευτῆς του, παρατηρήσαντες τὴν ἀμοιβαίαν αὐτῶν κλίσιν, ἀπηγόρευσαν εἰς τὴν θυ-

γατέρα των νὰ σκέπτηται καὶ περὶ αὐτοῦ. Οἱ ἐρασθαὶ μὲς εἶχον ἀλληλογραφίαν καὶ συνηντῶντο κατὰ μόνους εἰς τὸ ἐκ πεύκων ἄλσος, ἢ παρὰ τὸ παλαιὸν ἐκκλησιδίων ἐκεῖ ὠρκίζοντο ἀλλήλοισι αἰῶνων ἔρωτα, παρεπονοῦντο κατὰ τῆς τύχης των καὶ συναλαμβάνον διάφορα σχέδια. Γράφοντες καὶ συνομιλοῦντες κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, κατέληξαν — ὅπερ φυσικώτατον — εἰς τὴν ἐξῆς σκέψιν: ἀφοῦ ὁ εἶς δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ τοῦ ἄλλου, ἣ δὲ θέλησις τῶν γονέων κωλύει τὴν εὐτυχίαν μὲς, δὲν θὰ ἦτο ἴσως δυνατὸν νὰ μὴ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν θέλησιν αὐτῆν; Ἐννοεῖται ὅτι τὴν φρενὴν αὐτὴν ἰδέαν, λίαν ἀρεστὴν εἰς τὴν ρωμαντικὴν τῆς νέας φαντασίαν, συνέλαβε πρῶτος ὁ νέος.

Ὁ ἐπελθὼν χειμὼν διέκοψε τὰς συνεντεύξεις των, ἣ ἀλληλογραφία ὅμως κατέστη συχνότερα, ὁ Βλαδίμηρος Νικολάεβιτς — οὕτως ὀνομαζέτο ὁ νέος — τὴν ἐκέτευε εἰς ὅλας τὰς ἐπιστολάς του νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, νὰ τελέσουν μυστικὰ τὸν γάμον των, νὰ κρυφθοῦν ἐπὶ τινὲς χρόνον, νὰ πέσουν

κατόπιν εἰς τοὺς πόδας τῶν γονέων, τοὺς ὁποῖας ἡ ἥρωικὴ σταθεροῦτης καὶ ὁ ἀτυχῆς αὐτῶν ἔρωσ θὰ συνεχίνοι ἀναμφιβόλως καὶ οἱ ὁποῖοι θὰ ἠναγκάζοντο ἐπὶ τέλους νὰ εἴπουν: «Παιδιά, ἐλάτε ἴσθιν ἀγκαλιά μας!

Ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα ἐδίστασεν ἐπὶ πολὺ ἀπέκρουσε πλῆθος σχεδίων φυγῆς· ἐπὶ τέλους συνήνεσε. Τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν ὤφειλε νὰ μὴ δειπνήσῃ καὶ ν' ἀποχωρήσῃ εἰς τὸ δωμάτιόν της ὑπὸ τὴν πρόφασιν κεφαλαγίας· ἡ ὑπηρετρία ἔλαβε μέρος εἰς τὴν συνωμοσίαν· ἀμφοτέραι ἔπρεπε νὰ νὰ ἐξέλθουν εἰς τὸν κήπον διὰ τῆς ὀπισθίας ἐξόδου, θὰ εὕρισκον πέραν τοῦ κήπου ἑτοιμον ἔλκυθρον ἐφ' οὗ θὰ ἐπέβαινον καὶ τὸ ὁποῖον θὰ τὰς μετέφερε εἰς τὸ χωρίον Ζάρδινο, εἰς τὸ βερατίων ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ Νεναράτωφ, κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅπου ὁ Βλαδίμηρος θὰ τὰς ἀνέμενεν.

Τὴν παραμονὴν τῆς ἀποφασιστικῆς ἡμέρας ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα δὲν ἐκοιμήθη καθ' ὅλην τὴν νύκτα προητοιμάσθη, ἐτοποθέτησε τὰ φορέματά της, ἔγραψε μακρὰν ἐπιστολὴν εἰς εὐαίσθητόν τινα φίλην της καὶ ἄλλην πρὸς τοὺς γονεῖς της. Τοὺς ἀπεχαιρέτα διὰ τῶν συγκινητικωτέρων ἐκφράσεων, ἐδικαιολογεῖ τὸ διάθημά της διὰ τῆς ἀκατανικήτου τοῦ πάθους ἰσχύος καὶ ἐτελείωνε λέγουσα ὅτι θὰ ἐθεώρει ὡς τὴν εὐδαιμονεστέραν τῆς ζωῆς της στιγμὴν, ἐκείνην καθ' ἣν θὰ τῆ ἐπετρέπετο νὰ ριφθῇ εἰς τοὺς πόδας τῶν προσφιλεστάτων γονέων της. Σφραγίσασα ἀμφοτέρας τὰς ἐπιστολάς διὰ μεταλλίνης σφραγίδος παριστάσης δύο φλεγόμενας καρδίας μετὰ καταλλήλου ἐπιγραφῆς, ἔπεσε, πρὸς τὴν αὐγὴν, ἐπὶ τῆς κλίνης της καὶ ἀπεκοιμήθη, ἀφυπνιζομένη ἐν τούτοις ὑπὸ φρικωδῶν ὄνειρων· ὅτε μὲν τῆ ἐφάνετο ὅτι καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὴν

ἀνέβαινε εἰς τὸ ἔλκυθρον ἵνα μεταβῇ καὶ τελέσῃ τὸν γάμον της, τὴν συνελάβανεν ὁ πατήρ της, τὴν ἔσυρε μετὰ βασιανιστικῆς ταχύτητος ἐπὶ τῆς χιόνος καὶ τὴν ἔρριπτεν εἰς σκοτεινὸν καὶ ἀτελεύτητον ὑπόγειον· ἄλλοτε πάλιν ἔβλεπεν ὠχρὸν καὶ αἰμόφυρτον τὸν Βλαδίμηρον, ἐκτάδην ἐπὶ τῆς χλόης... Ἀποθνήσκων, τὴν ἰκέτευε διὰ διαπεραστικῆς φωνῆς νὰ σπεύσῃ ὅπως τελέσουν τοὺς γάμους των... καὶ ἄλλα ἀποτρόπαια καὶ ἀνόητα ὀράματα, ἅτινα διαδοχικῶς παρήρχοντο μετὰ ταχύτητος ἐνώπιόν της. Ἐπὶ τέλους ἠγέρθη, ὠχροτέρα τοῦ συνήθους καὶ μετὰ κεφαλαγίας μὴ προσπεποιημένης· ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ της παρετήρησαν τὴν ἀνησυχίαν της· ἡ τρυφερὰ μεριμνα ἦν τῆ ἐπεδείκνυον καὶ αἱ ἀτελεύτητοι ἐρωτήσεις: «Τί ἔχεις Μαρία; μήπως εἶσαι ἀσθενής; τῆ ἐσπάρασσον τὴν καρδίαν· μάτην προσεπάθει νὰ τοὺς καθησυχάσῃ, καὶ νὰ φανῇ εὐθυμος. Ἡ ἐσπέρκ ἐπλησίαζεν ἡ ἰδέα ὅτι διήρχετο τὴν τελευταίαν μεταξὺ τῶν οἰκειῶν της ἡμέραν ἐπιέξεν ἐπωδύνας, τὸ στήθος της μόλις ἀνέπνεεν· ἀπεχαιρέτα καθ' ἑαυτὴν πάντα τὰ περιστοιχοῦντα αὐτὴν πρόσωπα καὶ ἀντικείμενα· ὅταν ἔφερον τὸ δειπνον ἢ καρδίαν της ἐπαλλε σφοδρῶς μετὰ τρεμούσης φωνῆς ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἐπιθυμῆ νὰ δειπνήσῃ καὶ ἀπεχαιρέτισε τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα της· οὗτοι τὴν ἐφίλησαν καὶ, ὅπως συνήθως, τῆ ἔδωσαν τὴν εὐχὴν των ὀλίγον ἔλειψε νὰ κλαύσῃ· ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ δωμάτιόν της ἐρίφθη ἐπὶ τινος καθίσματος καὶ ἀνελύθη εἰς δάκρυα· ἡ ὑπηρετρία της τὴν προέτρεπε νὰ ἠσυχάσῃ καὶ λάβῃ θάρρος· τὰ πάντα ἦσαν ἑτοιμα· μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἡ Μαρία θὰ ἐγκατέλειπε διὰ παντός τὸν πατρικὸν οἶκον, τὸ δωμάτιόν της, τὴν ἡμερον παρθενικὴν ζωὴν της. Ἐξῶ ἦτο χιονοθύελλα· ὁ ἄνεμος ἐσύ-

ριζε· τὰ παράθυρα ἔτρεμον μετὰ κρότου· τὰ πάντα τῆ ἐφάνοντο ὡς ἀπειλή, ὡς θλιβερόν προάγγελμα. Μετ' οὐ πολὺ πάντες οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἠσύχασαν καὶ ἐκοιμήθησαν.

Ἡ Μαρία περιεκυκλώθη εἰς τὴν γούναν της, ἐφόρεσε θερμὰ ὑποδήματα, παρέλαβε τὸ κιβωτίδιόν της καὶ ἐξῆλθε διὰ τῆς ὀπισθίας ἐξόδου· κατόπιν αὐτῆς ἤρχετο ἡ ὑπηρετρία φέρουσα δύο δέματα· κατήλθεν εἰς τὸν κήπον· ἡ χιονοθύελλα ἐξηκολούθει· ὁ ἄνεμος ἔπνεε κατὰ μέτωπον, ὡς ἐὰν προσεπάθει ν' ἀνχαιτίσῃ τὴν νεαρὰν ἔνοχον· ἔφθασαν μετὰ κόπου εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κήπου· εἰς τὸν δρόμον τὸ ἔλκυθρον τὰς ἀνέμενεν· οἱ ἵπποι ναρκωθέντες ἐκ τοῦ ψύχους ἐδείκνυον σημεῖα ἀνυπονησίας· ὁ ἀμαξηλάτης τοῦ Βλαδίμηρου περιεφέρετο περὶ τῆς ἀμάξης, προσπαθῶν νὰ καθησυχάσῃ καὶ συγκρατήσῃ τοὺς θυμειδεῖς ἵππους. Ἐβοήθησε τὴν κυρίαν καὶ τὴν ὑπηρετρίαν της νὰ καθήσουν καὶ τοποθετήσουν τὰ δέματα καὶ τὸ κιβωτίδιον, ἔλαβε τὰ ἡνία καὶ οἱ ἵπποι ἐπεταξάν.

Καταλείποντες τὴν κόρην εἰς τὴν μεριμναν τῆς Εἰμαρμένης καὶ τὴν ἐπιδεδξιότητα τοῦ ἀμαξηλάτου Τερέσκα, μεταβῶμεν παρὰ τῷ νεαρῷ ἐρωτευμένῳ μας.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ὁ Βλαδίμηρος ἦτον ἀπησχολημένος· πρὸ μεσημβρίας ἦτο εἰς τοῦ ἱερέως, τὸν ὁποῖον μετὰ δυσκολίας ἔπεισε· κατόπιν ἔτρεξεν εἰς ἀναζήτησιν μαρτύρων μετὰ τῶν γειτόνων γαιοκτημόνων· ὁ πρῶτος πρὸς ὃν ἀπετάθη, 40 ἔτης ἀξιωματικὸς ἐν ἀποστρατεῖᾳ, Δράβιν ὀνόματι, συνήνεσε προθύμως. Τὸ περιστατικὸν τοῦτο, ἔλεγεν ὁ μάρτυς τῷ ἀνεμίμνησκε τὸ παρελθὸν καὶ τὰς ἐρωτικὰς ἐπιτυχίας του· ἔπεισε τὸν Βλαδίμηρον νὰ γευματίσῃ παρ' αὐτῷ, καὶ τὸν ἐβεβαίωσεν, ὅτι οὐδεμίαν θ' ἀπαντήσουν δυσκολίαν πρὸς ἀνεύ-

ρσειν τῶν τριῶν ἄλλων μαρτύρων. Πράγματι εὐθὺς μετὰ τὸ γεῦμα ἦλθον ὁ γεωπόνος Σμίτ, μυστακοφόρος μετ' ἐγκεντρίδων καὶ ὁ υἱὸς τοῦ λοχαγοῦ Χ... δεκαεξαετής, μειράκιον, πρὸ τινος καταταχθὲν εἰς τὸ τάγμα τῶν Οὐλάνων· οὗτο· ὄχι μόνον ἐδέχθησαν τὴν πρότασιν τοῦ Βλαδίμηρου, ἀλλ' ὠρκίσθησαν ὅτι εἶνε πρόθυμοι νὰ θυσιάσωσι τὴν ζωὴν των· ὁ Βλαδίμηρος τοὺς ἐνηγκαλίσθη μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν του νὰ ἐτοιμασθῇ. Εἶχε στείλει πρὸ πολλοῦ τὸν πιστὸν Τερέσκην εἰς Νεακράτοβο μετὰ τὴν τρόικαν, δώσας εἰς αὐτὸν λεπτομερεῖς καὶ ἀκριβεστάτας ὁδηγίας· δι' ἑαυτὸν δὲ διέταξε νὰ ζεύξουν τὴν μικρὰν μόνιππον ἀμαξάν, καὶ μόνος, ἀνευ ἀμαξηλάτου, διηυθύνθη πρὸς τὸ Ζάδρινο, ὅπου μετὰ δύο ὠρας θὰ ἤρχετο ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα· ὁ δρόμος τῷ ἦτο γνωστὸς ἡ δὲ ἀπόστασις 20 μόλις λεπτῶν.

Μόλις ὅμως ὁ Βλαδίμηρος ἐξῆλθεν εἰς τοὺς ἀγρούς, ὁ ἄνεμος ἔπνευσε τόσον σφοδρὸς καὶ ἡ χιονοθύελλα κατέστη τοιαύτη, ὥστε δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ βλέπῃ· ἐν ἀκκαρῇ ἡ ὁδὸς ἐπληρώθη χιόνος, τὰ περιχώρα ἐξηφανίσθησαν ἐντὸς ὑποκιτρινοῦ σιαιᾶς· ἐν τῷ μεσῷ τῆς ὁποίας ἐστροβιλιζόντο λευκαὶ χιόνος νιφάδες· ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ συνειχέοντο· ὁ Βλαδίμηρος μάλιστα ἐπροσπάθησε νὰ ἐπανεῦρῃ τὸν δρόμον· ὁ ἵππος ἐβάδιζε ταχέως ὅτε μὲν βυθιζόμενος εἰς λόφον χιόνος, ὅτε δὲ πιπτῶν ἐντὸς χάνδακος. Τὸ ἔλκυθρον ἀνετρέπετο ἀνά πᾶσαν στιγμὴν· ὁ Βλαδίμηρος προσεπάθει νὰ μὴ ἀπομακρυνθῇ τῆς κυρίας διευθύνσεως, ἀλλὰ τῷ ἐφάνετο ὅτι εἶχεν ἤδη παρελθεῖ ἡμίσεια ὥρα καὶ τὸ δασύλλιον τοῦ Ζάδρινο δὲν ἐφάνετο ἀκόμη. Παρῆλθον ἀκόμη εἴκοσι περίπου λεπτά, χωρὶς νὰ φανῇ· αἱ πεδιάδες δὲ ὡν ὁ Βλαδίμηρος διήρχετο ἦσαν πλήρεις λάκκων· ἡ

χιονοθύελλα δὲν ἐκόπασεν· ὁ οὐρανὸς ἦτο πάντοτε σκοτεινός, ὁ ἵππος ἐδείκνυε σημεῖα κοπώσεως· ἰδρῶς τὸν περιέρρεεν, μολονότι ἀνά πᾶν λεπτόν ἐβυθίζετο εἰς τὴν χιόνα μεχρὸς ὀσφύος.

Ἐπὶ τέλους ἀντελήφθη ὅτι διηυθύνετο πρὸς ἄλλο μέρος· ὁ Βλαδίμηρος ἐστάθη· ἤρχισε νὰ σκέπτηται, νὰ ἐνθυμηταί, νὰ ὑπολογίζη καὶ πεισθεῖς ὅτι πρέπει νὰ κατευθυνθῆ πρὸς τὰ δεξιὰ ἔλαβε τὴν διεύθυνσιν ταύτην· ὁ ἵππος μόλις ἐπροχώρει· εὐρίσκειτο καθ' ὁδὸν πρὸ μιᾶς καὶ ἐπέκεινα ὥρας· τὸ Ζάδρινο δὲν θὰ ἀπειγε πολὺ, ἀλλ' ἐπροχώρει, ἐπροχώρει πάντοτε καὶ ἡ πρὸ αὐτοῦ ἔκτασις δὲν εἶχε τέλος· ὁ χρόνος παρήρχετο· ὁ Βλαδίμηρος ἤρχισε ν' ἀνησυχῆ σοβαρῶς.

Ἐπὶ τέλους μελανόν τι σημεῖον ἐφάνη πρὸς τὰ δεξιὰ· ὁ Βλαδίμηρος ἔστρεψε πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος· πλησιάζας εἶδε δασύλλιον δόξα τῷ θεῷ, ἐσκέφθη, ἐπλησιάζαμεν ἐπροχώρησεν ἐλπίζων νὰ εὐρεθῆ ἐπὶ γνωστῆς ὁδοῦ ἢ νὰ περιέλθῃ τὸ δάσος, ὅπισθεν τοῦ ὁποίου εὐρίσκειτο τὸ Ζάδρινο· ἐντὸς ὀλίγου εὗρε τὸν δρόμον· ἡ ὁδὸς ἦτο ὀμαλὴ, ὁ ἵππος ἀνέλαβε θάρρος καὶ ὁ Βλαδίμηρος καθυσύλασεν.

Ἄλλ' ἐπροχώρησεν ἱκανὴν ὥραν χωρὶς τὸ Ζάδρινο νὰ φαίνεται· τὸ δασύλλιον ἐτελείωσεν· ὁ Βλαδίμηρος παρετήρησε μετὰ φρίκης ὅτι εἶχεν εἰσέλθει εἰς ἄγνωστον δάσος· τὸν κατέλαθεν ἀπελπισία· ἐκτύπησε τὸν ἵππον· τὸ ἀτυχὲς ζῶον ἐπειράθη νὰ καλπάσῃ, ἀλλὰ συντόμως ἀπέκαμε καὶ μετὰ τινὰ λεπτὰ ἤρχισε νὰ βραδίξῃ βραδέως παρ' ὕλας τὰς προσπαθείας τοῦ δυστυχῆ Βλαδίμηρου.

Μικρὸν κατὰ μικρὸν τὰ δένδρα ἤρχισαν ν' ἀραιοῦνται καὶ ὁ Βλαδίμηρος ἐξῆλθε τοῦ δάσους· τὸ Ζάδρινο δὲν ἐφαίνετο· ἦτο

περίπου μεσονύκτιον· δάκρυα ἀνέβλυσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του· ἠκολούθησε τυχαίαν διεύθυνσιν· ὁ καιρὸς ἐβελτιούτο, τὰ νέφη διεσκεδάζοντο εὐρίσκειτο ἐντὸς ἀπεράντου πεδιάδος, πεδιάδος, κεκαλυμμένης ὑπὸ λευκοῦ κυματώδους τάπητος, ἡ νύξ ἦτο ἤδη ἀρκούντως καθαρὰ ὅπως διακρίνῃ μικρὸν τι χωρίον εἰς μικρὰν ἀπὸ τοῦ μέρους ἐκείνου ἀπόστασιν· ὁ Βλαδίμηρος διηυθύνθη πρὸς αὐτό· φθάσας πρὸ τῆς καλύβης, ἐπήδησεν ἀπὸ τὸ ἔλκυθρον καὶ πλησιάζας ἤρχισε νὰ κτυπᾷ εἰς ἓν παράθυρον τὸ ὁποῖον μετ' οὐ πολὺ ἤνοιξε καὶ γέρον τις ἐπρόβλε τὴν λευκὴν γενειάδα του.

— Τί θέλεις ;

— Εἶνε μακρὰν τὸ Ζάδρινο ;

— Ἐάν εἶνε μακρὰν τὸ Ζάδρινο ;

— Ναί, ναί, ποῦ εἶνε ;

— Δὲν εἶνε μακρὰν, ἕως δέκα βέρστια.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ὁ Βλαδίμηρος ἤρπασε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος ὡς καταδικασθεὶς εἰς θάνατον.

— Κεὶ ἀπὸ ποῦ εἶσαι ; ἠρώτησεν ὁ γέρον.

Ὁ Βλαδίμηρος δὲν εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἀπαντήσῃ.

— Ἦμπορεῖς νὰ μοῦ δώσης ἄλογα διὰ νὰ ὑπάγω εἰς τὸ Ζάδρινο, ἠρώτησεν ἐπὶ τέλους.

— Ποῦ νὰ τὰ ἔρωμε τ' ἄλογα, ἀπήντησεν ὁ γέρον.

— Τοῦλάχιστον ἠμπορῶ νὰ εὗρω ὁδηγόν ; πληρώμων ὅ,τι θελήσει.

— Στάσου, εἶπεν ὁ γέρον, θὰ σοῦ στείλω τὸν γιό μου· αὐτὸς θὰ σε ὁδηγήσῃ· καὶ ἔκλεισε τὸ παράθυρον.

Ὁ Βλαδίμηρος ἀνέμενεν ἐπὶ τινὰ λεπτὰ κατόπιν ἤρχισε πάλιν νὰ κτυπᾷ· ἡ γενειὰς ἀνεφάνη.

— Τί θέλεις ;

— Πῶς εἶνε λοιπὸν ὁ υἱός σου ;

— Τώρα θὰ ἔλθῃ. Ἐνδύεται. Ἐπάγωσες ; ἔλα μέσα νὰ ζεσταθῆς.

— Εὐχαριστῶ· στείλε γρηγορώτερα τὸ γιό σου.

Ἐπὶ τέλους ἡ θύρα ἤνοιξε καὶ νέος τις ἐξῆλθε τῆς καλύβης κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας ραβδίον. Προσπορευόμενος τοῦ Βλαδίμηρου, ὅτε μὲν ἐδείκνυεν, ὅτε δὲ ἀνεζήτει τὴν ὁδὸν, καλυπτομένην ὑπὸ λόφων χιόνος.

Ἡ ἡμέρα ὑπέφωσεν, ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸ Ζάδρινο, ἡ ἐκκλησία ἦτο κλειστὴ· ὁ Βλαδίμηρος ἐπλήρωσε τὸν ὁδηγόν καὶ διηυθύνθη εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἱερέως· ὁποῖα τὸν ἀνέμενεν εἶδησις !

Ἐπανελάθωμεν ὅμως πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς κτηματίας τοῦ Νεναράτωφ καὶ ἴδωμεν τί συμβαίνει παρ' αὐτοῖς. Οἱ γέροντες, ὅταν ἐξῆλθον, κατῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν· ἔφερον τὸ σαμοβάρι καὶ ὁ Γαβριήλ Γαβριήλοβιτς ἔστειλε παιδίσκην τινὰ νὰ μάθῃ πῶς ἦτο ἡ υγεία τῆς Μαρίας Γαβριηλόβνας καὶ πῶς διήλθε τὴν νύκτα μετ' ὀλίγον ἢ παιδίσκην ἐπέστρεψε δηλοῦσα, ὅτι ἡ δεσποινὴς ἐκοιμήθη καλῶς, ὅτι αἰσθάνεται ἐπαισθητὴν βελτίωσιν, καὶ ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ· πράγματι· ἡ θύρα ἤνοιξε καὶ ἡ Μαρία Γαβριηλόβνα ἐπλησίασε νὰ ἀσπασθῆ τοὺς γονεῖς της.

— Πῶς εἶσαι, Μάνια, εἶπεν ὁ Γαβριήλ Γαβριηλόβιτς.

— Καλλίτερα, πατέρα, ἀπήντησεν ἐκείνη.

— Νὰ ἰδῆς, ὅτι σε ἐπειράζαν τὰ κάρδουνα, εἶπεν ἡ Πρασκόβια Πετρόβνα.

— Ἴσως, μητέρα, ἀπήντησεν ἡ Μάνια.

Ἡ ἡμέρα παρήλθεν αἰσίως, ἀλλὰ τὴν νύκτα ἡ Μαρία ἠσθένησεν· ἔστειλαν εἰς τὴν

πόλιν καὶ ἐκάλεσαν τὸν ἰατρὸν, ὅστις ἐλθὼν πρὸς τὸ ἐσπέρας, εὗρε τὴν ἀσθενῆ παραληροῦσαν· ἐξεδηλώθη τυφοειδῆς πυρετὸς καὶ ἡ ἀτυχὴς πάσχουσα εὐρίσκειτο ἐπὶ δύο ἑβδομάδας εἰς τὸ χεῖλος τοῦ τάφου.

Οὐδεὶς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐγνώριζε περὶ τῆς μελετηθείσης φυγῆς· αἱ τὴν προτεραιὰν τῆς ἐσπέρας ἐκείνης γραφεῖσαι ἐπιστολαὶ ἐκάησαν· ἡ θαλαμηπόλος φοβουμένη τὴν ὀργὴν τῶν κυρίων της δὲν εἶπε λέξιν. Ὁ Γερέσκα οὐδέποτε ὠμίλει καὶ ἐν μέθῃ διατελῶν. Τὸ μυστικὸν ἦτο λοιπὸν ἀσφαλές· ἀλλ' ἡ Μαρία Γαβριηλόβνα, ἀπαύστως παραληροῦσα τὸ ἐπρόδιδο· οἱ λόγοι της ἦσαν ἐν τούτοις ἀσυνάρτητοι· ἡ οὐδύλως τῆς κλίνης ἀπομακρυνθεῖσα μήτηρ της, ἠννοεῖ μόνον, ὅτι ἡ κόρη της ἡγάπα παραφόρως τὸν Βλαδίμηρον Νικολαέβιτς, καὶ ὅτι πιθανῶς ὁ ἔρωσ αὐτὸς ἦτο ἡ αἰτία τῆς ἀσθενείας της. Συνεσκέφθη μετὰ τοῦ συζύγου της καὶ τινῶν γειτόνων, ἀπεφάσισαν δὲ παμψηφεί, ὅτι αὐτὴ φαίνεται ἦτο ἡ τύχη τῆς Μαρίας Γαβριηλόβνας, ὅτι οὐδεὶς δύναται ν' ἀποφύγῃ τὸ πεπρωμένον, ὅτι ἡ πενία δὲν εἶνε ἐγκλημα, ὅτι δὲν συζῆ τις μετὰ τοῦ πλούτου, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἄλλας παρρησίας ἀναντιρρήτους ἀληθείας.

Αἱ παροιμίαι περὶ ἠθικῆς εἶνε καταπληκτικῶς χρήσιμοι εἰς τὰς περιστάσεις καθ' ἃς οὐδὲν δυνάμεθα νὰ ἐπινοήσωμεν πρὸς δικαιολογίαν μας.

Ἡ νεᾶνις ἐν τούτοις εἰσῆρχετο εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀναρρώσεως· τὸν Βλαδίμηρον πρὸ πολλοῦ δὲν εἶχον εἶδε εἰς τὸν οἶκον τοῦ Γαβριήλ Γαβριηλόβιτς· ἀπεφασίσθη νὰ τὸν καλέσουν καὶ τῷ ἀνακοινώσουν τὴν ἀπρόοπτον εὐτυχίαν· τὴν εἰς τὸν γάμον μετὰ τῆς θυγατρὸς των συγκατάθεσιν των· ἀλλ' ὁποῖα ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξὶς τῶν ἰδιοκτητῶν

τοῦ Νεναράτωφ, ὅταν εἰς ἀπάντησιν τῆς προσκλήσεως τῶν ἔλαβον παρ' αὐτοῦ ἀλόκοτον, ἡμιπαράφρονα ἐπιστολήν! Ἐδήλου αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε θὰ ἐπάτει τὸν πόδα εἰς τὸν οἶκόν των καὶ παρεκάλει νὰ λησμονήσουν τὸν ἀτυχῆ δι' ὃν ἡ μόνη ὑπολειπομένη ἐλπίς ἦτο ὁ θάνατος. Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐμάνθανον ὅτι ὁ Βλαδίμηρος κατετάχθη εἰς τὸν στρατόν. Ταῦτα συνέβαινον κατὰ τὸ 1812.

Ἐπὶ μακρὸν δὲν ἐτόλμων ν' ἀνακοινώσουν τοῦτο εἰς τὴν Μαρίαν Γαβριήλοβναν, ἣτις οὐδέποτε ὠμίλει περὶ τοῦ Βλαδίμηρου· ὀλίγους μῆνας βραδύτερον εὐρούσα τὸ ὄνομά του μεταξὺ τῶν διακριθέντων καὶ βαρέως τραυματισθέντων εἰς τὸ Βοροδινό, ἐλιποθύμησε καὶ ὅλοι ἐφοβήθησαν ὑποτροπὴν τῆς νόσου ἐν τούτοις ἡ λιποθυμία ἐκείνη δὲν ἔσχε συνεπειάς.

Ἄλλη θλίψις ἐπλήξεν ὅμως τὴν ἀτυχῆ Μαρίαν· ὁ Γαβριήλ Γαβριήλοβιτς ἀπεβίωσε καταλίπων αὐτῇ ὀλόκληρον τὴν περιουσίαν του· ἡ κληρονομία δὲν τὴν παρηγόρησε· συνεμερίζετο εἰλικρινῶς τὸν πόνον τῆς δυστοχοῦς Πρασκόβιας Πετρόβνας, ὀρκιζομένη ὅτι οὐδέποτε θ' ἀπεχωρίζετο αὐτῆς. Ἀφῆκαν καὶ αἱ δύο τὸ Νεναράτωφ, μέρος θλιβερῶν ἀναμνήσεων, καὶ μετέβησαν εἰς τὸ ἐν... κτήμα των ὅπως ἐγκατασταθῶσιν.

Οἱ ὑποψήφιοι μνηστῆρες περιεκύκλωσαν τὴν ἀξίεραστον καὶ πλουσίαν νόμφην, ἣτις εἰς οὐδὲν ἐδίδεν ἐλπίδας. Ἡ μήτηρ τὴν προέτρεπεν ἐνίοτε νὰ ἐκλέξῃ σύντροφον· ἡ Μαρία ἐκίνει τὴν κεφαλὴν καὶ καθίστατο σκεπτική· ὁ Βλαδίμηρος δὲν ὑπῆρχε πλέον· εἶχεν ἀποθάσει ἐν Μόσχᾳ τὴν παραμαρτὴν τῆς ἐν αὐτῇ εἰσόδου τῶν Γάλλων. Ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα θεώρει τὴν ἀνάμνησιν του ἱεράν· τοῦλάχιστον εἶχε διατηρήσει πᾶν ὅ,τι τῆ τὸν ἀνεμίμησε· τὰ παρ' αὐτοῦ ἄλλοτε

ἀναγνωσθέντα βιβλία, τοὺς στίχους του, τὰ ἰχνογραφήματά του, τὴν μουσικὴν του. Οἱ γείτονες, οἵτινες εἶχον μάθει τὰ διατρέξαντα ἐθαύμαζον τὴν σταθερότητά της καὶ μετὰ περιεργείας ἀνέμενον τὸν ἦρωα, ὅστις ἐπέπρωτο νὰ θριαμβεύσῃ κατὰ τῆς θλιβεραῦς πίστεως τῆς παρθενικῆς ταύτης Ἀρτεμισίας.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ πόλεμος ἐτελείωσεν ἐνδόξως· τὰ στρατεύματά μας ἐπέστρεφον ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ· ὁ λαὸς ἔτρεχεν εἰς προῦπάντησιν των. Οἱ ἀξιωματικοὶ οἵτινες εἶχον ἀναχωρήσει σχεδὸν μείρακι, ἐπέστρεφον ἠνδρωμένοι ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ πολέμου, μετὰ πληθῆος παρασῆμων· οἱ στρατιῶται συνωμίλουν φαιδρῶς μεταξὺ των, συνεχῶς ἀναμιγνύοντες εἰς τὴν ὀμιλίαν των γερμανικὰς καὶ γαλλικὰς λέξεις. Ἀλησμόνητος ἐποχὴ! ἐποχὴ δόξης καὶ ἐνθουσιασμοῦ! πόσον ζωηρῶς ἐσκίρτα ἡ ρωσικὴ καρδιά εἰς τὴν λέξιν πατρίς! Ὅποια γλυκύτης εἰς τὰ δάκρυα τῆς συναντήσεως! μετὰ πόσης ὁμοθυμίας συνηνώσαμεν τὸ αἶσθημα τῆς λαϊκῆς ὑπερηφανείας μετὰ τῆς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἀφοσιώσεως! καὶ δι' αὐτὸν ὅποια στιγμή!

Αἱ ρωσίδες ὑπῆρξαν τότε ἀμίμητοι· ἡ συνήθης αὐτῶν ψυχρότης ἐξηφανίσθη, ὁ ἐνθουσιασμός των ἦτο ἀληθῶς μεθυστικός, ὅταν συναντῶται τοὺς νικητὰς ἐπευφήμουν αὐτούς· τίς τῶν τότε ἀξιωματικῶν δὲν θὰ ὠμολόγει, ὅτι τὴν καλλίστην τῶν ἀμοιβῶν των ὤφειλεν εἰς τὴν Ρωσίδα γυναῖκα;...

Κατὰ τὴν ἐνδοξὸν ἐκείνην ἐποχὴν ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα διέμενε μετὰ τῆς μητρὸς της, ἐν *** καὶ δὲν εἶδε τίνι τρόπῳ ἀμφοτέραι αἱ πρωτεύουσαι ἐώρτασαν τὴν ἐπιστροφὴν τῶν στρατευμάτων, ἀλλ' εἰς τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία ὁ ἐνθουσιασμός ἦτο ἴσως καὶ ἰσχυρότερος, ἢ ἐμφάνισις ἀξιωματικοῦ εἰς τοιαῦτα μέρη ἦτο ἀληθῆς

δι' αὐτὸν θρίαμβος, οἱ δὲ ἐρασταὶ πολῖται ἐκινδύνευον πλησίον του.

Εἶπομεν ἤδη ὅτι παρ' ὅλην τὴν ψυχρότητα της ἡ Μαρία περιεκυκλοῦτο ἀπὸ θαυμαστάς, ἀλλ' ἐδέησε νὰ ὑποχωρήσουν ὅλοι ὅταν ἐνεφανίσθη εἰς τὸν πύργον, ὁ συνταγματάρχης τῶν Οὐσάρων Βούρμιν, πληγωμένος, φέρων τὸ παράσημον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ συμπαθῶς ὠχρὸς, ὡς ἔλεγον αἱ δεσποινίδες τοῦ τόπου· ἦτο 26 περίπου ἔτων, ἤρχετο ἐπ' ἀδεία εἰς τὰ κτήματά του ἄτινα ἦσαν πλησίον τοῦ κτήματος τῆς Μαρίας Γαβριήλοβνας, ὅταν ἐκεῖνος ἦτο παρῶν ἢ συνήθης σκυθρωπότης διεσκηδάζετο· ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα τῷ ἐδείκνυε προτιμήσεις· δὲν ἦτο δυνατόν νὰ λεχθῆ ὅτι ἦτο φιλάρεσκος ἀπέναντί του, ἀλλ' ἐὰν ὁ ποιητῆς τὴν παρετήρει θὰ ἔλεγε:

Se amor non e, sh'e dnnque?

Πράγματι ὁ Βούρμιν ἦτο ἀξιαγάπητος νέος, εἶχε τὸ πνεῦμα ἀκριβῶς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀρέσκει εἰς τὰς γυναῖκας. ἄνευ ἀξιώσεων καὶ ἀκουσίως εἶρον· ἡ μετὰ τῆς Μαρίας Γαβριήλοβνας συμπεριφορὰ του ἦτο ἀπλὴ καὶ ἀδίσκτος, ἀλλ' ὅ,τι καὶ ἂν ἔλεγεν ἢ ἔπραττεν, τὰ βλέμματά του τὴν ἠκολούθουν ἐπιμόνως. Ἐφάνετο ἦθους ἡσύχου, ἀλλ' ἡ φήμη ἐβεβίασε, ὅτι ἄλλοτε ἦτο ζωηρός, τοῦτο δὲ οὐδόλως ἐμείου τὴν ἐκτίμησιν τῆς Μαρίας, ἣτις— ὅπως αἱ νεαὶ καρδίαι ἐν γένει— ἀσμένως συγχωροῦν τὰ τόλμην καὶ ζωηρότητα μαρτυροῦντα σφάλματα.

Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρὸ παντός... δηλαδὴ πλὴν τῆς τρυφερότητος, τῆς εὐχαρίστου συναναστροφῆς του, τῆς συμπαθοῦς ὠρότητός του καὶ τῆς τετραυματισμένης χειρὸς του, διήγειρε τὴν φαντασίαν καὶ τὴν περιέργειάν της, ἦτο ἡ σιωπὴ τοῦ νέου Οὐσάρου. Δὲν ἠδύνατο ν' ἀρνηθῆ ὅτι τῷ

ἦτο λίαν ἀρεστὴ ἴσως καὶ ἐκεῖνος, ὡς εὐφυῆς καὶ πεπειραμένος, παρετήρησεν ὅτι καὶ ἐκείνη τὸν διέκρινε· διατί λοιπὸν δὲν τὸν εἶδεν ἀκόμη νὰ πίπτῃ πρὸ τῶν ποδῶν της καὶ δὲν ἤκουσεν ἀκόμη τὴν ἐρωτικὴν του ἐξομολόγησιν; Τί τὸν ἐκώλυεν; Ἡ ἀναποσπάστως μετὰ τοῦ ἀληθοῦς ἔρωτος συνδεδεμένη δειλία, ἢ ὑπερηφάνεια, ἢ ὁ ὑπολογισμὸς πονηροῦ γυναικοθήρα; δι' αὐτὴν ἦτο αἰνιγμα. Σκεφθεῖσα ὠρίμως, εὗρεν ὅτι τὸ μόνον αἷτιον ἦτο ἡ δειλία καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἐγκαρδιώσῃ δεικνύουσα πρὸς αὐτὸν περισσοτέραν προσοχὴν καὶ, κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ τρυφερότητα. Παρεσκευάσε τὴν μᾶλλον ἀπρόοπτον λύσιν καὶ μετ' ἀνυπομονησίας ἀνέμενε τὴν στιγμήν τῆς ρομαντικῆς ἐκδηλώσεως. Τὸ μυστικόν, οἷασ-δήποτε φύσεως καὶ ἂν ἦνε, βαρύνει πάντοτε τὴν γυναικείαν καρδίαν. Τὸ σχέδιον τοῦτο ἐπέφερε τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα· Ὁ Βούρμιν εἶχε περιέλθει εἰς τοιαύτην στενοχωρίαν, οἱ δὲ μέλκνες ὀφθαλμοὶ του, μετὰ τοσαύτης προσηλοῦντο ἐπὶ τῆς Μαρίας φλογός, ὥστε ἡ ἀποφασιστικὴ στιγμή ἐφάνετο ἐπικειμένη, οἱ γείτονες ὠμίλουν περὶ τοῦ γάμου· ὡς περὶ τετελεσμένου γεγονότος, ἢ δὲ ἀγαθῆ Πρασκόβια Πετρόβνα ἦτο πλήρως χραῶς βλέπουσα, ὅτι ἡ κόρη της ἐπέτυχεν ἐπὶ τέλους ἀντάξιον αὐτῆς μνηστῆρα.

Ἡ μήτηρ της ἐκάθητο ἡμέραν τινὰ μόνη ἐν τῇ αἰθούσῃ καὶ ἠσχολεῖτο μὲ γνωστὴν τινὰ «πασιέντσαν», ὅταν ὁ Βούρμιν εἰσήλθε καὶ ἠρώτησε περὶ τῆς Μαρίας Γαβριήλοβνας.

— Εἶνε εἰς τὸν κῆπον, εἶπεν ἡ Πρασκόβια Πετρόβνα, πηγαινέτε νὰ τὴν συναντήσητε, θὰ σᾶς περιμένω ἐδῶ.

Ὁ Βούρμιν ἐξῆλθεν· ἡ γραῖα ἐσκέφθη: ἴσως σήμερον τελειώσει ἡ ὑπόθεσις;»

Ὁ Βούρμιν εὗρε τὴν Μαρίαν Γαβριήλοβναν εἰς τὴν δεξαμενὴν μὲ βιβλίον ἀνοικτὸν εἰς τὰς χεῖρας, λευκὰ ἐνδεδυμένην, ἀληθῆ ἠρώϊδα μυθιστορήματος. Μετὰ τὰς πρῶτας φράσεις, ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα ἔπαυσε σκοπιμῶς νὰ ὀμιλῇ, ἐνισχύουσα οὕτω τὴν ἀμοιβαίαν ἀμηχανίαν, ἀπὸ τῆς ὁποίας μόνον δι' αἰφνιδίας καὶ ἀποφασιστικῆς ἐξομολογήσεως ἠδύνατο ν' ἀπαλλαγῶσιν. Οὕτω καὶ ἐγένετο· ὁ Βούρμιν αἰσθανόμενος τὸ δυσχερὲς τῆς θέσεώς του, ἐδήλωσεν, ὅτι πρὸ πολλοῦ ἐζήτηε εὐκαιρίαν νὰ τῇ ἀνοίξῃ τὴν καρδίαν του, καὶ ἐζήτησε στιγμὴν προσοχῆς ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα ἔκλεισε τὸ βιβλίον καὶ κατεβίβασε τὸ βλέμμα εἰς ἔνδειξιν συναινεσεως.

— Σὰς ἀγαπῶ, εἶπεν ὁ Βούρμιν, σὰς ἀγαπῶ περιπαθῶς! (ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα ἠρυθρίασε καὶ ἔκλινεν ἔτι μᾶλλον τὴν κεφαλὴν) ἡ διαγωγὴ μου ὑπῆρξεν ἀπερίσκεπτος, ὅταν παρασυρόμενος ἀπὸ γλυκεῖαν συνήθειαν σὰς ἐβλεπον καὶ σὰς ἤκουον καθημερινῶς (ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα ἐνεθυμήθη τὴν πρῶτην ἐπιστολὴν τῆς «Νέας Ἐλοῦζης» τοῦ Ρουσσώ). Τώρα, εἶνε πλέον ἀργὰ δὲν δύναμαι ν' ἀντισταθῶ εἰς τὸ πεπρωμένον! ἡ ἀνάμνησίς σας, ἡ ἐρατεινὴ καὶ ἀπαράμιλλος μορφή σας θὰ εἶνε τοῦ λοιποῦ ἡ ἀπόλαυσις καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ βίου μου... ὀφείλω ὅμως, ἐκπληρῶν ἐπίπονον καθήκον, ν' ἀνακοινώσω ὑμῖν φρικτὸν μυστικόν, τὸ ὁποῖον ἀνυπέβλητον θὰ πικρεμβάλη μεταξύ μας φραγμόν.

— Ὁ φραγμὸς ὑφίστατο καὶ ἄνευ τοῦ μυστικοῦ σὰς εἶπεν ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα, διότι οὐδέποτε θὰ ἠδύναμην νὰ γίνω σύζυγός σας...

— Γνωρίζω, ἀπήντησεν ἐκεῖνος ἡσύχως, ὅτι ἄλλοτε ἠγαπήσατε, ἀλλ' ὁ θάνατος...

μὴ θελήσετε, καλὴ καὶ ἀξιαγάπητος Μαρία Γαβριήλοβνα, νὰ με στερήσητε τῆς ὑστάτης παραμυθίας... τῆς σκέψεως ὅτι ἠθέλετε σύγκατατεθῆ νὰ με καταστήσητε εὐτυχῆ εἰάν...

— Σιωπήσατε, πρὸς Θεοῦ σιωπήσατε! μοὶ σπαράσσετε τὴν καρδίαν.

— Ναι, γνωρίζω, βλέπω, αἰσθάνομαι ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ γίνητε ἰδική μου, νὰ ζήσωμεν εὐτυχεῖς... ἀλλὰ φεῦ! εἶνε ἀδύνατον!... εἶμαι νυμφευμένος!...

Ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα τὸν παρετήρησε μετ' ἐκπλήξεως.

— Ἐνυμφεύθη πρὸ 4 ἐτῶν, ἐξηκολούθησεν ὁ Βούρμιν, ἀλλὰ δὲν γνωρίζω ποῦ εὐρίσκεται ἡ σύζυγός μου καὶ ἐὰν θὰ τὴν ἐπανίδω ποτέ.

— Αὐτὸ εἶνε πολὺ παράδοξον, ἀνέκραξεν ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα, θὰ σὰς ὀμιλήσω κκτόπιν, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν ἐξακολουθήσατε.

— Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1812, εἶπεν ὁ Βούρμιν, ἔσπευδον εἰς Βίλναν, ἔνθα εὐρίσκετο τὸ σύνταγμα μου. Φθάσας ἐσπέραν τινα εἰς σταθμὸν διέταξα ν' ἀλλάξουν τὸ ταχύτερον τοὺς ἵππους, ὅταν ἠγέρθη σφοδρὰ χιονοθύελλα· ὁ σταθμάρχης καὶ οἱ ἀμαξηλάται με συνεβούλευον νὰ ἀναμείνω τοὺς ἤκουσα· ἀλλ' ἀκατανόητός τις ἀνησυχία με κατέλαβεν· ἀνεξήγητόν τι αἰσθημα με ὤθει. μολονότι ἡ χιονοθύελλα ἐξηκολούθει, αἴφνης διέταξα νὰ ζεύξουν, καὶ ἔφυγα. Ὁ ἀμαξηλάτης ἐσκέφθη ν' ἀκολουθήσῃ τὸν ποταμόν ἵνα συντομεύσῃ τὴν ἀπόστασιν· αἱ ὄχθαι ἦσαν κεκαλυμμέναι ὑπὸ χιόνος· ὁ ἀμαξηλάτης ἐξέκλινε τοῦ δρόμου ὃν ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσωμεν χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ καὶ εὐρέθημεν εἰς ἄγνωστον μέρος· ἡ καταγίς ἐξηκολούθει· παρετήρησα ἀσθενές τι φῶς καὶ διέταξα τὸν ἀμαξηλάτην νὰ διευθυνθῇ

πρὸς αὐτό· ἐφθάσαμεν εἰς ἓν χωρίον, ἡ ἐκκλησία τοῦ ὁποίου ἦτο φωτισμένη, αἱ θύραι ἀνοικταὶ καὶ πρὸ αὐτῶν ὀλίγα ἔλκυθρα. «Ἐδῶ, ἐδῶ, ἔκραζαν φωναί τινες. Διέταξα νὰ πλησιάσωμεν. «Ποῦ ἐχάθης λοιπὸν, μοὶ εἶπε κάποιος, ἡ μελλονύμφος εἶνε λιπόθυμος, ὁ ἱερεὺς δὲν ἠξέουρε τί νὰ κάμῃ, παρ' ὀλίγον νὰ φύγωμεν ἔλα γρήγορα». Ἐξήλθον σιωπηλὸς ἀπὸ τὸ ἔλκυθρον, εἰσήλθον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀμυδρῶς φωτιζομένην ὑπὸ 2 ἢ 3 λαμπάδων· νεανίς τις ἐκάθητο εἰς τινα γωνίαν τῆς ἐκκλησίας, ἐνῶ ἄλλη τις τῇ ἔτριβε τὰς χεῖρας καὶ τοὺς μῆνιγγας· ἀῆλθκε ἐπὶ τέλους, δόξα τῷ Θεῷ, εἶπεν ἡ τελευταία, παρ' ὀλίγον νὰ πάθῃ ἡ μελλονύμφος». Ὁ γέρον ἱερεὺς με ἐπλησίασε ἐρωτῶν· «διατάσσετε ν' ἀρχίσωμεν»; «Ἀρχίσατε, ἀρχίσατε πάτερ, ἀπήντησα μηχανικῶς.

Ἡγειραν τὴν νέαν· μοὶ ἐφάνη εὐειδής... ἀκατανόητος, ἀσύγνωστος ἐπιπολιότης... ἐστάθη πλησίον τῆς· ὁ ἱερεὺς ἐβιάζετο· τρεῖς ἄνδρες καὶ ἡ θαλαμηπόλος ὑπεστήριζον τὴν νέαν· ὁ γάμος ἐτελέσθη· «φιληθῆτε», μᾶς εἶπον, — ἡ σύζυγός μου ἔστρεψε πρὸς με τὸ ὤχρον πρόσωπόν της ἠτοιμαζόμεν νὰ τὴν φιλήσω — Ἄ! δὲν εἶνε ἐκεῖνοι

δὲν εἶνε ἐκεῖνος!... ἀνέκραξε καὶ ἔπεσεν ἀναίσθητος.

Οἱ μάρτυρες με παρετήρησαν κατάπληκτοι· ἐγὼ ἐξήλθον τῆς ἐκκλησίας· ἐρρίφθην εἰς τὸ ἔλκυθρον καὶ ἐφώνασα εἰς τὸν ἀμαξηλάτην «ἐμπράξ». . . .

— Θεέ μου! εἶπεν ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα, καὶ δὲν γνωρίζετε τί συνέβη κκτόπιν εἰς τὴν σύζυγόν σας;

— Δὲν γνωρίζω... οὔτε πῶς ὀνομάζεται τὸ χωρίον ὅπου ὑπανδρεύθη, οὔτε ἐνθυμοῦμαι τὸν σταθμὸν εἰς τὸν ὁποῖον ἤλλαξα ἵππους... τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἔδίδα τόσον ὀλίγην προσοχὴν εἰς τὴν ἐγκληματικὴν μου διαγωγὴν, ὥστε ἀπομακρυνθεὶς τῆς ἐκκλησίας ἐκοιμήθη καὶ ἐξύπνησα τὴν ἐπαύριον πολὺ μακρὰν· ὁ ὑπηρέτης τὸν ὁποῖον εἶχον μαζὶ μου ἀπέθανεν εἰς τὴν ἐκστρατείαν καὶ οὐδεμίαν ἔχω πλέον ἐλπίδα νὰ ἐπανεύρω ἐκείνην, μετ' ἧς τόσον σκληρῶς ἠστεύσθην καὶ ἡ ὁποία σήμερον ἐπίσης σκληρῶς ἐκδικεῖται...

— Θεέ μου, θεέ μου, εἶπεν ἡ Μαρία Γαβριήλοβνα, σεῖς λοιπὸν εἶσθε; δὲν με ἀναγνωρίζετε λοιπὸν;...

Ὁ Βούρμιν ὠχρίασε... καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας της..

A. ΠΟΥΣΚΙΝ

ΓΝΩΜΑΙ ΔΙΑΠΡΕΠΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΕΒΡΑΪΣΜΟΥ

Τὸ Ἑβραϊκὸν περιοδικὸν «Ἐατίδ» (τὸ μέλλον), ἐζήτησε τὴν γνώμην περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ Ἑβραϊσμοῦ καὶ τῶν Ἑβραίων εἰς διαφόρους ἑβραϊκὰς προσωπικότητας. Τὸ ὑπὸ τοῦ ἑβραϊκοῦ περιοδικοῦ προβαλλόμενον ζήτημα, ἔχει τὴν ἀφετηρίαν του εἰς τὴν κρίσιν, τὴν ὁποίαν γενικὴ ὁμολογία, διέρχονται ὅλα ἐν γένει τὰ θρησκευόμενα. Ἐκ τῶν ἀπαντήσεων βλέπομεν, ὅτι οἱ αἰσιόδοξοι ὑπερεροῦν, ἐνῶ οἱ ἀπαισιόδοξοι εὐρίσκονται εἰς μικρὰν μειοψηφίαν.

Καὶ πρῶτον, ὁ Μὰξ Νορδάν, ὡς ἐνθερμὸς σιωνιστὴς, βλέπει ὡς μὴν σωτηρίαν τοῦ Ἑβραϊσμοῦ καὶ τῶν Ἑβραίων τὴν ἐπιπόδον εἰς Παλαιστίνην. Ἄλλως κηρύσσεται ἀπαισιόδοξος περὶ τοῦ μέλλοντος ἀμφοτέρων.

Ἐπίσης ἑβραϊκὸς ἱστορικὸς Δούβνοφ διατείνεται, ὅτι ὁ ἑβραϊκὸς λαὸς κατέχει τὴν ιδιότητα τοῦ ἀφθάρτου. Τοῦτο συμπεραίνει ἐξ αὐτῆς τῆς ἱστορίας τοῦ ἑβραϊκοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος διήλθε κρίσεις φοβεράς καὶ εἰς Παλαιστίνην καὶ εἰς Βαβυλωνίαν καὶ εἰς Ἰσπανίαν καὶ τελευταῖον εἰς Γερμανίαν καὶ ἄλλοι. Τί βλέπομεν; Ὅτι ἐκάστοτε μετὰ φαινομένην παρακμὴν ἀνιέλλει περίοδος λαμπροτέρας ἀκμῆς. Μήπως δὲν παριστάμεθα εἰς μίαν τοιαύτην ἀναγέννησιν; Ὁ Δούφ-

νοφ ἐπιλέγει τέλος, ὅτι ἡ σωτηρία τῶν ἑβραίων δὲν ἐγκείται μόνον εἰς τὴν ἐπάνοδον εἰς Παλαιστίνην, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Διασπορᾷ.

Ἐπίσης ἑβραϊκὸς δημοσιογράφος καὶ συγγραφεὺς τοῦ μεγάλου ἑβραϊκοῦ λεξικοῦ, γνωστὸς ἐλευθερόφρων, λέγει, ὅτι τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα ἐν γένει, γίνεται καθ' ἑκάστην ἀσθενέστερον. Ἐνδιαφερόμενος αὐτὸς μόνον διὰ τὴν ἑβραϊκὴν ἐθνότητα, πιστεύει, ὅτι οἱ ἑβραῖοι, ἐὰν δὲν θέλουν νὰ καταδικασθοῦν εἰς παρακμὴν πρέπει νὰ ἐπανέλθουν εἰς Παλαιστίνην.

Ἐπίσης ἑβραϊκὸς δημοσιογράφος καὶ συγγραφεὺς τοῦ μεγάλου ἑβραϊκοῦ λεξικοῦ, γνωστὸς ἐλευθερόφρων, λέγει, ὅτι τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα ἐν γένει, γίνεται καθ' ἑκάστην ἀσθενέστερον. Ἐνδιαφερόμενος αὐτὸς μόνον διὰ τὴν ἑβραϊκὴν ἐθνότητα, πιστεύει, ὅτι οἱ ἑβραῖοι, ἐὰν δὲν θέλουν νὰ καταδικασθοῦν εἰς παρακμὴν πρέπει νὰ ἐπανέλθουν εἰς Παλαιστίνην. Ὁ Δρ. Νάθαν Μπιρμπάουμ γνωστὸς ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Ἀχάρ» δὲν θεωρεῖ τὴν εδαφικὴν βᾶσιν ὡς ἀπαραίτητον διὰ τὸν ἑβραϊσμόν. Ὁ κόσμος, λέγει, ἀρχίζει νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἰδέαν ἑνὸς πνευματικοῦ ἐθνισμοῦ, χωρὶς ἴδιον ἕδαφος, ὁ δὲ ἑβραϊκὸς λαὸς ἀπέδειξε τὸ βᾶσιμον τοιαύτης πιθανότητος. Πρὸς ὁποῖον εἶνε πολὺν προσηλωμένος εἰς τὴν Παλαιστίνην, ἀλλὰ δὲν νομίζει, ὅτι ἡ ἐπιδίωξις μᾶς χώρας πρέπει νὰ εἶνε τὸ μόνον ἐθνικὸν ἰδεώδες. Μᾶς ὑψηλοτέρας καὶ πλέον πνευματικῆς ἰδέας ἔχει ἀνάγκη ὁ ἑβραϊκὸς λαὸς καὶ οὐκ ἑνὸς μοναδικοῦ ἀγῶνος διὰ τὴν Παλαιστίνην. Ὁ Δρ. Μπρονμπάουμ δὲν παραδέχεται τὴν προσπάθειαν ἵνα γίνῃ ἡ ἑβραϊκὴ γλῶσσα ζωντανή, πιστεύων ὅτι ὁ ἑβραϊκὸς λαὸς ἀγαπᾷ τὴν γλῶσσαν ταύτην διὰ τὸν ἱερόν

καρκτηρὰ τῆς, ἐνῶ μὲ τὴν κοινὴν χρῆσιν ἡ ἱερότης τῆς θὰ ἐξαλειφθῇ.

Ὁ διόσημος ὑπὸ τὸ ὄνομα «Μπαρ Τονβιά» δημοσιογράφος θεωρεῖ τὸν ἑβραϊσμόν ἀφθίτον. Τὸ ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς, ἡ φιλοσοφία τοῦ Σπινόζα, τοῦ Καρόλου Μάρξ αἰοικονομικαὶ θεωρίαι μετέδωκαν ὅ,τι ἀριστον περιείχεν ὁ Ἰουδαϊσμός θεωρεῖ ἀνακριβές. Ὁ ἑβραϊκὸς μονοθεϊσμός, ἡ ἑβραϊκὴ ἠθικὴ καὶ αἱ λοιπαὶ διδασκαλίαι εἶνε ἀνώτεραι πάσης ἄλλης σχολῆς.

Ὁ Δρ. Μπερδισιέβσκη, ὁ διάσημος ἑβραῖος διηγηματογράφος εἶνε ἀπαισιόδοξος πέρα πέρα, πιστεύει εἰς τὸ «τέλος ὅλων τῶν πραγμάτων» μὲ τοὺς ἑβραίους καὶ τὸν ἑβραϊσμόν μαζί.

Ὁ Ναχούμ Σοκολόφ ὁ ἑβραῖος συγγραφεὺς καὶ διευθυντὴς τῆς ἡμερησίας ἑβραϊκῆς ἐφημερίδος «Ἀτσεφιδά» φρονεῖ, ὅτι «δύο αἴτια δύνανται νὰ ἐπιδράσουν ἐπιζήμιως εἰς τὴν ὑπαρξίν τοῦ λαοῦ μας. Μία κατάστασις ποτὶ καλὴ καὶ ἡ ἄκρα δυστυχία. Αἰσθάνομεν ἀπὸ τὰς δύο καὶ ζῶμεν ἀκόμη, νιε τρέξαμεν περιόδους ἀπορροφήσεως φοβεροτέρας τῆς σημερινῆς· ποτὸν ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα; Ὅλιγοι παρεσύρθησαν καθὼς τὰ φύλλα ἑνὸς δένδρου, ἀλλὰ τὸ δένδρον παρέμεινε σῶον». Καὶ ὁ συγγραφεὺς -Δαφέρει παραδείγματα θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας καὶ ἀγνοίας τοῦ Ἑβραϊσμοῦ μεγαλειότερας ἐκτάσεως τῆς σημερινῆς. Τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα χαλαροῦται ἐπὶ τινὰ καιρὸν, διὰ νὰ ἐπανέλθῃ ἀκμαίτερον. Οὐ-

δεῖς φόβος λοιπὸν διὰ τὸ μέλλον τῶν Ἑβραίων καὶ τοῦ Ἑβραϊσμοῦ.

Ὁ καθηγητὴς Δρ. Δαβὶδ Νόιμαρ μεγαλειότερος ἀντιπρόσωπος τῆς ἑβραϊκῆς φιλοσοφίας λέγει, ὅτι οὔτε οἱ ἐθνικοὶ οὔτε οἱ νεωτερισταὶ ἑβραῖοι πραγματοποιοῦν τὸν ἑβραϊσμόν ἐν τῇ ἀκεραιότητι αὐτοῦ. Οἱ νεωτερίζοντες ἀπεσκοράμνισαν τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ ἑβραϊκοῦ λαοῦ· οἱ ἐθνικοὶ ἐπῆραν τὸ σῶμα, τὸ ἔθνος, νομίζοντες, ὅτι τοῦτο ἀρκεῖ. Νομίζει, ὅτι τὸ μεταξὺ σιωνιστῶν καὶ νεωτεριζόντων χάσμα δύναται νὰ πληρωθῇ. Εἶνε γνώμη, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ προσπάθεια διὰ ἑβραϊκὴν αὐτόνομον διοίκησιν ἐν Παλαιστίνην.

Τέλος ὁ ποιητὴς καὶ μυθιστοριογράφος Δαβὶδ Φρήσμαν διατείνεται, ὅτι ὁ Ἰουδαϊσμός εἶνε αἰώνιος. Ἀντικεῖ ἐσωτερικῶς τὴν δυνάμιν του, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐξωθεν ἐπιδράσεων. Οἱ νέοι φαίνεται, ὅτι μᾶς λησμονοῦν. Φεύγουν, ἀλλὰ θὰ ἐπανέλθουν. Δὲν θεωρεῖ πολὺν εὐφροσύνην τὴν ἰδέαν νὰ γίνῃ πάλιν ἡ Παλαιστίνην ἡ ἑβραϊκὴ πατρίς. Ἀπ' ἐναντίας πρέπει νὰ περιμένωμεν ἕως ὅτου ὅλα τὰ ἔθνη ἀκολοθησῶσι τὸ παράδειγμα μας καὶ γίνωσι ἔθνη ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐδάφους, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς ἐπραγματοποιήσαμεν κατὰ τὰς δύο τελευταίας χιλιετηρίδας. Ὁ ποιητὴς συμπεραίνει ὡς ἑξῆς: «Πᾶν τὸ τὸ ὕλικόν εἶνε φθαρτόν, ἀλλ' ὁ Ἰουδαϊσμός θὰ ἀγωνίζεται εἰς τὴν αἰωνιότητα»

ΤΟ
ΜΕΛΛΟΝ
ΤΗΣ
ΚΡΗΤΗΣ

(Ἄρθρον ἐξ Ἀμερικανικῆς Ἐπιθεωρήσεως)

μεγάλου τμήματος ἀγόνου βράχου.

Βεβαίως δὲν δύναται νὰ λεχθῆ, ὅτι ἡ Νῆσος ἔχει παντελῶς ἀπομονωθῆ, διότι 3—4 πλοῖα προσεγγίζουν καθ' ἑβδομάδα εἰς τὸν ἕνα ἢ καὶ τοὺς τρεῖς λιμένας ἐκ τῆς βορείου παραλίας· ἀλλ' ὅμως τὰ ἐμπορεύματα ἅτινα προορίζονται διὰ τὰς κρητικὰς ἀγορὰς, καὶ τὰ φορτία τὰ ὅποια ταῦτα ἀναχωροῦντα ἀποκομίζουσιν, εἶνε μικρὰς σπουδαιοτήτος, καὶ ἡ ἐξαγωγή ἐλαχίστη.

Ἐμποροὶ τινες ταξιδιωτῶται ἐπισκέπτονται κατ' ἔτος τὴν νῆσον, οἱ δὲ 200—300 κατ' ἔτος περιηγητῶται προσορμίζονται διὰ τινὰς μόνον ὥρας ὅπως μεταβῶσι καὶ ἐπισκεφθῶσι τὰ εἰρηπια τῶν Ἀνακτόρων τοῦ Βασιλέως Μίνως, ὀλίγον ἔξωθεν τοῦ Ἡρακλείου εὐρισκόμενα, οὐδεὶς δὲ ἐξ αὐτῶν παραμένει περισσότερον. Τὸν δὲ χειμῶνα ὅτε ὁ καιρὸς εἶνε ἄθλιος, τὰ πλοῖα οὔτε προσεγγίζουν καὶ καὶ τοῦτο ἐπὶ πολλὰς ἑβδομάδας εἰς τρόπον ὅστε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κακοκαιρίας ταύτης οἱ κάτοικοι οὐδὲν λαμβάνουσι ταχυδρομεῖον καὶ συνεπῶς οὐδεμίαν εἰδήσιν ἐκ τοῦ ἔξω κόσμου.

Οὐχ' ἦττον ἡ νῆσος εἶνε πλουσιωτάτη.

Ἡ νῆσος Κρήτη, γονημώτατον τμήμα γῆς, ἔχουσα μῆκος 160 χιλιομέτρων καὶ πλάτος εἰς τὸ εὐρύτερον αὐτῆς μέρος περὶ τὰ 35 χιλιομέτρα, κεῖται ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Μεσογείου Θαλάσσης καὶ ἔχει ἐξίμμετον κλίμα.

Καίτοι δὲ εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ σημείου, ἐξ οὗ πλεῖστα ἀποπλεύουσι πλοῖα κατευθυνόμενα εἰς ἅπαντα τὰ μέρη τῆς ὑψηλίου, ἐντούτοις τὸ ἐμπόριον τῆς νήσου καὶ αἱ συναλλαγαὶ τῆς μετὰ τοῦ ἔξω κόσμου εἶνε τόσον περιωρισμέναι ὅστε ὁ ἐπισκεπτόμενος ταύτην διὰ τῆς Μεσογείου θαλάσσης ἀποκομίζει τὴν παράδοξον ἐντύπωσιν ἐνὸς

ἔχουσα πληθυσμὸν ὑπὲρ τὰς 309000 κατοίκων, ἡ ὁδοστρωθεῖσα δὲ χώρα ὅπισθεν τῆς παραλιακῆς γραμμῆς, καίτοι ζηράκατὰ τὸ θέρος ἐν τούτοις ἀρδεύεται ἐπαρκῶς ἀπὸ τὸν ἐκ τῶν χινοσκεπῶν ὄρεων κατερχόμενον ροῦν τῶν ὑδάτων καὶ τὸ ἔδαφος παράγει οὕτω ὠραίας σταφυλάς, πορτοκάλια καὶ πλείστας ἄλλας ὀπώρας ἐν ἀφθονίᾳ. Ἐπίσης εἰς μεγάλας ποσότητας ἀπαντᾶται τὸ θεῖον ἔξ οὗ παρασκευάζεται τὸ θειοῦχον ἔλαιον καὶ τῶν ἄλλων δὲ ὄρυκτῶν πηγῶν. ὡς ἀπεδείχθη, ἡ χώρα οὐδὲν στερεῖται.

Τὰ πάντα ἡδύνατο ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ νὰ ἀναπτυχθῶσι καὶ καλλιεργηθῶσι τελεσφόρως ἐὰν εὐνοικώτεροι συνετρέχον πρὸς τοῦτο ὄροι.

Χάρις εἰς τὸ εὐπρόσιτον τῶν μεγάλων λιμένων, ὅτινες περιβάλλουσι τὴν νῆσον καθ' ἅλας αὐτῆς τὰς πλευρὰς θὰ ἡδύνατο νὰ ἀναδειχθῶσι μέγιστα ἀγοραὶ, καὶ μεταφορικὰ πλοῖα πολλὰ νὰ ὑπάρχωσι καὶ διὰ τὰ μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένα μέρη τῆς νήσου, καὶ τιθεμένης οὕτω τῆς ἀρχῆς μεγίστη ἡδύνατο νὰ διενεργῆται τῶν προϊόντων τῆς ἐξαγωγῆ, ἐξ ἧς πλοῦτος θὰ εἰσέρρεεν εἰς τὴν χώραν πολὺς, ὅστις τοποθετούμενος εἰς τὰς Κρητικὰς Τραπεζὰς καὶ με φρόνησιν ὑπ' αὐτῶν διαχειριζόμενος πλείστας θὰ ἐδημιούργει εὐνοικωτάτας διὰ τὴν Νῆσον συνθήκας.

Τὸ αἴτιον τῆς ἐξακολουθητικῆς ἐπὶ μακρὸν παρατηρουμένης ἐν τῇ νήσῳ ὀπίσθοδρομικότητος δεῦν νὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὴν ἀβεβαίαν πολιτικὴν κατάστασιν.

Πρὸ εἰκοσιπενταετίας, ἤδη οἱ Τούρκοι ἀπεξενώθησαν τῆς κυριαρχίας τῆς Νήσου καὶ σημαντικὴ πρόοδος ἀνεντιρητήτως συνετελέσθη κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἐν τῷ τόπῳ· ἡ Τουρκία ἐπιμένει εἰς τὸ νὰ νομίζῃ ὅτι ἡ Κρήτη εὐρίσκεται εἰσέτι ὑπὸ τὸν τουρκικὸν νόμον καὶ τὴν τουρκικὴν ἐσχυσίαν, ἐνῶ ἄληθῶς οἱ Κρητῆτες εἶνε καὶ θεωροῦσιν ἑαυτοὺς ἀνεξαρτήτους, ἔχοντες τὴν ἰδίαν αὐτῶν Κυβέρνησιν. Καὶ ὁ προαιώνιος τῶν Κρητῶν πόθος εἶνε ν' ἀποτελεσῶσι μέρος τῆς μητρὸς Ἑλλάδος, μεθ' ἧς συνδέονται δι' ἱερῶν καὶ ἀδιαφιλονεικῆτων, παραδόσεων, ὁμειλοῦντες τὴν γλῶσσαν αὐ-

τῆς, καὶ τούτου ἕνεκα ἀρνούμενοι πᾶσαν ἄλλην ἐκτὸς τῆς Ἑλληνικῆς κυριαρχίας. Καὶ ἐφ' ὅσον ἡ νῆσος δὲν προσαρτᾶται εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅπως ἀμφοτέρω· οἱ λαοὶ δικαίως ποθοῦσιν οὐδεμίαν ἀξιοπαράτητον βελτίωσιν δύναται τις ν' ἀναμνήνῃ εἰς τὴν Χώραν.

Ἡ Τουρκία οὐδὲν συνετέλεσεν εἰς τὴν πρόοδον τοῦ τόπου καθ' ὅλον τὸ μακρὸν χρονικὸν διάστημα τῆς κατοχῆς τῆς νήσου, καθ' ὃ οἱ Κρητῆτες, πάντοτε ἀπήλασαν τῆς ἀμερίμου συμπαθείας ἀφ' ἐνὸς λόγῳ τῆς συμπαθείας τῆς ἐγγύτητος πρὸς αὐτήν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι ἀμφοτέρω· οἱ λαοὶ ὁμιλοῦσι τὴν αὐτὴν γλῶσσαν, καὶ κυρίως διότι ἡ Ἑλλὰς ἐκτοπήσασα τοὺς Τούρκους ἐκ τῆς νήσου σπουδαίως συνετέλεσε εἰς τὴν καθ' ὅλα πρόοδον τῶν κατοίκων, εἰς τὸν ὅσον ὅστε οἱ Κρητῆτες ἐπέισθησαν ὅτι θέλουσι μεγάλως ὠφελῆθῃ ἐκ τῆς προσοχῆς, ἣν ἡ Ἑλλὰς ἤθελε δώσει εἰς μίαν τοιαύτην κτῆσιν, ἡ ὅποια ἄλλως τε, ἀνέκαθεν ὑπῆρξεν ἰδική της.

Ἡ Τουρκία οὐδὲν προσπαθεῖ νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν καλὴν θέλησιν εἰς τοὺς Κρητῆτας, ἀφ' ἐνός, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ Ἑλλὰς εἰς οὐδὲν προβαίνει τολμηρὸν κίνημα· οὐχ' ἦττον ὅμως οἱ Κρητῆτες μετὰ τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτοὺς τόλμην ἐκδηλοῦσιν ἀρκούντως τὴν ἐπιθυμίαν των, ὑψώνοντες πανταχοῦ τῆς Νήσου τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν, δις δὲ ἀπεπειράθησαν ὅπως ἀποστείλωσι βουλευτὰς των ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βουλῇ. Εἰς ἀμφοτέρω δὲ τὰς ἀποπειράς ταύτας οἱ βουλευταὶ οὗτοι ἠγματοπίσθησαν, τὴν δευτέραν φορὰν μόλις πρὸ ὀλίγου, συνελήφθησαν ὑπὸ τινος Βρετανικοῦ πολεμικοῦ πλοίου, ἀλλὰ κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῶν ἀπόπειραν κατώρθωσαν νὰ διαφύγῃσι τὴν μῆνιν τῶν ἀντιφρονούντων καὶ νὰ φθάσωσιν εἰς τὰς Ἀθήνας.

Αἱ Εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις, ἐντούτοις κατέχουσι τὴν κλειδὰ τῆς θέσεως τῆς Νήσου, ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἔχουσι καταλάβει τὸν κόλπον τῆς Σούδας, ἐνῶ ἐκ τῶν ἐξαιρέτων λι-

μένων ὀλίγα μόλις χιλιόμετρα ἀπέχοντα τῶν Χανίων, καὶ ἐνθα πάντοτε δύναται τινὰ νὰ βλέπη ναυλοχοῦντα πολεμικὰ πλοῖα ὄλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἔθνῶν· καὶ ἐπειδὴ ἕκαστον εὐρωπαϊκὸν Κράτος βολιμῆ νὰ ἰδιοποιηθῇ τὸ κέντρον ταύτης τῆς Μεσογείου, διὰ τοῦτο ὅλα ὁμοῦ συντάσσονται μετὰ τὴν γνώμην τῆς Τουρκίας ὑποστηρίζοντα τὸ χαλαρὸν αὐτῆς πρόσχημα τῆς ἐπικυριαρχίας ἐν τῇ Νήσῳ, νομίζοντα οὕτω, ὅτι ἐὰν μετὰ τινος πόλεμον ἐπέλθῃ ἐξομάλυνσις τις, ἥτις διὰ τῆς ἐπιρροῆς της θέλει ἀποβῆ, ὡς φαντάζονται ὑπὲρ τῆς Τουρκίας, ἡ τελευταία αὕτη θὰ δεχθῇ νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν κατοίκων ἀφ' ἑνὸς, ἀφ' ἑτέρου ὅμως νὰ παραχωρήσῃ εἰς μίαν τῶν Δυνάμεων τούτων τοῦ κόλπου τῆς Σούδας ἔκδοσιν τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ἤθελον ἀναμείνει ἐὰν συνετάσσοντο μετὰ τὸ μέρος τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἀτυχῶς οὔτε ἡ Ἑλλάς οὔτε ἡ Κρήτη θὰ ᾖσιν εἰς θέσιν ν' ἀντιστῶσι πρὸ τῶν ἐνεργειῶν τούτων καὶ διαφιλονεικήσωσι τὸν ἐπὶ ἔτη ἤδη κατειλημμένον ὑπὸ τῶν ξένων Ἔθνῶν λιμένα καὶ οὐδετέρῃ ἐκ αὐτῶν θὰ κέκτηται τὰ μέσκα ὅπως ὑπερασπισθῇ τὰ δίκαιά της.

Τῷ ὄντι λόγῳ τῆς καταλήψεως τοῦ κόλπου τῆς Σούδας βράδυνει ἡ ὀριστικὴ τῆς Κρήτης ἀποκατάστασις, καὶ οἱ Κρήτες οἵτινες πλείστας ἔλαβον παρὰ τῶν Προστατῶν Δυνάμεων ὑποσχέσεις, ὑποσχέσεις τὰς ὁποίας οὐδέποτε εἶδον ἐκπληρουμένας, εἶνε κατηγανκνησμένοι μετὰ τὸν τρόπον ἐνεργείας τὸν ὁποῖον αἱ Δυνάμεις ἀκολουθοῦσι. Δι' ὃ καὶ ἀπεπειράθησαν νὰ ἐξωθήσωσι τὰ πράγματα μέχρι τοῦ σημείου ν' ἀποστείλωσιν ἀντιπροσώπους τῶν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βουλῇ μετὰ τὴν πεποιθήσιν, ὅτι οὗτοι θὰ ἐτύγχανον ἐπισήμου ἐκεῖ ἀνγνωρίσεως.

Ἀποκαθισταμένης τῆς πολιτικῆς ἐν τῇ νήσῳ καταστάσεως πλείσται ὄσαι βελτιώσεις καὶ μεταβολαὶ θέλουσι λάβει χώραν. Καὶ ἐν πρώτοις, εἶνε ἀπολύτως βέβαιον σιδηροδρομικὴ γραμμὴ θέλει κατασκευασθῇ ἐνοῦσα τὰς πορταλικὰς πόλεις Χανίων, Ρεθύμνης καὶ Ἡρακλείου, καὶ ἴσως μετὰ γραμμῆς, ἥτις θέλει ἐπεκταθῆ καὶ μέχρι τῶν νοτίων λιμένων τῆς Νήσου. Καὶ διὰ μιᾶς τοιαύτης συγκοινωνίας τὸ ἐμπόριον τῶν πόλεων τούτων θέλει σπουδαίως ἀναπτυχθῆ οἱ δὲ λιμένες οὗτοι θέλουσι μεγαθυνθῆ, προστιθεμένων εἰς τοὺς νέων κυματοθραυστῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύνανται ἐντὸς αὐτῶν νὰ προσορμίζωνται καὶ ἱστιοφόρα ἀκόμη, τὰ ὅποια τοσοῦτον ἐξυπηρετοῦσι τὸ ἐξαγωγικὸν καὶ τὸ εἰσγωγικὸν καθ' ὅλου ἐμπορίου.

Χρῆμα ξένων κεφαλαίουχων καθὼς καὶ πλουσίων τῆς Κρήτης γαιοκτημόνων κατοίκων προθύμως θέλει διατεθῆ πρὸς βελτιώσεις καὶ ἐπαύξησιν τῆς γεωργίας καὶ τῆς βιομηχανίας ἐν ἡ θέσις τῆς Νήσου ὀριστικῶς πλέον καθορισθῇ.

Ἐπάρχουσι πλείστοι Κρήτες πλώσιοι οἱ ὅποιοι κέκτηνται ἀπερᾶντους ἐκτάσεις γαιῶν, τὰς ὁποίας ἠγόρασαν ἀπὸ τοῦς Τούρκους κατὰ τὴν γενικὴν τῶν τελευταίων τούτων ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῆς Νήσου, καὶ αἱ τιμὰι τῶν γαιῶν τούτων ἔκτοτε ὑψώθησαν εἰς σημεῖον ὥστε οἱ κάτοχοι αὐτῶν σημερον νὰ ᾖσι πλουσιώτατοι.

Τοιαῦται βελτιώσεις ὡς ἡ τῆς ἀσφαλτοῦς διαθέσεως τοῦ χρήματος τῶν κατοίκων θέλουσι ὑψώσῃ τὴν σημαίαν τῆς ἐν τῇ Νήσῳ εὐζωίας καὶ ὡς ἐκ τούτου καὶ οἱ φόροι ν' αὐξήθωσιν εἰς τρόπον ὥστε ἡ Κυβέρνησις νὰ ἔχῃ περισσοτέρας προσόδους, τὰ κεφάλαια τῶν ὁποίων νὰ δύναται νὰ χρησιμοποιοῖ δι' ἔθνικὰς ἀπαραιτήτους ἀνάγκας.

Οἱ Κρήτες, ἐν τούτοις, ἀνέκαθεν ζῶσι μετὰ τὴν ἔμμονον ἰδέαν ὅτι ἡ χώρα των θέλει μοιραίως ἡμέραν τινὰ εὐρεθῆ ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον προστασίαν τῆς μητρὸς της Ἑλλάδος, καὶ μετὰ ἐπιμέλειαν καὶ προοδευτικότητα ἀξιοθαύμαστον πολλὰς ἐποιήσατο βελτιώσεις εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν. Νέαι ὁδοὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατασκευάσθησαν, νέα ἔργα μεγάλης σημασίας ὁμοίως συνετελεσθησαν καὶ ἐργασίαι ἤδη ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, συντελοῦσιν εἰς τὴν προοδευτικὴν τοῦ πλούτου ἐν τῇ χώρᾳ αὐξήσιν. Αὐτοὶ ἀκόμη οἱ γεωργικοὶ πληθυσμοὶ, οἵτινες βεβαίως δὲν ἀπολαύουσι τῆς μερίμνης καὶ τῶν ἀγαθῶν ἅτινα ἔχουσιν οἱ γεωργοὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, τούναντι δ' εἶνε ἐπιβεβαρημένοι μετὰ μεγάλους φόρους, ἀτενίζουσι πρὸς βεβαίαν τῆς νήσου βελτιώσιν ἐκ τῆς προσ-

αρτήτως τῆς Νήσου εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἐὰν αἱ Εὐρωπαϊκαὶ Δυνάμεις θελήσωσι νὰ παραιτηθῶσι τῶν φιλαυτικῶν αὐτῶν συμφερόντων καὶ ἐπιτρέψωσιν εἰς τὰ πράγματα νὰ λάβωσι τὴν κανονικὴν αὐτῶν πορείαν, εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα νὰ ἐξασκήσῃ τὸν ἔλεγχον αὐτῆς ἐπὶ τῆς Νήσου, κατακρημένης ὑπὸ λαοῦ της καὶ κειμένης μόλις 180 χιλιομ. μακρὰν αὐτῆς, ἡ Κρήτη θέλει ἐπιδείξει τὴν ἀλματικὴν τῆς Ἑλλάδος, προόδον, ἣν αὕτη κατὰ τὸ ὀγδοηκονταετὲς χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς Ἀνεξαρτησίας της ἐπετέλεσε, καὶ πάραυτα θέλει λάβει σπουδαιότεραν θέσιν ἐν τῷ ἐμπορίῳ τῆς Μεσογείου Ὑαλάσσης.

(Κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ.

Κ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η ΑΠΟΘΑΝΟΥΣΑ

Υπό Guy de Maupassant

Τὴν ἠγάπησα πτριπαθέστατα! Διὰ τί ἀγαπᾷ τις; δὲν εἶνε παράδοξον νὰ βλέπωμεν ἐν καὶ μόνον ὄν ἐν τῷ κόσμῳ νὰ ἔχωμεν μίαν μόνην ἐπιθυμίαν ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐν μόνον ὄνομα εἰς τὰ χεῖλη; Ἐν ὄνομα τὸ ὅποιον, ὡς τὸ ὕδωρ ἐν τῇ πηγῇ, ἀπαύστως ἀνέρχεται ἐκ τῶν μυχιῶν τῆς καρδίας πτυχῶν εἰς τὰ χεῖλη, ἅτινα ὀδριαλείπτως καὶ πανταχοῦ τὸ προφέρουν, τὸ ἐπαναλαμβάνουν, τὸ ψιθυρίζουν ὡς προσευχήν;

Δὲν θὰ διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν μας. Ὁ ἔρωσ μίαν μόνην ἔχει, ἀείποτε τὴν αὐτήν. Τὴν συνήντησα καὶ τὴν ἠγάπησα. Ἐξῆσα ἐπὶ ἔτος ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς, ἐν τῇ τρυφερότητί τῆς, ἐν ταῖς θωπείαις, τῷ βλέμματι, τῇ ψωνῇ τῆς, δεδεμένοι, φυλακισμένοι, περιπλεγμένοι ἐντὸς ὅλων αὐτῶν καὶ παντὸς ὅ,τι ἀνήκεν αὐτῇ, τοσοῦτον κλειδῶν, ὥστε ἠγνόουν ἐὰν ἦτο νύξ καὶ ἡ ἡμέραν ἐὰν ἀπέθανον ἢ ἔζων ἀκόμη ἐπὶ τῆς γηραιᾶς γῆς ἢ ἀλλαχοῦ.

Καί... ἀπέθανεν. Πῶς; ἄγνοῶ. Ἐλησμόνησαν. Ἐσπέραν τινα βροχερὰν ἐπανήλθε κάθικρος τὴν δ' ἐπαύριον ἔβηγε. Ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα ἔβηγε, κατόπιν ἔπεσε κληνήρης. Τί συνέβη, ἄγνοῶ. Ἐλησμόλησα.

Ἦρχοντο ἰατροὶ ἔγραφον, ἔφυγον. Ἐκόμιζον φάρμακα. Ἰνυή τις τὴν ἐπεριποιεῖτο. Αἱ χεῖρε τῆς ἦσαν θερμαὶ τὸ μέτωπόν τῆς ὑγρὸν καὶ κατὸν, τὸ βλέμμα τῆς λάμπον καὶ τεθλιμμένον. Τῇ ὠμίλουν, μοὶ ἀπίντα. Τί εἶπομεν ἀλλήλοις; Ἐλησμόνησα τὸ πᾶν, τὸ πᾶν, τὸ πᾶν! Ἀπέθανε Ἐνθυμοῦμαι κάλλιστα τὸν μικρὸν στεναγμόν τῆς, τὸν ἐλαφρὸν, τὸν ἀσθενῆ, τὸν τελευταῖον ἢ νοσοκόμος εἶπεν ἄ! καὶ ἠννόησα.

Ἐκτοτε οὐδὲν ἔμαθόν· εἶδον ἱερέα τινὰ ὅστις ἐπρόφερε τὰς λέξεις «ἡ ἔρωμένη σας». Μοὶ ἐφάνη ὅτι τὴν ὕβριζεν. Ἀφοῦ ἀπέθανε, δὲν εἶχον πλέρον τὸ δικαίωμα ν' ἀναφέρου περὶ αὐτοῦ. Προσηλθὲν ἄλλος ἱερεὺς, ἀγαθὸς καὶ προσηνής. Ἐκλαυσα ὅταν μοὶ ὠμίλησε περὶ ἐκείνης.

Ἐζήτησαν τὴν συμβολλήν μου διὰ πλείονας λεπτομερείας ἀφορώσας τὴν κηδείαν τῆς. Ἐλήσμονησα καὶ ταύτας. Ἐνθυμοῦμαι ἐν τούτοις εὐκρινῶς τοὺς ἠχους τῆς σφύρας ὅτε καθήλωσαν αὐτὴν ἐντὸς τοῦ φρετέρου. Ἄ, θεέ μου, ἐνετροφιάσθη! Ἐκείνη ἐντὸς τῆς ὀπῆς αὐτῆς!... Φίλοι τῆς τινὲς ἦσαν παροῦσαι. Ἐβράδισα, ἔτρεξα, ἔφυγον, ἐπανήλθον οἴκαδε καὶ τὴν ἐπαύ-

ριον ἀνεχώρουν ἵνα ταξειδεύσω.

Χθὲς ἐπανήλθον εἰς Παρισίους.

Ὅταν ἐπανεῖδον τὸ δωμάτιόν μου, τὸ δωμάτιόν μας, τὰ ἐπιπλα καὶ ὀλόκληρον τὴν οἰκίαν, ἐν ἣ ὑπῆρχεν εἰσέτι πᾶν ὅ,τι διατηρεῖται ἐκ τῆς ζωῆς ἀποθανόντος προσώπου, κατελήφθην ὑπὸ θλίψεως τοσοῦτον ἰσχυρᾶς, ὥστε μικροῦ δεῖν ἠνοιγον τὸ παράθυρον καὶ ἐρριπτόμην εἰς τὴν ὁδόν. Μὴ δυνάμενος νὰ μῖνω ἐν τῷ μέσῳ τῶν πραγμάτων αὐτῶν καὶ τῶν τοίχων, ἐντὸς τῶν ὀποίων ἔζησε, καὶ οὔτινες βεβαίως διετήρουν ἐντὸς τῶν ἀδιοράτων αὐτῶν ρωγμῶν, μυριάδας ἀτόμων ἐκ τῆς πνοῆς τῆς, τῆς σαρκὸς τῆς, τοῦ σώματός τῆς, ἠθέλησα νὰ φύγω. Αἴφνης, καθ' ἣν στιγμήν ἐπλησίαζον τὴν θύραν, διήλθον πρὸ τοῦ μεγάλου καθρέπτου τῆς εἰσόδου, τὸν ὅποιον ἐκείνη εἶχε τοποθετήσει ἐκεῖ διὰ νὰ βλέπῃ ἑαυτὴν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν ὅταν ἐξήρχετο, καὶ νὰ βεβαιοῦται ὅτι τὸ ἔνδυμά τῆς ἦτο πομπὸν καὶ ὠραῖον ἀπὸ τῶν ὑποδημάτων μέχρι τοῦ καλύμματος τῆς κεφαλῆς.

Ἔστην ἀποτόμως πρὸ τοῦ καθρέπτου ἐκείνου ἐφ' οὗ ἡ μορφὴ τῆς τοσάκις ἀνανακλάσθη, καὶ τόσον συνεχῶς, ὥστε ἔπρεπε νὰ εἶχε διατηρήσει τὸ ὁμοίωμά τῆς. Ἐμεινον ἐκεῖ φρίσσω καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἔχων ἐπὶ τῆς λείας, τῆς βαθείας, τῆς κενῆς ὑέλου, ἣτις ἄλλοτε τὴν περιεῖχε, τὴν ἀπελάμβανεν. τὴν εἶχεν ἰδικὴν τῆς, ὅσον καὶ ἐγὼ, ὅσον καὶ τὸ περιπαθὲς βλέμμα μου. Ἐνόμιζον ὅτι ἠγάπων τὴν ὑελον αὐτήν. Τὴν ἠγγισσα, ἦτο ψυχρά. ὦ! ἡ ἀνάμνησις, ἡ ἀνάμνησις! κάτοπτρον ὀδυνηρὸν, κάτοπτρον φλέγον. κάτοπτρον ζῶν, φρικῶδες κάτοπτρον, ἀπάσας ἀναπαριστῶν τὰς βασάνους! Εὐτυχεῖς ἐκεῖνοι ὧν ἡ καρδία, ὡς ὁ καθρέπτης ἐφ' οὗ ὀλισθαίνουν καὶ ἐξαλείφονται τὰ ἐν αὐτῷ εἰκονιζόμενα ἀντικείμενα, λησμονεῖ πᾶν ὅ,τι περιεκλείετο ἐντὸς

αὐτῆς. πᾶν ὅ,τι διήλθε πρὸ αὐτῆς, πᾶν ὅ,τι κατοπτρίσθη καὶ ἐθανυμάσθη ἐν τῷ φίλτρῳ καὶ τῷ ἔρωτι αὐτῆς! Πόσον πάσχω! Ἐξήλθον, καὶ παρὰ τὴν θέλησίν μου, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσω, ἀκουσίως μου διηυθύνθη ἐἰς τὸ κοιμητήριον. Εὗρον τὸν ἀπλοῦν τῆς τάφου καὶ τὸν ἐκ μαρμάρου σταυρὸν ἐφ' οὗ ἦσαν κεχαραγμένοι αἱ λέξεις: «Ἐγάπησεν, ἠγαπήθη καὶ ἀπέθανε». Εὐρίσκειτο ἐκεῖ ὑπὸ τὴν γῆν ἠλλοιωμένη καὶ σεσηπηυῖα! Ὅποια φρίκη! Ἐγονυπέτησα, καὶ, τὸ μέτωπον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἀνελύθην εἰς λυγμούς. Διέμεινον ἐκεῖ ἐπὶ μακρὸν, ἔπειτα παρετήρησα ὅτι ἡ νύξ ἐπλησίαζε. Τότε παράδοξός τις, παράφρων ἐπιθυμία με κατέλαβε, ἐπιθυμία ἔραστοῦ ἐν ἀπογνώσει· ἠθέλησα νὰ διέλθω τὴν νύκτα πλησίον τῆς. κλαίων ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς. Ἄλλὰ θὰ με ἔβλεπον καὶ θὰ με ἐξεδίωκον. Πῶς νὰ πράξω; Ἐγέρθη καὶ ἤρχισα νὰ πλανῶμαι ἐντὸς τῆς πόλεως τῶν τεθνεώτων. Ἐπροχώρουν. Πόσον μικρὰ εἶνε ἡ πόλις αὕτη ἀπέναντι ἐκείνης ἐν ἣ ζῶμεν καὶ ὅμως πόσον πολυπληθέστεροι εἶνε οἱ ἐξαφανισθέντες τῆς γῆς! Ἐχομεν ἀνάγκην ὑψηλῶν οἰκιῶν, εὐρέων ὁδῶν καὶ πολλοῦ χώρου ὅπως κινοῦνται αἱ τέσσαρες γενεαὶ αἵτινες βλέπουν ταυτοχρόνως τὸ φῶς, πίνουσι τὸ ὕδωρ τῶν πηγῶν, τὸν οἶνον τῶν ἀμπέλων καὶ τρώγουν τὸν σίτον τῶν ἀγρῶν. Δι' ἀπάσας δὲ τὰς γενεὰς τῶν ἀποθανόντων, δι' ὀλόκληρον τὴν κλίμακα τῆς μέχρῃς ἡμῶν κατελθούσης ἀνθρωπότητος, μηδὲν! μικρὰ τις παιδιὰς, μηδὲν! πάντες ἐπανερχονται εἰς τὴν γῆν καὶ ἐξαλείφονται ἐν τῇ λήθῃ.

Ἦμην μόνος, κατάμονος. Ἐκρύβην ὀπισθεν δένδρου τινος καὶ ὅταν ἡ νύξ ἐπῆλθε μελανὸς κατέλιπον τὸ καταφύγιόν μου καὶ ἐπροχώρισα βραδέως, βαδίζων ἐλαφρῶς ἐπὶ τῆς ψυχρᾶς τῶν νεκρῶν γῆς.

Ἐπλανήθην ἐπὶ πολὺ, ἐπὶ πολὺ· δὲν τὴν

ἀνεύρισκον. Τους βραχίονας τεταμένους, τὰ ὄμματα ἀνοιχτά, προσκρούων διὰ τῶν χειρῶν, τῶν ποδῶν, τῶν γονάτων τοῦ στήθους καὶ τῆς κεφαλῆς μου κατὰ τῶν τάφων ἐπροχώρουν χωρὶς νὰ δύναμαι νὰ τὸν ἐπανεύρω. Ὅπως τυφλὸς ζητῶν νὰ διευθύνῃ τὰ βήματά του. ἔθιγον, ἔψαυον λίθους, σταυροὺς, σιδηρὰς κιγκλίδας, στεφάνους μαραθέντων καὶ τεχνητῶν ἀσθέων, ἐνεγίνωσκον τὰ δνόματα τῶν ἐπιγραφῶν περιφέρων τοὺς δακτύλους μου ἐπὶ τῶν γραμμάτων! Ὅποια νύξ! Ὅποια νύξ! καὶ ἐν τούτοις δὲν τὴν ἐπανεύρισκον.

Δὲν ὑπῆρχε σελήγη ἐφοβούμην φρικωδῶς ἐντὸς τῶν στενῶν ἀτραπῶς, αἰσθανόμενοι ἑκατέρωθεν δύο σειραὶ τάφων. Τάφοι, τάφοι καὶ πάλιν τάφοι! Δεξιᾷ, ἀριστερᾷ, ἐνώπιόν μου, περὶ ἔμοῦ, πανταχοῦ τάφοι! Ἐκάθησα ἐπὶ τινος ἔξ αὐτῶν διότι τὰ γόνατά μου ἐκάμπτοντο καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ περιπατήσω· ἤκουον τοὺς παλμούς τῆς καρδίας μου καὶ ταυτοχρόνως ἄλλοτε. Τί; συγκεχυμένον τινα καὶ ἀόριστον κρότον ὃν δὲν εἶνε γυναικὸν νὰ ὀνομάσω. Ὑπῆρχεν ἄρα γε ὁ κρότος αὐτὸς ἐν τῇ φλογημένη κεφαλῇ μου, ἐν τῇ ζοφερᾷ νυκτὶ ἢ ὑπὸ τὴν μυστηριώδη καὶ πτωμάτων πεπληρωμένην γῆν! παρετήρησα περὶ ἐμέ. Οὐδὲν! ἐπὶ πόσον ἔμενον; Ἄνω. Ὁ φόβος εἶχε παραλύσει τὰς δυνάμεις μου, ὁ τρόμος μὲ εἶχε μεθύσει, ἤμην ἔτοιμος νὰ κραυγάζω, ἔτοιμος νὰ ἀποθάνω.

Αἴφνης μοὶ ἐφάνη, ὅτι ἡ μαρμαρίνος πλάξ ἐφ' ἧς ἐκαθήμην, ἐκινεῖτο. Βεβαίως ἐκινεῖτο, ὡς ἐὰν τὴν ἀνήγειρον, δι' ἑνὸς ἄματος ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ πλησίον τάφου καὶ εἶδον, ναί, εἶδον τὸν λίθον, ὃν πρὸ στιγμῆς κατέλιπον νὰ ἐγειρῆται καθέτως· ὁ νεκρὸς ἐνεφανίσθη ἐνώπιόν μου, σκελετὸς γυμνός, ὅστις διὰ τῆς κυρτῆς ράχεώς του ὤθει τὴν πλάκα πρὸς τὰ ἄνω. Ἐβλε-

πον, ἔβλεπον κάλλιστα, μολονότι ἡ νύξ ἦτο βαθεῖα ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἀνέγνωσα: Ἐνθάδε κεῖται ὁ Ἰάκωβος Ὀλιβὰν ἀποθανὼν τὸ 51 ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἠγάπα τὴν οἰκογένειάν του, ὑπῆρξεν ἀγαθὸς καὶ τίμιος πολίτης καὶ ἀπέθανεν ἐν εἰρήνῃ Κυρίου». Ἀνέγνωσε καὶ αὐτὸς ὁ νεκρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ μνημείου του γεγραμμένας λέξεις· ἀκολούθως ἔλαβε μικρὸν τινα καὶ ὄξυν λίθον καὶ ἤρχισεν ἀπαξιῶν αὐτάς. Ἀφοῦ τὰς ἐξήλειψε βραδέως, παρατηρῶν διὰ τῶν κοίλων καὶ κενῶν ὀφθαλμῶν του, τὴν φύσιν, ἐφ' ἧς πρὸ μικροῦ ἦσαν κεχαραγμέναι, ἔγραψε διὰ τῆς ἄκρας τοῦ ὄστοῦ, ὃν περ ὑπῆρξεν ὁ δείκτης τῆς δεξιᾶς χειρὸς του γράμματα στίλβοντα ἐν τῷ σκότει ὡς αἱ φωτειναὶ γραμμαὶ, ἃς χαράσωμεν ἐπὶ τοῦ τοίχου διὰ φωσφόρου:

«Ἐνταῦθα κεῖται ὁ Ἰάκωβος Ὀλιβὰν ἀποθανὼν τὸ 51 ἔτος τῆς ἡλικίας του, διὰ τῆς σκληρότητός του ἐπέσπευσε τὸν θάνατον τοῦ πατρός του, ὃν ἐπεθύμει νὰ κληρονομήσῃ, ἐβασάνισε τὴν σύζυγόν του ἐτυράνησε τὰ τέκνα του, ἠπάτησε τοὺς φίλους του, ἔκλεπεν δσάκις ἠδυνήθη καὶ ἀπέθανεν ἄθλιος.

Ὅταν ἐπέρανε τὴν ἐπιγραφὴν του, ὁ νεκρὸς ἔστη ἀκίνητος καὶ θεωρῶν τὸ ἔργον του. Παρετήρησα στραφεὶς, ὅτι ἅπαντα τὰ μνήματα ἦσαν ἠνεωγμένα, ὅτι ἅπαντα τὰ πτώματα εἶχον ἐξέλθει, ὅτι ἅπαντα εἶχον ἀπαλείψῃ τας ἐπὶ τῆς ἐπιτυμβίου πλακὸς ὑπὸ τῶν συγγενῶν ἐγγεγραμμένα ψεύδη καὶ ἀντικαταστήσει αὐτὰ διὰ τῆς ἀληθείας.

Καὶ δίδον ὅτι πάντες ὑπῆρξαν δῆμιοι τοῦ πλησίον των· ὑποκριταί, ψεῦσται, ἀνεμοὶ, διαβορεῖς, φθονεροὶ, δόλιοι, ὅτι ἐκλεψαν, ἠπάτησαν, διέπραξαν τὰς αἰσχροτέρας, τὰς ἀγελυροτέρας πράξεις· ὅλοι αὐτοὶ οἱ καλοὶ πατέρες, αἱ πιστὰ σύζυγοι, οἱ

ἀφοσιωμένοι νῖοι αἱ ἀγαθαὶ παρθένοι, οἱ τίμοι ἔμποροι, ὅλοι αὐταὶ αἱ γυναῖκες καὶ ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄνδρες οἱ θεωρηθέντες ὡς ἀνεπίληπτοι.

Ἐγραφον πάντες συγχρόνως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ γῆς ὑστάτης αὐτῶν κατοικίας, τὴν σκιάν, τὴν φρικώδη, τὴν ἀγίαν ἀλήθειαν, ἢν σύμπας ὁ ἐπὶ τῆς γῆς κόσμος ἀγνοεῖ ἢ προσποιεῖται ὅτι ἀγνοεῖ.

Ἐσκέφθη ὅτι καὶ ἐκείνη βεβαίως τὴν ἐχάραξεν ἐπὶ τοῦ τάφου της καὶ ἄφοβοι ἦδη τρέχων ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἡμιανοικτῶν τάφων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν πτωμάτων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν σκελετῶν, διηυθυνόμην πρὸς αὐτήν, βεβαίως ὅτι ὄσον οὐπω θὰ τὴν ἐπα-

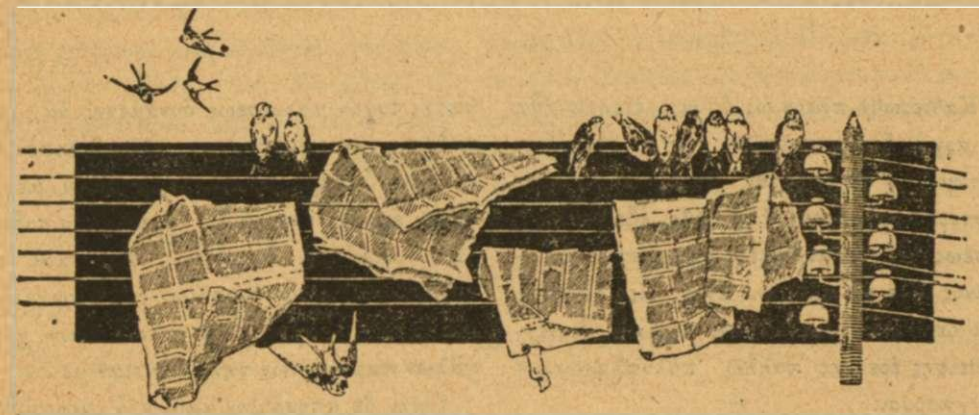
νεύρω.

Τὴν ἀνεγνώρισα μακρόθεν. χωρὶς νὰ ἴδω τὸ διὰ τοῦ σαβάνου περιβεβλημένον πρόσωπόν της, καὶ ἐπὶ τοῦ μαρμαρίνου στουροῦ ἐφ' οὗ εἶχον ἄλλοτε ἀναγνώσει: «Ἠγάπησεν, ἠγαπήθη καὶ ἀπέθανε» παρετήρησα:

«Ἐξελθοῦσα βροχεράν τινα ἡμέραν ὅπως ἀπατήσῃ τὸν ἐραστὴν της, προσεβλήθη ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ ἀπέθανεν».

Φαίνεται ὅτι τὴν προΐαν μὲ εὔρον ἀναίσθητον πλησίον ἑνὸς τάφου.

Luy de Maupassant

ΑΡΘΡΑ ΕΙΔΙΚΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗ

ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΦΥΜΑΤΙΩΣΙΣ

Καθιερώθη πλέον ως δόγμα, εἴρηται ἤδη ὡς ἀρχή, ὅτι ἐπισκοπῶν τις ἢ ἐξετάζων ζήτημά τι τὸ τοιοῦτον ἀποβάνει δυσχερέστερον ἐφ' ὅσον ἀπὸ τῆς ἐξεταστικῆς θέσεως ἐλέγχεται τομεὺς μεγαλύτερας ἀκτίνας εἴτε εἰς πλοκὴν, εἴτε εἰς σύνθεσιν καὶ ὅτι τὰ πορίσματα τῆς οὕτως διενεργηθείσης ἐρεύνης πολλῶ πολυπλοκώτερα τυγχάσονται.

Ἄλλ' ἐὰν ἐξετάζων ἐν σχέσει πρὸς ὠρισμένον τι — ἀπὸ εἰδικῆς ἀπόψεως — ἠθελε ἀνεύρει ἀτέλειαν τινὰ, ἣτις σπουδαίως προάγει ἢ μὴ πᾶσαν ἀπόδοσιν ὠφελίμου ἔργου τὸ ζήτημα αἰεὶ πάντοτε διαλευκάνεται ἢ δὲ ἐργασίᾳ ἀποβάνει εὐσυνειδητοτέρα.

Τῆ ἀρχῇ ταύτῃ ἐπόμενοι οὐδόλως θέλομεν ἔνεσιν κατὰ πόσον αἰεὶ ὑπὸ τῆς παρ' ἡμῶν ἐξασκουμένης Δημοσίας Ὑγιεινῆς ἐπιβαλλόμεναι διατάξεις, συνέστησε σύνολον δυνάμενον νῆ προσπίση ἐπαρκῶς ἡμᾶς ἐκ

πάσης τυχόν μολύνσεως δυνάμενης νὰ μεταδώσῃ τὴν φυματίωσιν, πλὴν θέλομεν ἐπιληρθῆ ζήτηματος δι' ὅπερ οὐδὲν μέχρι τανῦν ἔπραξε ἐὰν μὴ ὅτι ἐπελάθετο σοβαρᾶς διατάξεως, διατάξεως, ἣτις καὶ τὸ κυριωδέστερον τῶν θεμελιῶν τοῦ ὄλου οἰκοδομήματος ἀπαρτίζει καὶ τῶν ἐτέρων μεγάλων παραγόντων τὴν ἐνέργειαν μενοῦ.

Εἶναι δὲ σπουδαῖον καθότι ὁ μὲν ῥυθμὸς καὶ μόνον ἀμυνᾷ νὰ πάντῃ προσπίζουσα δύναται νὰ τηλεσφορήσῃ καὶ οὐχὶ ἐν τῷ ὠνότερον διὰ τοῦ ἐνὸς δρῶσα διὰ δὲ τοῦ ἐτέρου χαλαρῶς ἀντιτασσομένη.

Ὁφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι βεβαίως τοῦ ζήτηματος ἐπίγνωσις βεβαίως κινεῖ τὸν κάλαμον καὶ βραδέως προάγει τὸν νοῦν εἰς διακτύπωσιν γνωμῶν καὶ σκέψεων ἀληθῆς δὲ κυκλῶν ἀπὸ ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως δεσποζῶν ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν ἐρευνῶν συσκοτίζων τὴν γένεσιν πάσης διαχυοῦς ἰδέας βαροθύμως προάγει ἡμᾶς εἰς συμπε-

ράσματα σαφῆ καὶ ὠρισμένα. Οὐχ ἦττον σφοδρᾶς ἐπιθυμίας ὑπερνικώσεως ὅπως παρεθέσωμεν ὀλίγας γραμμὰς ἀφοῦ ἄλλως τε ἐπὶ τοιούτων τέταχται ν' ἀσχολώμεθα θεμάτων προβαίνομεν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀνέλπιδες ὅτι θέλομεν προσφέρει εὐεργετικὴν τῇ ἀληθείᾳ συμβολήν.

Ἄλλως τε τὸ γενῶν ἔχον τὸ πρὸ ἡμῶν θέμα συνίστησι σημεῖον, ἀφοῦ ἡ ἐπιστήμη πολλὰς ἐποιήσατο προόδους καὶ κατηγορηματικὰς ὁπωσοῦν ἐξέδοτο ἀποφάσεις.

Ὅθεν ἠθελεν εἶσθε λυπηρὸν, ἐὰν ἡ παρ' ἡμῶν Δημοσία Ὑγιεινὴ ὑστέρει εἴτε ὡς ἀγνοοῦσα, εἴτε ὡς κακῶς παρεκκολουθοῦσα πᾶσαν τυχόν προόδον τῆς ἐπιστήμης, καὶ δὴ τὴν σήμερον, ὅπο τε ἐν τῇ δίνῃ τῶν τελειότερας ὑποστάσεως πολιτικῶν πάσης προόδου χρώμενοι ἐπιμελοῦνται τὴν σύμπηξιν νομοθετημάτων καὶ διατάξεων τῆς ἐπενεργείας κυτάρων ὑπερόχου ἐπιστημονικοῦ νοῦ, νομίζομεν, ὅτι ἠθελεν εἶσθαι δι' ἡμᾶς ἀδιαφορία μεγίστου βαθμοῦ, ἐὰν τέλος δὲν ἐθέλομεν μιμηθῆ πᾶν ὅ,τι ἐκεῖνοι εἴτε πρωτοτυποῦντες εἴτε προεξάρχοντες ἐθέσπισαν ἐπ' ἀγαθῶ καὶ ὠφελείᾳ ἀνυπολόγιστο.

Ὅτι ὁ βράκιλλος τῆς φυματίωσεως δύναται νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ ὀργανισμοῦ διὰ διαφόρων ὁδῶν εἶνε πλεον ζήτημα τοῖς πρὸς βσι γνωστόν.

Ὡσαύτως ἐξ ὄλων τούτων, ὅτι τὸ πεπτικὸν ζήτημα θιχθὲν τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Chauveau καὶ Gerlach, βραδύτερον δὲ ἀνελθὸν ἐπὶ τῆς σκηπῆς τῶν ἐπιστημονικῶν συζητήσεων καὶ ἐρευνῶν ὑπὸ τοῦ Pavrot, Samt-Gyz, Anfrecht Klebs, Seisering, Zürn, Bollinger Remmer, Orth Louis-Samt, Peuch κλπ., κατέστησε γεγονός ἀναμφισβητήτου κύρους

Καὶ τῷ ὄντι οἱ παρατηρηταὶ οὗτοι ἠδυνήθησαν νὰ μεταδώσωσι καὶ ν' ἀναπτύξωσι τὴν φυματίωσιν εἰς βόας, χοίρους, κύνες, κόνικλους καὶ γαλᾶς χορηγοῦντες εἰς ταῦτα τεμάχια φθισιῶντος ὀργανοῦ ὑποστάτος τυφοειδῆ ἐκφύλισιν ὡς καὶ ἀκέρη παρέρχοντες εἰς ταῦτα γάλα φυματίωσεως ἀγελάδος.

Ἐξ ἄλλου Jjaden Pager Arloing ἐπιβεβαιοῦσιν, ὅτι οἱ καταποθέντες βράκυλοι δύναται νὰ εἰσδώσωσιν ἐν τῷ ὀργανισμῷ διὰ τῶν ἐντέρων ἢ τῶν ἀμυγδαλῶν χωρὶς νὰ παρεβλάψωσι τὰ ὄργανα ταῦτα οὐδὲ κατὰ μικρὸν.

Ὡσαύτως ἡ ὑπὸ τοῦ Behrnig ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῆς Coissel ἐκπεφρασθεῖσα γνώμη, ὅτι ἡ πνευμονικὴ τῶν τοῦ 2ου ἔτους τῆς ἡλικίας ὑπερβάντων ἀτόμων φυματίωσις ἔδει νὰ θεωρηθῆ ὡς ἔκλουσα τὴν ἀφετηρίαν αὐτῆς ἐκ τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος, τὸ τοιοῦτον τὴν σήμερον ἐπεβεβαίωθη καὶ ὑπὸ ἄλλων καὶ μάλιστα ὑπὸ τῶν πειραμάτων καὶ παρατηρήσεων τοῦ Calmette καὶ Gnerin ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ Pallei ὀμιλοῦντος περὶ τούτου ἐν σχέσει πρὸς τὴν γένεσιν ἀδενοπαθειῶν τραχειοβρογχιαικῶν ὡς καὶ διαφόρων ἄλλων μορφῶν γαλιακῆς φυματίωσεως.

Κατόπιν τούτου, ἂς ἔλθωμεν καὶ εἰς ἕτερον τι.

Ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν σοφῶν ἐρευνητῶν, αἰτινες παρεκκολούθησαν τὰς φάσεις, ὅσον καὶ τὴν ὑπόστασιν τοῦ μικρανίου τῆς νόσου ταύτης τόσον παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ, ὅσον καὶ παρὰ διαφόροις ζώοις, ποικίλαι γνώμαι καὶ πορίσματα εἰς τούτων ἐρεύνας, δύο συνεκρότησαν ἀξιόμαχα στρατεύματα μετὰ τῶν ὁποίων σφοδρὰ διημείφθη πάλη. Ἐκ τούτων τὸ μὲν ἐν ἀνεπέτασε τὴν σφαίραν τοῦ μονιζμοῦ, τούτέστι τὸ ταυτό-

σημειών του βραχίλλιου ἐν τῇ ζωολογικῇ κλίμακῃ τῶν ἀνωτέρων ζώων, ζώων. τὸ δὲ ἕτερον τὴν διάφορον τούτου ὑπόστασιν.

Οὕτω εἶδόμεν ἐπιστήμονας μεγίστου κύρους, πρεσβεύοντας καὶ τασσομένους εἴτε ὑπὲρ τῆς μιᾶς εἴτε ὑπὲρ τῆς ἐτέρας.

Οὐχ ἤττον αἱ δυνάμεις τῆς δευτέρας ἐκείνης στρατιᾶς ἐπέπρωτο, ὅπως ὑποχωρήσωσιν ὑπὲρ τῆς πρώτης, εἰς τρόπον, ὥστε τὴν σήμερον δὲν ὁμιλοῦσι πλέον περὶ διαφορᾶς βραχίλλιου.

Τὴν δὲ μετὰ τοῦ ἐνός τύπου καὶ ἰδίᾳ ἐκείνου τοῦ ἀναπτύσσοντος τὴν φυματίωσιν παρὰ τῷ βοῖ ὡς καὶ ἐκείνου τοῦ ἀναπτύσσοντος ταύτην παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ εὐρητικὰ μεσολαβοῦσα τις κλίμαξ προσδίδουσα παραλλαγὰς τινὰς, τὸ τοιοῦτον δέον νὰ ποδοθη ὅτι αἱ παραλλαγαὶ αὗται συνέστησε στάδια ἐξελίξεως εἶνοντα νὰ προσδώσῃ τοῦτον ἢ ἐκείνον τὸν τύπον οὐχὶ ἡμῶς καὶ διάφορον παθογένειαν. Ἐὰν δὲ πολλάκις ἢ ταξικότης τοῦ βραχίλλιου εἴτε τοῦ *tubus boais* εἴτε τοῦ *typus humanus* ἄλλην ἐνίστη ἐξέφερασε νοσηρότητα τοῦτο δέον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἰσχὺν ἐκείνην τοῦ γνωστοῦ ἐπὶ τῆς προσκρυστάσεως τοῦ περιβάλλοντος νόμου.

Ἄλλως τε τὰ λαμπρὰ τοῦ *Behaing* ἀποτελέσματα ἀποδεικνύουσι περιτράνω; ὅτι δύνανται νὰ ἀνοποιοθῶσι βόες κατὰ τῆς φυματίωσης διὰ βραχίλλιου φυματιῶντος ἀνθρώπου.

Ἐκ τινος συγγράμματος τοῦ *Da Thierng* (*Alterations du lait dues aux maladies de la vache*) ἀποτιπώμεν τὰ ἑξῆς:

«*La tuberculose rend absolument inutilisable le lait provenant de vaches dont les mamelles sont atteintes par cette maladie.*

Le lait tuberculeux est particulièrement dangereux pour les enfants élevés par l'alaitement artificiel. Il peut transmettre la diathese.

S'il n'est pas nécessairement virulent, il faut le tenir par prudence en suspicion (S. Rouvier).

Selon le même auteur, la fréquence des manifestations tuberculeuses, phtisie, carreau, coxalgie tumeurs, blanches

carries vertebrales, etc dont l'origine paraît inexplicable chez les enfants appartenant à des familles tres robustes ne peut être attribuée qu' à l'usage de lait de vaches tuberculeuses.

Ὅθεν κατόπιν τῶν προναφερθέντων εἶνε ὅπως ἀρνηθῶμεν, ὅτι ἡ φυματίωσις τοῦ βοῦς συνίστησε κίνδυνον διὰ τὸν ἀνθρώπον, τοῦθ' ὅπερ ἐπιθυμοῦμεν πρωτίστως ὅπως κατκνηθῇ καθότι ἐναντίον τοῦ κινδύνου τούτου θέλομεν συστήσῃ πᾶν ὅτι εἶδει πρὸ πολλοῦ νὰ γίνῃ καὶ ὅπερ τῇ ἀληθείᾳ ἀνευ τούτου πᾶσα προφύλαξις ἐκ μέρους τῶν ἰθυόντων τὰ τῆς Δημοσίας Ὑγιεινῆς ἤθελε εἶσθαι ἀτελής καὶ ἐν πολλῷ ἐλλειπήσῃ.

Ἐν Ἀθήναις καὶ Πείραις καθότι ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τὸ ζήτημα διαφέρει πῶς— τὰ 2)3 τοῦ καταναλισκομένου γάλακτος εἶνε γάλα λαμβανόμενον ἐξ ἀγελάδων.

Ὅποια τάξις καὶ ὁποία ὀργανικῆς ὑποστάσεως ζῶα δικιτῶνται ἐν ταῖς βουστασίαις τῶν πόλεων τούτων δέον νὰ ἐληφθῇ ὡς θέαμα ἀποτροπιάζον τὰ πάντας.

Δὲν θέλομεν στρέφει τὸν λόγον οὔτε ἐπὶ τῆς οἰκοδομικῆς τῶν ἐνδιαιτημάτων οὔτε ἐπὶ παντὸς ὅπερ εἶδει νὰ ἔχωσι ὅπως ὀνομασθῶσι τοιοῦτα.

Τούτο εἶναι ζήτημα ἀπλῆς ἐπιβλέψεως καὶ οὐδὲν πλέον ἄλλ' ἐκείνο ὅπερ δέον νὰ νὰ τονισθῇ ἐκείνο τὸ ὅποσον δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ζήτημα ὑψίστης σημασίας καὶ ἐπὶ τοῦ ὑποίου ἐπιθυμοῦμεν νὰ εἴπωμεν τι καὶ τὸ ὅποσον ἀφορμὴ τῆς παρούσης διατριβῆς ἐγένετο, τυγχάνει ἡ ὀργανικὴ τῶν ζώων κατὰστασις.

Διότι δέον νὰ λεχθῇ, ὅτι τὰ 70)00 τῶν ζώων τούτων πάσχουσι, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ κίνδυνος ἐπιπράσσεται βαρὺς, ἀπειλητικὸς, περυγίζων ἐν ὄλῃ αὐτοῦ τῇ μεγαλοπρεπέει, ἐνῶ ἡμεῖς οἱ ταλαίποροι ζητούμεν τὴν θάλασσαν καὶ τὰ σκιερὰ δάση, ἐπὶ ἀδραχὰ δαπάνῃ χρημάτων, ὅπως προσ

δώσωμεν εἰς τὰ ἀτυχῆ τέκνα μας, εἴτε εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς ὀλίγον χροῶν ὀλίγην ζωὴν...

Πρὸ τοιαύτης λοιπὸν καταστάσεως δεον νὰ ληφθῶσι μέτρα σύντονα, διότι ὅσον δῆποτε καὶ ἂν τὴν σήμερον πολλὰ προετοιμασίαι λαμβανουσι χώραν πρὶν ἢ τὸ γάλα ληφθῇ, τὸ τοιοῦτον εἶνε ἀνίσχυρον πολλάκις, καὶ ἀκόμη, διότι πᾶσα προετοιμασία παρὰ τοῖς πλείστοις λαμβάνει χώραν ἀτελῶς καὶ ἐκεῖ ἐνθῆ ὁ πωλητὴς ἐκ τούτου μόνον φεῖδεται καὶ οὐδενὸς ἄλλου.

Παραλείπω δὲ νὰ εἴπω, ὅτι μηχανήματα κατάλληλα εἰςὶ πράγματτα φανταστικά καὶ δι' ἡμᾶς ἀνύπαρκτα...

Ἡ Δανία ἐθυσίασε ποσὰ ἀξιοσημείωτα ὅπως ὑποβάλλῃ τὰς ὑγιεινὰς ἐπὶ τῶν ζώων διατάξεις καὶ πρὸς ἐπιβεβῶσιν τούτων ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν, ὅτι κατὰ 1893 ἐξέδοτο πίστωσιν 100,000 κωρονῶν.

Ἐποχρῆσθ' δὲ ὅτι ἀνά πᾶσαν ἐξοικονομίαν ἐκάστη ἀγελάς θέλει ὑποστῆ τὸν διὰ φυματινῆς ἔλεγχον, πᾶν δὲ ζῶον, ὅπερ ἤθελε ἀντιδράσῃ θὰ φρονεῖται, ὁ δὲ ἰδιοκτήτης ἢ θὰ λαμβάνῃ τι ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν, ἢ ἢ ἀς συντηρῆ τὸ ζῶον.

Ἐν Νορβηγίᾳ διατάξεις τις λέγει: «*Ζῶα προσβεβλημένα ὑπὸ φυματιώσεως φρονεῦνται ἀμέσως ἐκείνα, δι' ἅτινα ἤθελον ἀντιδράσῃ εἰς τὴν φυματινὴν, φερουσι στίγμα ἀνεξάληπτον ἐπὶ τοῦ δέρματος, (ὥστε ἀδύνατον νὰ πωληθῶσι), παρὰδίδονται δὲ εἰς τὴν σφαγὴν ἐπὶ σκοπῷ, ὅπως ταῦτα χρησιμεύσωσιν οὐχὶ εἰς δημοσίαν κατανάλωσιν, ἐὰν ἢ βαρῦτης τῶν παθολογικῶν ἀλλοιώσεων ἀπογορευεῖ τοῦτο, ἀλλὰ πρὸς βιομηχανικὰς ἐπεξεργασίας.*

Ὡσαύτως ἐν Γαλλίᾳ καὶ Βελγίῳ θυμασίαι διατάξεις διέπουσι τὰ τῆς φυματιώσεως τῶν ζώων.

Ἐν Γερμανίᾳ ὑστεροῦσι πῶς, πλὴν ἐν μιᾷ λέξει οὐδὲν ἐκ τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ὑστεροῖ, ἡμεῖς μόνον.

Εἶνε δὲ γεγονὸς ἀναμφισβήτητος, ὅτι αἱ προφυλάξεις αὗται ἐμείωσαν καταπληκτικῶς τὴν ὑπαρξίν τῆς φυματιώσεως, ἄλλως τε, ἐφ' ὅσον τὸ ζήτημα τῆς θεραπείας παραμένει ἄλυτον ὡς καὶ ἐκεῖνο τὸ τῆς ἀνοσίας, ὁ ἔλεγχος, ὅστις οὐδὲν ἄλλο σκοπεῖ ἢ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ μολύσματος τὸ γε νῦν ἔχον συνίστησι τὸ τελειότερον τῶν ἐμυντικῶν μέσων, ὅπως ἀνχαίτιση καὶ ἀνακλόψη τὴν ἐξάπλωσιν τῆς βρωτολογίᾳ ταύτης νοσοῦ. Εἰς ἡμᾶς τοιαῦτα δικτάξεις δὲν ἤθελεν εἶσθαι δύσκολον, ὅπως ἐπιβληθῶσιν, ὡς καὶ ἄλλαι, ἃς παραλείπομεν, διότι ἐπανλαμβάνομεν, ὅτι διεξερχόμεθα τοῦ ζητήματος ὑποδεικνύοντες ὀρισμένην τινὰ ἐφαρμογὴν καὶ διάταξιν. Ἐπειδὴ ὅμως γνωρίζομεν τὰς συνθήκας, αἵτινες διέπουσι τὰ παρ' ἡμῖν θέλομεν ἀπλοποιήσῃ τὸ ζήτημα μὴ παραλείποντες, ὅπως τονίσωμεν, ὅτι θέτοντες τοῦτο ὡς ἐκ τῶν κάτωθι λεγομένων ἐμφανίζεται, ἐξικινυόμεθα εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, σὺν τῇ μόνῃ διαφορᾷ μιᾶς μεγαλειότερας βραδύτητος καὶ ἐνίων ἄλλων σχετικῶν, καθότι τὸ νὰ θυσιάσῃ τὸ κράτος χρηματικὰ ποσὰ μεγάλα ὄφειλε νὰ πράξῃ τοῦτο. 1ον) Ἐὰν ταῦτῳ ἐπεβοῆθαι τὴν ἐγχώριον κτηνοτροφίαν, ἀλλὰ τοιαύτης μὴ ὀπαρχούσης δέον νὰ περιορισθῶμεν εἰς μίαν καὶ μόνην αὐστηρὰν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐπιθεώρησιν καὶ οὐδὲν πλέον. Διότι ἐὰν τὸ κράτος ἐξηφάνιζε καὶ ἀπεζημιούῃ ἢ ὠφέλεια αὕτη θὰ ἦτο ἀδραχὰ ἀφ' ἐνός, διότι θὰ ἀπήτη τοῦτο, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ κτηνοτρόφοι, αἵτινες θὰ ἦσαν ἠναγκασμένοι, ὅπως ἀγοράσωσιν ἐκ νέου ζῶα καὶ ἰδία ἐκείνοι, αἵτινες ὑπὸ ὀρισμένης συνθήκας εὐρισκόμενοι δὲν θὰ ἀπεζημιούντο, (διότι οὐχ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

πάντες λαμβάνουσιν οἱ ὀπωσθήποτε ὀλιγο-
ρήσαντες ἐν τῇ συντηρήσει τοῦ ζώου ἢ μὴ
λαβόντες τὰς δεούσας προφυλάξεις ἐν τῇ
ἀγοραπωλησίᾳ κτλ. κτλ.).

2ον) Ἐὰν διὰ τοῦ μέτρου τούτου τὸ κακὸν
ἔπαυε, ἀλλὰ δὲν παύει, διότι αἱ νομοθεσίαι
καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐπικρατειῶν, πρὸ ὧν οἱ ἡμέ-
τεροι κτηνοτρόφοι προμηθεύονται ζῶα οὐ-
δεμίαν ποιούσι χρῆσιν διατάξεων τινῶν ἐν
σχέσει πρὸς τὰς ἀγοραπωλησίας, οὕτω δὲ
προκύπτει δικαίωσις τοῦ κακοῦ καὶ χρημα-
τικῆ ζημίᾳ ἄνευ ἀποτελέσματος.

✱

Ὅθεν πρωτίστως ἀνάγκη ἐπιβάλλει αὐ-
στηρὰν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐπιθεώρησιν
(κλινικὴ ἐξέτασις φυματίνης), ἀφοῦ δὲ ἀρθῇ
πᾶσα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ δυνατὴ νὰ προ-
κύψῃ μύλυνσις, ἀπαραίτητον τυγχάνει, ὅ-
πως καὶ τὰ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὑπάρχοντα
καὶ ἰδίᾳ τὰ χορηγοῦντα γάλα δυναμένου
νὰ εἰσαγάγῃ ἐντὸς τοῦ ὄργανισμοῦ, εἴτε
αὐτὸν τοῦτον τὸν βράκιλλον, εἴτε τοζίνιας
ἐπὶ σπουδαίᾳ βλάβῃ τοῦ ἀνθρωπίνου ὄργα-
νισμοῦ, ὑποστῶσι αὐστηρὸν τὸν ἔλεγχον
καὶ ὡς ἐκ τούτου δέον ν' ἀνατρέξωμεν εἰς
τὰ διαγνωστικὰ μέσα.

Ἐξ ὧν τῶν διαγνωστικῶν μέσων ἄ-
τινα μέσων, ἅτινα μέχρι τοῦδε ἐπενήθησαν
τὸ μᾶλλον ἐκ χρήσει ὑπάρχουν εἴρηται ὁ
διὰ φυματίνης ἔλεγχος.

Ἀναδιφῶν τις τὰ χρονικὰ τῆς ἱατρικῆς
ἐπιστήμης πολλὰ ἤθελε ἶδει καὶ ὅτι δια-
φοροὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸν διὰ τῆς φυματίνης
(tubercoline) διενεργούμενον ἔλεγχον ἐ-
πικρατοῦσι γινῶμαι καὶ πεποιθήσεις παρ'
ὄλων σχεδὸν ὧν σοφῶν ἐρευνητῶν ὡς καὶ
ἐκείνων οἵτινες ἐποίησαντο χρῆσιν.

Τὸ ἐληθὲς εἶναι ὅτι ἡ φυματίνη πολλὰ-
κις δὲν ἀπέδωκεν ἐκεῖνα ὅπερ ὤφειλε νὰ
καταδείξῃ, οὐχ ἦττον αἱ ὀλίγιστα ἐκεῖνα

ἐξαιρέσεις οὐδὲ ὡς ἐμείωσαν τὴν ἀξίαν αὐ-
τῆς, τὴν σήμερον δὲ ἡ χρῆσις αὐτῆς κατέ-
στη τὰ νῦν παραδεκτὴ καὶ μεγάλη προσ-
φέρει ὑπηρεσίας, ὅθεν ἀπαραίτητον τυγχά-
νει ὅπως καὶ παρ' ἡμῖν ἐφαρμοσθῇ ἡ μέθο-
δος αὕτη.

Κατόπιν τούτων καὶ παρ' ἡμῖν ὑφείλο-
μεν νὰ θεσπίσωμεν διατάξεις τινὰς ἡτοι :

1ον. Εἰς οὐδὲν βουστάσιον ἐπιτρέπεται
ὅπως χορηγήσῃ γάλα πρὸς δημοσίαν κα-
τανάλωσιν ἐὰν τὰ ζῶα αὐτοῦ ἀνὰ πᾶσαν
ἐξαμηνίαν δὲν ὑπέστησαν εἴτε κτηνιατρι-
κὴν ἐπιθεώρησιν εἴτε τὸν διὰ φυματίνης
ἔλεγχον.

2ον. Ἐκαστον βουστάσιον ἢ πωλητῆς
γάλακτος δέον νὰ ἦ ἐφοδιασμένος διὰ οχε-
τικῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων ἀρχῶν ἐκδιδόμενης
διαβεβαιώσεως ὅτι χορηγῆ γάλα προερχό-
μενον ἐκ ζώων ὑγιῶν ἄκλως ν' ἀπαγορεύ-
ηται τούτῳ πᾶσα πώλησις ἐπὶ ποινη ὡ-
ρισμένη.

3ον. Ἐκαστον εἰσαγόμενον ἐκ τῆς ἀλ-
λοδαπῆς ζῶον νὰ ἐπιθεωρῆται ἐν ἀνάγκῃ
δὲ νὰ ὑφίσταται τὸν διὰ φυματίνης.

Πρὸς τοῦτο ἀπαραίτητον τυγχάνει ἄ.)
ὅπως ἡ ὑπηρεσία -οῦ λιμένος Πειραιῶς ἐφο-
διασθῇ διὰ κτηνιάτροο. καὶ
β.) Ὅπως ἐν τῇ πόλει Ἀθηνῶν καὶ Πει-
ραιῶς ἰδρυθῶσι οἰκήματα ἐκτὸς τῶν ὁποίων
καλῶς ὀργανωμένη ἀστυκτηνιατρικὴ ὑπη-
ρεσία νὰ προσβῆται εἰς τὸν ἔλεγχον.

Ἡ ὀργάνωσις αὕτη ὅσον καὶ ἡ δαπάνη
εἶναι ἀναξία λόγου ἀπέναντι τῆς ὠφελείας
καὶ τοῦ καλοῦ ὅπερ θέλει προκύβῃ.

✱

Ἴσως ἤθελε εἶπω τις κτηνιατρικὴ ἐπι-
θεώρησις λαμβάνει χώραν ἢ παρ' ἡμῖν,
μάλιστα δὲν ἀντιλέγομεν πλὴν τὸ το.οῦ-
παρ' ἡμῖν διενεργεῖται ὡς ἐάν αὕτη

οὐδὲ ὡς διετάσσεται.

1) Διότι ἐκτελεῖται ἀπᾶς τοῦ ἔτους καὶ
ἀκόμη ὑπὸ ἀνεπαρκῶς προσωπικοῦ καθότι
ἀπασα ἡ κτηνιατρικὴ ὑπηρεσία Ἀθηνῶν-
Πειραιῶς ἦτοι σφραγεῖα ἐπιθεωρήσεις κρεά-
των βουστάσια, Κεντρικὴ ὑπηρεσία Ἀστυ-
νομικῆς Διευθύνσεως Χωροφυλακῆς, αἱ ἀ-
πανταχοῦ τῆς διοικητικῆς ἀκτίνος ἀναφι-
νόμενα ὀξεῖται λοιμώδεις νόσοι, ἐπιθεωρή-
σεις εἰσαγομένων ζώων, ὑπηρεσία ἐπαρχια-
κῶν ἀστυνομικῶν γιευθύνσεων πάντα ταῦτα
ἐκτελοῦνται ὑπὸ τριῶν ατηνιάτρων, ὅθεν
εἰς τί θέλετε νὰ ἐπαρκέσωσι οὗτοι καὶ εἰς
νὰ εἰδικοποιήθωσι, διότι ἐκάστη τῶν μνη-
μονευθεισῶν ὑπηρεσιῶν εἶναι εἰδικότης με-
γίστη, ἄλλως δὲ διενεργουμένη εἶναι πα-
ρωδία προκαλοῦσα τὸν οἶκτον τὴν ἀηδίαν.

2) Διότι ἡ ἐξέτασις λαμβάνει χώραν κλι-
νικῆς μόνον, εἶναι δὲ γογονὸς ἀναμφισβή-
τητον ὅτι ὅπως ἀποφανθῇ τις ἀπολύτως
ἐξετάζων κλινικῶς τὸ ζῶον,

Εἶνε ζήτημα οὐχὶ εὐχερὲς, δέον νὰ ἦ
λίαν προκεχωρημένη παρὰ ταῖς ἀγελᾶσι, ἡ
νόσος ὅπως διαγνωσθῇ τελείως καὶ ἐπιβε-
βαιωθῇ διὰ τῆς διαφορικῆς ἀναλύσεως τῶν
παθήσεων ἐκείνων, αἵτινες δύνανται νὰ πα-
ραγγάγῃ παρμεφερῆ συμπτώματα, καὶ ἀφ'
ἐτέρου νὰ ἐξιχνιασθῇ πᾶσα οἰοδῆποτε
ὄργανου ἐκ φυματώσεως προερχομένη βλάβη,
εἰς τρόπον ὅστε τὸ ζῶον νὰ θεωρηθῇ
ὡς πάσχον καὶ ν' ἀπαγορευθῇ πᾶσα μετὰ
τῶν λοιπῶν ἐπικοινωνία ἢ νὰ παρμποδι-
σθῇ πᾶν τὸ ἐκ τούτου προερχόμενον καὶ ἰδίᾳ
τὸ γάλα.

3ον) Ὑπάρχουσι βουστάσια ἢ ἰδιωτικῶν
παρέχοντες γάλα, ὅπερ κέκτηνται συντη-
ροῦντες ἐν ἡ δύο ζῶα περὶ τούτων δὲ οὐδεὶς
γνωρίζει οὔτε εἰς ποίαν κατάστασιν εὐρί-
σκονται καὶ ἀκόμη ἂν ὑπάρχουσι καὶ τί
χορηγοῦσι. Ταῦτα εἶδει νὰ ἐλέγχωνται ὡς

καὶ τὸν φέροντα ἐπιγραφὰς ἢ μήπως δια-
φέρουσι τούτων; Ὅθεν καὶ ὁ μικρὸς ἔλεγ-
χος δὲν ἀνεφρίνεται παντοῦ καὶ εἶναι
σπουδαῖον καὶ τοῦτο ἀκόμη διότι τοι-
οῦτου εἴδους μικροπωληταὶ εἰσὶ πολλοὶ
καὶ ἴσως πλεονέπικίνδυνοι. Ἐκθέτοντες τὰ
ἀνωτέρω δὲν νομίζομεν οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ
ὅπως θεσπισθῶσι διατάξεις δυνάμενα ὅ-
πως ἀποδώσωσι ἀληθεῖς ὑπηρεσίας, συμ-
φώνως πρὸς τὴν ἀληθῆ θέσιν τῆς συγχρό-
νου ἱατρικῆς ἐπιστήμης ἣτις ἐὰν ὡς τελι-
κὸν σκοπὸν ἐπαγγέλλεται τὸ θεραπεύειν,
τὸ τοιοῦτον οὐδὲν ἄλλο νῆκει παρὰ αὐτὰ
ταῦτα τὰ διδάγματα τῆς ὑγιεινῆς ἀναχθέν-
τα εἰς μίαν προληπτικὴν καὶ μόνον ἐπί-
δρασιν ἐπισκοπῆ ὅπως θέσῃ ἕνα οἰονδῆ-
ποτε ὄργανισμὸν ἐν τῇ δυντητῇ ἐκείνῃ θέ-
σει ὅπως οὗτος ἀμυνθῇ τελειότερον ἐναν-
τίον παντὸς λάθρα ἐπερχομένου ἐχθροῦ
τείνοντος ὅπως συγκλονίσῃ ἐκ βάθρων σύμ-
παντα τὸν ὄργανισμὸν.

Πεποίθαμεν ὅτι θίγοντες τὸ ζήτημα τοῦ-
το ἐφεκλύομεν τὴν μέριμναν τῶν τῆς δη-
μοσίας ὑγιεινῆς ἰδυνόντων ἐπὶ θέματα, οὐχὶ
κοινῆς ἐνεργείας ἀλλὰ μεγίστης δράσεως
καὶ ὠφελείας.

Ἡ σπουδὴ πάσης φιλανθρωποῦ καρδίας
εἴτε πρὸς σύστασιν φθισιατρειῶν εἴτε πρὸς
περίθαλψιν ἀτυχῶν ὑπάρξεων εἶνε θεάρε-
στοι ἔργα τῆ ἀληθείας, ἀλλὰ πρὸ ἀτελοῦς
ἐπιβολῆς τῶν ὑπὸ τῆς δημοσίας ὑγιεινῆς ἐ-
παγγελλομένων μέτρων, εἶνε ἐπικηδεῖαι
ὡδαί, ἅς ἡ πάσχουσα ἀνθρωπότης ἀκούει,
ἐνῶ ἀκόμη ζῆ...

Ὁ μέγιστος ἀριθμὸς τῶν παρ' ἡμῖν ἐμ-
φανιζομένων θυμάτων συνίστησι ἐγκλημα-
τικότητα, πᾶσα δὲ βελτίωσις δυνάμενη
νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς τύχης τοῦ κράτους,
ἐν τῷ ὁποίῳ εὐρηται ὄργανισμοὶ οὐχὶ πλή-
ρεις ρώμης καὶ εὐρωστίας, ἀλλ' ὡς ἀθροί-
σματα κυττάρων ἐκτοξινευμένων εἶνε μα-
ταία, τὸ πᾶν ἐν αὐταῖς θᾶπτον ἢ βράδιον
θέλει εὐρεθῆ καὶ μετ' αὐτῶν πᾶσα ποικί-
λης ἀπόψεως πνοή!

Γ. Α. ΚΟΥΝΟΥΠΗΣ

Στρατιωτικὸς ἀκόλουθος.

Η Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΑΥΤΟΠΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ ἠθικῆς καὶ πολιτικῆς ἀπόψεως, δὲν ἦτο κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισο τοῦ ἔτους 1843 καὶ πολὺ εὐχάριστον. Τὰ οἰκονομικὰ τῆς χώρας κατέπεσαν διὰ τῆς ἀνεξελέγκτου διοικήσεως τῆς ἀντιβουλίας κατ' ἀρχὰς καὶ τῆς συσταθείσης προθυπουπγίας κατέπιν, μετὰ δὲ τοῦτο ἐκ τῆς κακῆς χρήσεως αὐτῶν ὑπὸ ἀσυνειδήτων καὶ ἀμορφῶτων ὑπουργῶν εἰς ἀθλιότητα κατὰστασιν. Πρὸς ἀνύψωσιν τῶν οἰκονομικῶν, πρὸς ἐκπλήρωσιν δηλ. τῶν δυνάμει συμβάσεως ὑφισταμένων ὑποχρεώσεων διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐξ ἐξήκοντα ἑκατομμυρίων φράγκων δανείου ἐλήφθησαν μέτρα τοιαῦτα ἅτινα ἀντὶ τῆς παραγάγωσι νέους πόρους εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἐπέφερον τὴν ἐπὶ πλέον κατὰπτωσιν τοῦ τῆς δημόσιας πίστεως.

Αἱ φανεραὶ κρίσεις τῆς ξένης διπλωματίας περὶ τῶν ἐλληνικῶν πραγμάτων καὶ αἱ ἀπροκάλυπτοι ἐκφερόμενοι γινῶμι περὶ τῶν αἰτίων τῆς κληρονομίας ταύτης τὸ

πνεῦμα τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ ὁ ὁποῖος ὁμοῦ μετὰ μεγάλην ἐπίδοσιν ἀναπτύξεως κριθεὶς ἐν ἐκείνῳ καὶ μίαν μεγάλην δυνάμιν πρὸς διάκρισιν τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ δικαίου, καὶ ὁ ὁποῖος ἔβλεπε ὅτι πᾶσαι αἱ προσπάθειαι αὐτοῦ πρὸς κατεύθυνσιν τῆς κυβερνήσεως ἐπὶ καλλιτέρας πορείας ἐματαιοῦντο, ἢ μὴ ἐκπλήρωσις τῶν κυριότερων ὄρων, ὑπὸ τοὺς ὁποῖους γεροῦς ἡγεμονίδης ἀνῆλθεν εἰς τὸν ἐλληνικὸν θρόνον τῆ αἰτήσεως τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, καὶ κατόπιν ἐκλογῆς τῶν Μεγάλων Δυνάμεων. ἡ ἐπιμονὴ τῆς ἐξουσίας νὰ προστατεύη καὶ νὰ συμβουλευῆται ὠρισμένῳ ἄτομῳ, ἐντελῶς καὶ ξένα πάσης ἐθνικῆς ὑποθέσεως καὶ ἐπεζητοῦντα μόνον νὰ ἰκανοποιήσουν τὰς φιλοδόξους καὶ φιλοκερδεῖς διαθέσεις των εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποδοῦν μάλιστα τοῦ ἔθνους καὶ προδοῦνται τοῦ ἀπατομένου μονάρχου των ταῦτα πάντα ἦσαν τὰ ἀναμφισβήτητα αἷτια καὶ ἀφορμὰ, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἀνεπτύχθη μετὰ τὸ τῶν μορφωμένων τοῦ λαοῦ πνεῦμα δυσφορίας μίαν διάθεσιν ἥτις διὰ τὸν τύπον

διεδόθη καὶ εἰς τὰ βεβηωτέρω στρώματα τῆς ἀστύτης τάξεως καὶ ἐπεδείκνυε μὲ δυσμενὲς ὄρον τὴν χολαράν κατὰστασιν τῆς χώρας, ἐπικαλουμένη τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα τῶν Ἑλλήνων πρὸς σωτηρίαν τῆς πατρίδος.

Ἡ Ἑλλὰς ἦτο μέχρι τῆς στιγμῆς μίαν ἀπεριόριστος μοναρχία ἐν πολιτεύματι, τοῦ ὁποῖου τὰ ἡνία ἐφέροντο μὲ χολαράν χεῖρα καὶ οὐδὲν εἶχεν ἐπομένως στήριγμα ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς. Τὸ στρατεύμα διετέλει ἐν δυσθυμίᾳ καὶ ἐστενοχωρεῖτο ἕνεκα τῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πολὺ ἀστόχου καὶ ἀσκόπου μειώσεως τῶν στελεχῶν του. Πᾶλλοι ἄριστοι ἀξιωματικοὶ (τὸ πλεῖστον ἰθαγενεῖς καὶ φιλέλληνες) ἀπομακρυνόμενοι γοῦ ὑπηρεσίας ἐπάλαιον μὲ φροντίδας καὶ δυστυχίας, ἐνῶ ἔβλεπον πολλοὺς ἀκόμη ξένους στρατιωτικοὺς καὶ πολιτικούς ὑπαλλήλους, οἵτινες κατὰ τὴν σύμβασιν μόνον μέχρι τοῦ 1836 ἐδικιοῦντο νὰ ὑπηρετῶσιν ἐν Ἑλλάδι, νὰ ἐκμυζῶσι τὰ τελευταῖα χρήματα τοῦ ἐξητημένου δημοσίου ταμείου, κἀπορῶσαντες νὰ παρατείνον χάριν ἀσχεροκερδεῖας τὴν ἐν Ἑλλάδι παραμονὴν των. Νὰ καταλαμβάνουν ἀναξίως ἀνώτερα ἀξιώματα καὶ νὰ περιβάλλωνται ὑπὸ τοῦ Κράτους μὲ μεγάλην εὐνοίαν καὶ ἐμπιστοσύνην, παρεχομένην κατὰ γενικὴν γνώμην ὑπὸ τῆς ἐξουσίας εἰς ἐντελῶς ἀναξίους δορυφόρους τῆς ἀνυποστάτου δυνάμεως τῆς.

Τὴν πρώτην δημοσίαν ἤτταν ὑπέστη τὸ Ὑπουργεῖον τῆς 10 Αὐγούστου 1841 κατὰ τὴν 29 Ἰουλίου 1843 ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Οἱ ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν Βλαχοπούλου καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ράλλης ὑπέβηλον τὸ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως προταθὲν σχέδιον νόμου «περὶ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἀπὸ τῆς καθόδου τοῦ Βασιλέως ὀκτὼ ἔτη ὑπηρετούντων ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν κατὰ τὰς διὰ τοὺς ἀξιωματικούς τῆς Φάλαγγος ἰσχυρούσας διατάξεις τοῦ 1838 καὶ 1842». Το νομοσχέδιον ἐπολεμήθη μετὰ τοιαύτην δριμύτητος, ἥτις κατέπληξε τοὺς πάντας,

νομίζοντας ὅτι πᾶσα ζωὴ τοῦ Συμβουλίου ἐσθυσεν, καὶ ἀπερρίφθη μετ' ἀγκυκλήσεως διὰ ψήφων 15 κατὰ 3. Ἐκ τῆς ἐνεργείας ταύτης ἀνυψώθη τὸ Συμβούλιον εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἔθνους καὶ κατεδείχθη εἰς τὸ κόμμα τῶν αὐλικῶν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐξεύρωσι ἄλλα μυστικά μετὰ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ των. Δύο ἑκτακτοὶ πιστώσεις ἐκ 36,000 δραχμῶν ζητηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν Χριστίδου καὶ τῶν Στρατιωτικῶν Βλαχοπούλου πρὸς κάλυψιν δῆθεν ποσῶν δαπανηθέντων διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους, ἐνεκρίθησαν κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὐγούστον.

Ἐζητοῦντο πιστώσεις χάριν προχῶν, καθ' ὃν χρόνον τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους ἦσαν ἀπελπιστικῶς ἐξητηλημένα. Τὰ κατωτέρω παρέχουν μίαν ἀμυδρὰν εἰκὼνα τῆς τότε οἰκονομικῆς καταστάσεως.

Τὴν 24 Αὐγούστου ἐπεδίδεται εἰς τὸν Βασιλέα ὑπὸ τῶν τριῶν πρέσβων Ἀγγλίας Σερ Ἐδμουνθ Λάιονς, τῆς Γαλλίας Πισκατορί καὶ τῆς Ρωσσίας φὸν Πιττάκσκι ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν τοῦ ἐν Λονδίῳ Συνεδρίου τῆς 30 Ἰουλίου. Διὰ τούτου ἐπεβάλλετο ἡ τακτικὴ πληρωμὴ τῶν ἀπὸ ἐξαμηνίου καθυστερουμένων τόκων καὶ χρεωλυσιῶν τοῦ διὰ συμβάσεως τοῦ 1832 συναφθέντος δανείου 60 ἑκατομμυρίων φράγκων, ἡ τακτικὴ πληρωμὴ τῶν κατὰ τὸ ἐπόμενον ἐξαμηνιον πληρωθησομένων τόκων, ἔστω καὶ ἂν ἀναβάλλετο ἐνίοτε προσκίρως ἡ πληρωμὴ τῶν χρεωλυσιῶν. Τέλος ὑπεδείκνυετο ἡ κατάσχεσις τῶν ἐσόδων τῶν τελωνείων, τοῦ χαρτοσήμου καὶ τοῦ φόρου τῶν κτηνῶν καὶ τῶν ἀλυκῶν. Διὰ τοῦ πρωτοκόλλου τούτου αἱ Δυνάμεις Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ρωσσίας συνίστων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὅτι μόνος τρόπος διὰ νὰ φανῆ συνεπὴς εἰς τὰς ὑποχρεώσεις καὶ νὰ σωθῆ τὸ Κράτος ἦτο ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ Δημοσίου ταμείου ἀπὸ τῆς πληρωμῆς ξένων ὑπαλλήλων καὶ ἡ μεταβολὴ τοῦ ἐπικρατοῦντος πολιτεύματος, διὰ συγκλήσεως τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους εἰς ἔθνοςσυνέλευσιν.

Διὰ νὰ ἀνταποκριθῆ ἡ Κυβέρνησις εἰς

τάς ἀπαιτήσεις ταύτας, ἐπροτάθη ἐν Ὑπουργικῇ Συμβουλίᾳ ἡ ἐλάττωσις τοῦ στρατοῦ κατὰ δύο ἀκόμη τάγματα πεζικοῦ, δύο πυροβολαρχίας, καὶ μιᾶς ἰλης ἱππικοῦ, ἡ καταργησις τῆς ἀνωτέρως διευθύνσεως τοῦ ἐν Ναυπλίῳ ὀπλοστασίου καὶ τῆς στρατολογικῆς αὐτόθι ἐπιτροπῆς, ἡ ἀπόλυσις πάντων τῶν στρατιωτικῶν ἐργατῶν καὶ ἡ προμήθεια τοῦ ὑλικοῦ πολέμου ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἄλλα.

Ὑπὲρ τῆς διαλύσεως τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ἐκηρύχθη ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἑσωτερικῶν Χριστίδης, ὅστις ἀπροκαλύπτως ἐδήλωσεν ὅτι τὰ τακτικά σώματα ἦσαν ἄχρηστα διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ὅτι ἀντὶ δύο ταγμάτων πεζικοῦ τῆς γραμμῆς ἴδιον νὰ διατηρηθῶσι 4 ἐλαφρὰ τάγματα διὰ τὰ σύνορα, ὅτι τὸ πυροβολικὸν δὲν εἶχεν ἀκόμη ὠρισμένον σύστημα, ἐπομένως ἦτο ἀχρησιμοποίητον κτλ. Ἐπρότεινε λοιπὸν τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ παλαιοῦ παλληκαρισμοῦ μὲ ὅλας τὰς ἀποδειχθείσας ἐλλείψεις του.

Εἰς τῆς σχεδιαζομένης ἐλαττώσεως τοῦ στρατοῦ καὶ διὰ τῆς ἐπιδιωκόμενης μειώσεως τοῦ μισθοῦ πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν ὑπαλλήλων καὶ διὰ περιορισμοῦ τῆς βασιλικῆς ἐπιχορηγήσεως κατὰ 300,000 δραχμ. κτλ. ἐπετυγχάνετο, ἔλεγαν, μία οἰκονομία, ἧτις ἴδιον νὰ ἰκανοποιήσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν τριῶν Δυνάμεων καὶ νὰ ἀποσβεθῆ ὁ κίνδυνος τῆς κατασχέσεως τῶν δημοσίων ἐσόδων. Ἐν τούτοις ἐβεβχιούτο ὅτι οἱ τρεῖς πρέσβεις ἐπέμενον εἰς τὰς διατυπωθείσας προτάσεις των.

Κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον εἶχε διαδοθῆ εἰς τὴν πρωτεύουσιν ὅτι ὁ μὲν Βασιλεὺς εἶχεν ὑπογράψει τὴν πράξιν ἐκείνην, δι' ἧς παρεχωροῦντο εἰς τὸ Συνέδριον τοῦ Λονδίνου αἱ ζήτηθεῖσαι πρόσδοι πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐξ 60 ἑκατομμυρίων δανείου, ἀλλ' ὅτι οἱ ὑπουργοὶ ἐστενοχωροῦντο νὰ θέσωσι ἐπ' αὐτῆς τὴν ὑπογραφήν των. Ἡ τελευταία γνώμη ἐνίσχυετο ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας εἶχον συγκροτηθῆ ἄλλεπάλληλα ὑπουργικὰ συμβούλια, εἰς ἃ εἶχον λάβει μέρος καὶ οἱ τρεῖς πρέσβεις.

Κατὰ τὰς διαδόσεις ταύτας ἐν τῇ ἀπαν-

τησεὶ πρὸς τὸ Λονδίνον Συνέδριον ὑπεδεικνύετο ὡς περιττὴ ἡ ἀποστολὴ εἰδικοῦ ἀπεσταλμένου ἐκ τοῦ οἴκου Ρότσιλδ, ὅπως παραλάβῃ ἐπὶ τόπου τὰς παραχωρηθείσας προσόδους, ἀφοῦ μόνον εἰς εἰδικούς Ἕλληνας ὑπαλλήλους, καὶ οὐχὶ εἰς ξένους ἴδιον νὰ ἀντεθῆ ἡ ὑπηρεσία αὕτη.

Ἐν σχέσει δὲ πρὸς τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν Βυαρῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων ἀνεφέρετο πρὸς τὸ αὐτὸ Συνέδριον ὅτι τοῦτο μόνον κατόπιν συναινέσεως καὶ τῆς βασιλικῆς βασιλικῆς Κυβερνήσεως ἴδιον νὰ γίνῃ.

Περὶ τῆς μετουλοῦς τοῦ πολιτεύματος καὶ τῆς εἰσαγωγῆς ἀντιπροσωπευτικοῦ θεσμοῦ, ὑπεδεικνύετο ὅτι εἰς μίαν τοιαύτην τροποποίησιν τοῦ καταστατικοῦ χάρτου ἔπρεπε νὰ βαδίσωσι μετὰ περισκέψεως καὶ νὰ προβῶσι ἀναλόγως τῶν διδαγμάτων τοῦ παρελθόντος καὶ τῆς πείρας.

Τὴν 1ην Σεπτεμβρίου συνέβησαν, ἀπὸ τῆς ἡσπέρου ὥρας μέχρι βαθείας νυκτὸς συμπτωματικῶς ταρχαί. Ἀρκετοὶ ἱππεῖς ἄδοντες ἐπαναστατικὰ ἄσματα διέσχίζον τὰς μᾶλλον ἀπομεμικρυσμένας ὁδοὺς δὲ τῆς πρωτεύουσας συναντηθέντες, καθ' ὁδὸν μετὰ τῶν περιπολούντων χωροφυλάκων ἤλθον εἰς ῥῆξιν, καθ' ἣν ἐτραυματίσθησαν ἑκατέρωθεν ἰκανοί.

Ἐν γένει παρετηρεῖτο μετὰξὺ τοῦ πλήθους τῆς πρωτεύουσας ἀναβρασμοί, ὅμοιοι πρὸς τὸν ἐπικρατήσαντα τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1831 ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ Καποδιστρίου. Καὶ τὰ αἷτια ἀνεζητοῦντο εἰς τὴν κατὰστασιν, ἧτις ἐθεωρεῖτο πρὸς πάντων ὡς μὴ δυναμένη νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ μακρὸν ἀκόμη χρόνον.

Πρὸς τὴν γνώμην ταύτην συνεφώνει κατ' ἀνάγκην καὶ τὸ κόμμα τῆς αὐλῆς, τὸ ὅποιον ὅμως ἀνέμενε τὴν λύσιν τοῦ δράματος ἐκ τῆς τύχης.

Ἡ ὑπόληψις τῆς Κυβερνήσεως εἶχεν ἐκπέσει καὶ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς, ἀποτελεσμα δὲ τούτου ἦτο ἡ ἐκρηξίς μιᾶς ἀφορητοῦ ἀναρχίας.

Ἀνησυχαστικὰ δὲ διχόσεις ἤρχισαν νὰ κυκλοφοροῦν. Ἐλέγετο ὅτι κατεσχέθη ἡ ἀλληλογραφία ἐνὸς σημαίνοντος ὀπλαρ-

χηγοῦ, ἐν ᾗ ἀνευρέθησαν καθάρᾳ στοιχεῖα μιᾶς μυστικῆς παρεσκευαζομένης στάσεως ἄλλος πάλιν ὀπλαρχηγὸς ἐστρατολόγει ἐν Πελοποννήσῳ στρατεύματα χάριν τῆς Κυβερνήσεως κτλ. Διεδίδετο ὅτι μυστικὰ χρηματικὰ ποσὰ εἶχον δοθῆ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς κατασκόπους καὶ εἰς ὁμίφρονες οἵτινες ὅμως κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ κινδύνου ἐγένοντο ἄφροντοι. Ὅλοι δὲ αἱ διαδόσεις ἐκυρφοροῦντο εἰς τὴν πληροφορίαν, καθ' ἣν εἶχεν ἀποφασισθῆ τὴν 2 Σεπτεμβρίου ἡ σύστασις στρατοδικείου ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ ὑποστρατήγου Ἀλμέϊδα, τοῦ συνταγματάρχου Χατζηπέτρου, τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Πίσσα, τοῦ ταγματάρχου Σταύρου Γρίβα, τοῦ εἰσαγγελέως Φέδερ καὶ τοῦ ἀντεισαγγελέως Καρούκη, ὅπως δικάσῃ τὴν 3 Σεπτεμβρίου 40 ἐκ τῶν ἐξεχόντων πολιτῶν καὶ στρατιωτικῶν, ἴνα διὰ τοῦ φόβου παρεκλύσῃ τὰς δυνάμεις τοῦ λαοῦ.

Ἐπειδὴ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐνεφάνισθησαν εἰς τοὺς δρόμους πολλὰ ὑποπτα ὑποκείμενα, εἰς δὲ τὸν ἐλαϊῶνα ἀνεκαλύφθησαν κεκρυμμένα εἰς τὸ ἔδαφος ἀρκετὰ ὄπλα, καὶ ἐπειδὴ παρετηροῦντο ἐν γένει σημεῖα μιᾶς ἐγγιζούσης λαϊκῆς στάσεως, διετάχθη ἡ φρουρὰ νὰ εὐρίσκηται ἐν ἐπιφυλακῇ. Τὴν δὲ νύκτα ἐδιπλασιάσθη ἡ φρουρὰ τῶν Ἀνακτόρων καὶ ἐγκαθιδρύθη εἰς τὴν Ἀγίαν Εἰρήνην ἰσχυρὸν σῶμα πεζικοῦ, ἑτοιμον διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον.

Τὴν ἑνδεκάτην τῆς νυκτὸς τῆς 2ας Σεπτεμβρίου, καθ' ἣν ὄραν ἐτελείωσε καὶ ἡ παράστσις τοῦ μελοδράματος «Λουκρητία Βοργία» κατεῖχε τὴν πόλιν καὶ τοὺς κατοίκους μίαν περίεργον καὶ μυστηριώδη ἡσυχίαν.

Οἱ συναμῶται ἐσκόπουν νὰ ὑψώσουν κατ' ἀρχὰς τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου καὶ νὰ κηρύξουν τὸ Σύνταγμα. Ὁ ὀπλαρχηγὸς Μακρυγιάννης

(ἀρχηγὸς τῆς φάλαγγος καὶ πρόεδρος τῆς κοινότητος τῶν Ἀθηναίων) ἔμελλε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς οἰκίας του παρὰ τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, ὑποστηριζόμενον ὑπὸ τοῦ ἀντιταγματάρχου τῆς φάλαγγος Γιαννηκώστα διὰ στρατευμάτων καὶ ἀτάκτων ὑπὸ τὴν διοίκησιν πολλῶν ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος.

Ὁ δὲ συνταγματάρχης καὶ ἐπιθεωρητῆς τοῦ ἱππικοῦ Δημήτριος Καλλέργης, ὡς ἀρχαιότερος ἀρχηγὸς τῆς φρουρᾶς Ἀθηναίων θὰ ὄρμα ἐκ τοῦ κέντρου τῆς πόλεως παρὰ τὸν πύργον τοῦ Ἑλγίνου (τὴν ἀρχαίαν κατοικίαν τοῦ Καδὶ), ὅπου ἦσαν οἱ στρατῶνες τοῦ πεζικοῦ καὶ τοῦ ἱππικοῦ καὶ ἡγούμενος τοῦ στρατοῦ θὰ ἐτίθετο εἰς ἐνέργειαν, Ὑπὸ τὸ πρόσημα τῆς διασχευθείσης κατὰ τὰς προηγουμένας ἡμέρας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ἀποστέλλει ὁ Καλλέργης τὴν 2 (14) Σεπτεμβρίου περὶ ὄραν 11 τῆς νυκτὸς τὸ ἱππικόν, ὅπως περιπολήσῃ τὴν πόλιν, πραγματικῶς ὅμως μόνον τὴν στιγμήν τῆς ἐκκρήσεως τοῦ κινήματος ἀνέμενε, τὴν ἀνατολήν τοῦ ἡλίου.

Πληροφορηθεὶς ὅμως ὅτι ἡ οἰκία τοῦ Μακρυγιάννη πολιορκεῖται ὑπὸ χωροφυλάκων καὶ ἐνὸς λόχου κυνηγῶν καὶ μαντεύσας, ὅτι τὸ κίνημα εἶχε πιοδοθῆ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἠναγκάσθη νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐκρηξίν τοῦ κινήματος.

Ἦτο ἤδη μύσονύκτιον καὶ ὁ Καλλέργης σπεύδει εἰς τοὺς στρατῶνας. Ἐκμεταλλουμένους τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τήρησιν τῆς τάξεως διατάσσει τὴν γενικὴν ἔφοδον. Τὸ πεζικόν καὶ τὸ ἱππικόν εὐρίσκητο ἤδη ἐν ἐπιφυλακῇ ἀπὸ τῆς 8 ἑσπερινῆς ὥρας πρὸς πρόληψιν ταραχῶν, ὥστε ἐντὸς ὀλίγου ἦτο ἑτοιμον πρὸς ἀναχώρησιν. Λαβὼν τότε τὸν λόχον ὁ Καλλέργης καὶ ἀποτεινόμενος εἰς τοὺς περιστοιχίζοντας αὐτὸν ἀξιωματικούς, ἐν οἷς ὁ Συνταγματάρχης

Σπύρος Μήλιος, διοικητής τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς τοῦ Πειραιῶς, καὶ οἱ ὑπασισταί του Πασχάλης ἀντισυνταγματάρχης καὶ Ράλλης ταγματάρχης, ἐξηγεῖ μὲ ζωντὸν ὄφρ, ὅτι ἡ κατὰστασις τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ εἶναι ἀπελπιστικὴ, ἂν ἡ φρουρὰ δὲν τὸν ἀκολουθήσῃ καὶ δὲν τὸν βοηθήσῃ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν μιᾶς ἐθνικῆς ἐπιχειρήσεως, ἣν οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ ἐγνώριζον γενικῶς καὶ πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ὤφειλον ἢ νὰ νικήσωσιν ἢ νὰ ἀποθάνωσι.

Κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον ὁ Καλλέργης εἶχε τοποθετήσῃ εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ στρατῶνος ἐμπίστους Καρχινοφόρους μὲ τὴν ρητὴν ἐντολὴν νὰ φρονέωσι πάντῃ, ὅστις ἤθελε κηρυχθῆ κατὰ τῆς συνωμοσίας.

Ἄν καὶ τὸ σχέδιον ἦτο εἰς ὀλίγους μόνον ἀξιωματικούς, γνωστὸν μόνον ἐν τούτοις ἡ πλειονότης ἠκολούθησε τὸ παράδειγμα, ὅπερ ἔδωκαν οἱ ὀλίγοι, καὶ οὕτω ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς φρουρᾶς ἐδήλωσαν τὴν πλήρη των ἀφοσίωσιν εἰς τὸν συνταγματάρχην Καλλέργην καὶ ἐξέβράγησαν μαζῇ μὲ τὸν στρατὸν εἰς βροντώδεις ζητωκραυγὰς «Ζήτω τὸ Σύνταγμα!»

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἔφθασε καὶ ὁ φρουραρχος ἀντισυνταγματάρχης Πίσσας, ὅστις ἐδήλωσε φανερὰ εἰς τοὺς συνταγματικούς, ὅτι τὴν 11 τῆς νυκτὸς εἶχεν ἤδη μεταβῆ μεταβῆ παρὰ τῷ βασιλεῖ, ὅπως θεβαιώσῃ αὐτῷ περὶ τῆς ἀμετατρέπτου πίστεως καὶ ἀφοσιώσεώς του, ἐπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ προσέλθῃ εἰς τοὺς συνωμότες. Συλλαμβάνεται τότε καὶ ἀνατίθεται εἰς ἕνα ἀξιωματικὸν ἢ φύλαξιν του.

Πρὸς εἰδοποίησιν τῶν λοιπῶν ἀνά τὴν πόλιν διεσπαρμένων συνωμοτῶν ἐρρίφθησαν δύο πυροβολισμοί, ὡς εἶχε προαποφασισθῆ. Μεθ' ὃ Καλλέργης ἠγούμενος τοῦ εἰς σώματα διαίρεθέντος στρατοῦ, μὲ τὰς σημαίας, τὴν μουσικὴν, τὰ τύμπανα καὶ τὰς σάλ-

πιγγας, ἐπροχώρησε μὲ βῆμα σταθερὸν διὰ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ πρὸς τὰ ἀνάκτορα. Τὸ σῶμα τοῦτο ἀποτελεῖτο ἐκ τοῦ δευτέρου πεζικοῦ τάγματος, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Σκαρβέλη, ἐκ τῆς δευτέρης ὕλης ἰππικοῦ ὑπὸ τὸν ἐπίλαρχον Παπαδόπουλον καὶ ἐξ ἑνὸς λόχου κυνηγῶν (ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Σπηλιωτόπουλον.

Κατὰ τὴν πορείαν προσήρχοντο ἐξ ὄλων τῶν παρόδων πολυάριθμοι πολῖται ὀπλισμένοι, οἵτινες περιέβαλλον τὸν σταθερῶς καὶ εὐτάκτως προχωροῦντα στρατὸν καὶ ἐτοποθετοῦντο εἰς τὸ πλευρὸν αὐτοῦ, φωνάζοντες πάντε συνεχῶς «Ζήτω τὸ Σύνταγμα».

Συγχρόνως ἀπεστάλησαν ἰσχυρὰ σώματα πεζικοῦ διὰ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου, ἕτινα περιπολήσαντες τὰ μέρη ταῦτα τῆς πόλεως ἠνοῦντο κατόπιν μὲ τὸ κύριον σῶμα πρὸ τῶν ἀνακτόρων.

Φθάσαντος τοῦ στρατοῦ πρὸ τῶν ἀνακτόρων, τὸ πεζικὸν παρετάχθη εἰς δύο στοίχους εἰς τὴν μεγάλην πρὸ αὐτοῦ πλατεῖαν, τὸ ἀνάκτορον περιεκυκλώθη καὶ ὅλοι αἱ πάροδοι κατελήφθησαν.

Ἡ φρουρὰ τῶν ἀνακτόρων ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ταγματάρχου Γρίβου, τοῦ λοχαγοῦ φὸν Στέλβεγ καὶ τῶν δύο ὑπολοχαγῶν Πάλλη καὶ Κασιέρη ὑπεχώρησε μὲ τὰς καταφθάσας ἐνισχύσεις ἐκ πεζικοῦ καὶ χωροφυλάκων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ἀνακτόρων καὶ ἔφραξε τὰς θύρας.

Κατ' αὐτὸν τὸ χρόνον ὁ Καλλέργης ἐστελλε διάφορα ἰσχυρὰ ἀποσπασμάτα πεζικοῦ, ὅπως φρουρήσωσι τὰ ὑπουργεῖα ὧν αἱ κλεῖδες εἶχον παραδοθῆ εἰς τὸν τμηματάρχην τοῦ δικαστικοῦ τμήματος ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν στρατιωτικῶν, συνταγματάρχην Βαλλιάνον, τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν, τὰ νομισματοκοπεῖα, τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον καὶ ἄλλα δημόσια καταστήματα καὶ νὰ συλλάβωσι τοὺς ὑπουργούς. Πρὸς

ἔδ' ἀπέστειλε καὶ ἠμίσειν ὕλην ἐπίππων, χωροφυλάκων εἰς βοήθειαν τοῦ συνταγματάρχου Μακρυγιάννη, ὅστις ἀπὸ δύο ὤρων πολιορκούμενος εἰς τὴν οἰκίαν του ἐκινδύνευσε νὰ πέσῃ εἰς χεῖρας τῶν κλβερνητικῶν.

Οἱ χωροφύλακες, οἵτινες ἐγνώριζον ἐν μέρει τὰ σχέδια τῶν συνωμοτῶν ἠρέστησαν νὰ περικυκλώσῃ τὴν οἰκίαν ἐν ἠπλῆν τοῦ Μακρυγιάννη εὐρίσκοντο ὠχρωμένοι ὁ ἀντισυνταγματάρχης Γιαννηκόστας καὶ ὀλίγοι ἄτακτοι στρατιῶται χωρὶς νὰ βιάσωσι τὴν εἴσοδον.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἐξεκπεστέλλετο ἐκ τῶν ἔσω τῆς οἰκίας εἰς στρατιώτης, ὅστις μόλις ἐξῆλθε συνελήφθη ὑπὸ τῶν χωροφυλάκων καὶ διετάχθη νὰ καταθέσῃ τὰ ὅπλα. Τότε ἐκ τῆς οἰκίας ἐπυροβόλησαν καὶ ἐφονεύθη εἰς ἐνωμοτάρχης, καὶ ἐτραυματίσθησαν δύο χωροφύλακες. Οἱ χωροφύλακες ἀνταπαντῶσι καὶ τὸ πῦρ γενικευόμενον θὰ ἐπρξένει αἵματοχυσίαν μεγάλην, ἂν μίᾳ φωνῇ (τοῦ Μακρυγιάννη ὡς λέγεται) δένεφώναζεν ἐκ τῆς οἰκίας· «Ἄνδρες διατί πολεμοῦμεν ἡμεῖς δὲν ἔχομεν κανένα κακὸν σκοπὸν, ἀπ' ἐναντίας ζητοῦμεν τὸ καλὸν τῆς πατρίδος μας καὶ ὁ λαὸς καὶ ὁ στρατὸς εἶναι μαζῇ μας. Ἀκούσατε, τί λέγουν τὰ κτυπήματα!» Καὶ πράγματι τῆς στιγμῆς ταύτης ἠκούσθησαν μακρόθεν ἤχοι σαλπίγγων καὶ φωναὶ δυναταὶ ἐκ τῶν ἀνακτόρων «Ζήτω τὸ Σύνταγμα».

Οἱ πρὸ μικροῦ πρὸς ἐνισχύσιν τῶν χωροφυλάκων ἀποσταλέντες κυνηγοὶ (θὰ ἐνοῆ ἴσως τοὺς εὐζώνους ὁ συγγραφεὺς,) οἵτινες μέχρι τοῦδε ἐθεῶντο ἀπαθῶς τὰ συμβαίνοντα εἰς τὴν οἰκίαν Μακρυγιάννη ἐνεκ τῆς προηγουμένης μυήσεως, ἐσπευσαν μόλις ἔπαυσε τὸ πῦρ τῶν χωροφυλάκων καὶ ἠκούσθησαν αἱ ζητωκραυγαὶ «Ζήτω τὸ Σύνταγμα» νὰ φωνάζωσι καὶ αὐτοὶ καὶ νὰ ἐνω-

θῶσι μὲ τοὺς ἄλλους.

Μετ' ὀλίγον κκτεύθησεν ἡ ὑπὸ τοῦ Καλλέργη σταλεῖσα ἔλη μὲ ὀλίγους ἀτάκτους, οἵτινες ἤρην ἀμέσως τὴν πολιορκίαν καὶ οὕτω ὁ Μακρυγιάννης ἠδυνήθη νὰ ἐνωθῆ μὲ τὸν Καλλέργην ἠγούμενος τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀτάκτων.

Ἐνῷ συνέβαινον ταῦτα πολλοὶ πολῖται, σπουδασταὶ, ἄλλοι ὀπλισμένοι καὶ ἄλλοι ἄοπλοι, πολλοὶ Κρήτες μὲ τὰ μακρὰ τουφέκια των ἤρχισαν νὰ προσέρχωνται καὶ νὰ ἐνῶνται μὲ τὸν στρατὸν τοῦ Καλλέργη.

Οἱ ἰππεῖς καὶ οἱ Κκρχινοφόροι ἀκούραστοὶ ἐφρούρουν καὶ ἐπεριπόλουν πάσας τὰς πρὸς τὰ ἀνάκτορα παρόδους ὑπὸ τὰς ἐπευφημίας τοῦ Πλήθους.

Ὅτε οἱ ἤχοι τῶν κωδῶνων, αἱ φωναὶ καὶ αἱ ζητωκραυγαὶ τοῦ ὄλονέν συρέοντος πλήθους ἤρχισαν νὰ ἀκούωνται εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπλήρως φορήθη περὶ τῆς καταστάσεως, τότε ὁ Ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ὑποστράτηγος Ἀλέξιος Βλαχούπουλος ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κυρίας εἰσόδου τῶν ἀνακτόρων, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ὑπασιπιστοῦ τοῦ Βκσιλέως Γαρδικιωτῆ Γρίβου καὶ προχωρῶν πρὸς τοὺς στασιαστάς διέταξεν ἐν ὀνόματι τοῦ Βκσιλέως τὸν Καλλέργην νὰ ἀποχωρήσῃ μὲ τὸν στρατὸν. Συλλαμβάνονται ὅμως ἀμφοτέροι καὶ ὀδηγοῦνται εἰς τοὺς στρατῶνας τοῦ Πεζικοῦ.

Κατόπιν τούτων ἐνεφανίσθη αὐτὸς ὁ Βκσιλεὺς μετὰ τοῦ Αὐλάρχου συνταγματάρχου φὸν Χέσ εἰς ἕνα παράθυρον τοῦ ἰσογείου τῆς προσόψεως τῶν ἀνακτόρων, ἐκάλεσε δυνατὰ διὰ τοῦ θυρωροῦ Χρήστου τὸν Καλλέργην καὶ ὅτε οὗτος ἠρώτησεν αὐτὸν τί ἐσήμινεν ἡ αἰφνιδία αὕτη στάσις καὶ ἡ τόση συγέντρωσις τῆς φρουρᾶς;

Ὁ Καλλέργης ἀπήντησε δι' ἡχηρᾶς καὶ εὐδιακρίτου φωνῆς, ὅτι λαὸς καὶ στρατὸς ζητοῦσι τὸ Σύνταγμα.

«'Αποχωρήσατε» εἶπεν ὁ Βασιλεὺς «θὰ συσκευθῶ περὶ τούτου μετὰ τῶν ὑπουργῶν μου, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν πρέσβειων τῶν τριῶν προστατίδων Δυναμέων (Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ρωσσίας) καὶ ἡθὰ ἀποφασίσω.» «Μεγαλειότατε,» ἀπήντησεν ὁ Καλλέργης, «οὔτε ὁ λαὸς οὔτε ὁ στρατὸς θὰ διαλυθῆ προτοῦ γίνωσιν εἰς ἡμᾶς γνωστὰί αἱ ἀποφάσεις τῆς Μεγαλειότητός Σας καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.»

Εἰς ταῦτα ὁ αὐτάρχης φὸν Χὲς κατέστησε προσεκτικὸν τὸν Καλλέργην διὰ τὰς συνεπειὰς τῆς ἀπειθείας εἰς τὰς βασιλικὰς διαταγὰς. Ἄλλ' ὁ Καλλέργης τὸν ἀπεστώμωσε ὀργύλως καὶ τὸν ἠνάγκασε νὰ ἀποσυρθῆ ἐκ τοῦ παραθύρου διότι αὐτὸς καὶ οἱ ὅμοιοί του συνεβούλευσαν τόσα κακὰ εἰς τὸν Βασιλέα καὶ ἦσαν ἔνοχοι τῆς ἀθλίαις καταστάσεως, εἰς ἣν εὐρίσκοντο.

Ὁ φὸν Χὲς ἀπεσύρθη ἐκ τοῦ παραθύρου ἀμέσως καὶ μετ' ὀλίγον ὁ Βασιλεὺς.

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ πρὶν ἀκόμη κλείσων αἱ θύραι τῶν ἀνακτόρων ὁ ὑπασπιστὴς τῆς ὑπηρεσίας λοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ φὸν Στείνδορφ μετέβη πρὸς τὸν λοχαγὸν τοῦ αὐτοῦ ὅπλου Σχινᾶν μετὰ τὴν προφορικὴν ἐντολὴν αὐτοῦ τοῦ Βασιλέως νὰ σπεύσῃ ἀμέσως μετὰ τὴν πυροβολαρχίαν του εἰς βοήθειαν τῶν ἀνακτόρων. Ἡ ἀπάντησις τοῦ Σχινᾶ ἦτο ἐπιφυλακτικὴ καὶ διστακτικὴ, ὁ δὲ Στείνδορφ μόλις κατώρθωσε νὰ ἐπιστρέψῃ ἐν καλπα-σμοῦ εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Ὁλίγον μετὰ ταῦτα φθάνει ἡ πυροβολαρχία εἰς τὴν πλατεῖαν τῶν ἀνακτόρων καὶ διέρχεται τῶν δύο στοίχων τοῦ παρατεταγμένου πεζικοῦ· ὁ Καλλέργης περιστοιχούμενος ὑπὸ ὁμάδος ἵππέων τρέχει τολμηρῶς πρὸς αὐτήν, ἐνῶ ὁ λοχαγὸς Σχι-

νᾶς φωνάζει μετὰ τῶν στρατιωτῶν του «Ζήτω τὸ Σύνταγμα» καὶ τίθεται ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ συνταγματάρχου.

Ἀμέσως ἐτέθησαν πυροβόλα εἰς τὸ μέτωπον, τὰ πλευρὰ καὶ τὰ ὀπισθεν τοῦ ἀνακτόρου μετὰ τὰ στόμια ἐστραμμένα πρὸς αὐτό.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἀνέβαινε διὰ τῆς ὁδοῦ Ἴρμου ὁ ταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς Χατζηγιαννόπουλος συνοδευόμενος ὑπὸ τινῶν ἐπίππων χωροφυλάκων καὶ προσεπάθει νὰ ἀπωθήσῃ τὸ πρὸ τῶν ἀνακτόρων συρρεῦσιν πλῆθος. Πληροφορηθεὶς τοῦτο ὁ Καλλέργης στέλλει μίαν ἐπιππον, περίπολον, ἠτις συλλαμβάνει τὸν ταγματάρχην καὶ τὸν ἀποκομίζει ἐκεῖθεν. Οἱ λοιποὶ χωροφύλακες παρέμειναν ἀπαθεῖς, ἀναμένοντες τὴν ἐκβασιν τοῦ κινήματος.

Ἐφ' ὅσον συνέρρεε τὸ πλῆθος, ἐνισχύοντο καὶ αἱ κραυγαὶ «Ζήτω τὸ Σύνταγμα».

Παρ' ὅλα ταῦτα πλὴν δύο μεμονωμένων μικρῶν ἐπεισοδίων μεταξὺ τοῦ ἀστυνομικοῦ Καλλιστράτη καὶ ἐνὸς νέου Μεσσηνέζη, ἐλθόντος πρὸ ὀλίγου ἐκ Παρισίων, οὐδὲν σοβαρὸν συνέβη πρὸς διατάραξιν τῆς τάξεως. Καὶ αὐτοὶ οἱ ὀκτὼ φύλακες τῆς ἐσωτερικῆς φρουρᾶς τῶν ἀνακτόρων, οἵτινες καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἔμειναν ἔξω εἰς τὰς θέσεις των, οὐδέμιν ὑπέστησαν προσβολήν.

Οἱ ὀλίγοι δὲ προστρέξαντες βυακροὶ ἀξιωματικοὶ ὅπως πληροφορηθῶσι περὶ τῶν συμβάντων, διεκρίθησαν μὲν ἀμέσως ὑπὸ τινος ὁστις τοὺς ὑπέδειξε εἰς τὸ πλῆθος ὡς «βυακρέσους», ἀλλὰ χάριν τῆς ἐτοιμότητος τοῦ λοχαγοῦ Τολμίδου, ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὸν θόρυβον καὶ μετεφέρθησαν εἰς ἀσφαλὲς μέρος. Καὶ ὁ δεῦτερος ὑπασπιστὴς τοῦ Βασιλέως ἐπίλαρχος φὸν Βιούρεσμβουγ,

ὅστις ἤκουσεν ὀλίγον βραδέως τὸν θόρυβον καὶ δὲν ἠδύνατο ἐπομένως νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὰ ἀνάκτορα, περιεπάτει φορῶν τὴν στολήν του ἀνενόχλητος διὰ μέσου τοῦ πλήθους ἐπὶ πολὺν χρόνον.

Ὁφείλεται κυρίως εἰς τὸν εὐυπόληπτον φιλέλληνα G.,UH, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐπεκράτησε τοσαύτη μετριοπάθεια ἐκ μέρους τοῦ στρατοῦ καὶ λαοῦ. Ὁ φιλέλληνας οὗτος, μίαν στρατιωτικὴν προσωπικότητα κειμήλιον ἀξίως ἀνωτάτην πολιτικὴν θέσιν. ὡς ἐκτούτου δὲ ἀπέλαυε μεγάλης ἐκτιμήσεως καὶ ἐξήσκει ἐπιρροὴν σημαντικὴν ἐφ' ὅλων τῶν ὀπλαρχηγῶν. Κατώρθωσε λοιπὸν οὗτος νὰ λάβῃ τὸν ὄλον πάντων, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ κινήματος ὁ στρατὸς ἤθελε τηρήσῃ στάσιν μετριοπαθῆ καὶ δὲν ἤθελε διαταράξει τὴν τάξιν.

Μεταξὺ τῆς 3ης καὶ τῆς 4ης πρωινῆς ὥρας ἔσπευσαν πολλοὶ νέοι, κατ' ἐντολὴν τοῦ συνηθροισμένου πλήθους καὶ κατόπιν παραίνεσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ στρατοῦ νὰ ἀναζητήσων τοὺς Συμβούλους τῆς Ἐπικρατείας. Πρὸ πολλοῦ εὐρίσκοντο εἰς τὴν πλατεῖαν οἱ Σύμβουλοι Ἀνδρίας Λόντος, Ἀνδρέας Μηταρᾶς καὶ Ριχάρδος Τσέρτς, (ἄγγλος φιλέλληνας καὶ ἀντιστράτηγος), οἵτινες ἐνεθάρριναν τὸν λαὸν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν. Ἐσπευσαν λοιπὸν οὗτοι νὰ συνεδριάσουν, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἐπέλθῃ χρονοτριβή, ὁ Λόντος ἔφερεν ἐκ τῆς οἰκίας του κηρία καὶ ἤρχισε ἡ συνεδρίασις. Ἐξῶθεν ἐτοποθετήθη ὑπὸ τοῦ Μακρυγιάννη σταλεῖσα μικρὰ φρουρά.

Πρῶτοι προσῆλθον οἱ σύμβουλοι Ρήγας Παλαμῆθης καὶ Δρόσος Μανσῶλας καὶ ἔπειτα οἱ λοιποὶ, ἀκολουθούμενος ἕκαστος ὑπὸ πλήθους φωνάζοντος ζήτω τὸ Σύνταγμα.»

Εἰς τὴν συνεδρίασιν ἔλαβε μέρος καὶ ὁ

συνταγματάρχης Σπύρος Μήλιος ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ στρατοῦ. Μετὰ μικρὰν συζήτησιν, καθ' ἣν ὁ τελευταῖος ἐξείφουλεισεν ἀπειλῶν νὰ φονεύσῃ τὸν Ἀνδρέαν Λόντον (βεβχίως ἀστεϊζόμενος ὡς ἐδήλωσε καὶ ὁ ἴδιος βραδύτερον), ἐὰν δὲν προσεχῶρει εἰς τὴν πλειοψηφίαν, ἐλήφθη ἡ ὀριστικὴ ἐκείνη ἀπόφασις, καθ' ἣν συνετάχθη πρωτόκολλον ἐν εἴδει διαγγέλματος πρὸς τὸν λαὸν καὶ τὸν στρατὸν, δι' οὗ παρωτρύνοντο εἰς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς τάξεως καὶ ὠρίζετο ὁ τύπος τοῦ συνταγματικοῦ ὅρκου. Τὸ πρωτόκολλον ὑπεγράφη ὑφ' ὅλων τῶν παρόντων συμβούλων καὶ ἀνετέθη εἰς τὸν Ἀνδρέαν Μηταρᾶν καὶ τὸν Ἀνδρέαν Λόντον νὰ καταστήσωσιν αὐτὸ γνωστὸν εἰς τὸν λαὸν καὶ τὴν φρουράν.

Ἐνῶ συνέδκινον ταῦτα προσῆλθον πρὸ τῶν ἀνακτόρων καὶ οἱ τρεῖς πρέσβεις τῶν Προστατίδων Δυναμέων, οἵτινες μὴ δυνάμενοι νὰ ἴδωσι τὸν Βασιλέα, ἔσπευσαν νὰ συστήσωσιν εἰς τὸν Καλλέργην νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Βασιλέως, τῆς οἰκογενείας του καὶ τῆς περιουσίας. Εἰς τοῦτο ὁ Καλλέργης ἀπήντησεν ὅτι πᾶσα σύστασις ἐπερίττευε, καθ' ὅσον τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως ἦτο εἰς πάντας ἱερὸν καὶ οὐδὲν ἐπομένως διέτρεχε κίνδυνον.

Ἀνέτελλεν ἤδη ἡ 3 Σεπτεμβρίου, ἀλλ' ὁ κλητὴρ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας Σίμος σπεύδει εἰς τὴν πρὸ τῶν ἀνακτόρων Πλατεῖαν, ὀνομασθεῖσεν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης Πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος, καὶ ἀναγινώσκει δυνατὰ καὶ εὐδιακρίτως τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς τοῦτο ὡς ἀνωτάτη νομοθετικὴ ἐξουσία τοῦ Κράτους ἐπενέδκινεν ὡς μεσάζον μετὰ τοῦ λαοῦ καὶ Βασιλέως.

Ὅτε ὁ κλητὴρ ἀνεγίνωσκε τὸ κείμενον τοῦ ὅρκου πάντες ἀνεξικρέτως οἱ στρατιῶ-

ὄψασαν τὴν δεξιάν χεῖρα. Οἱ δὲ ἀρχηγοὶ τῶν διαφόρων στρατιωτικῶν σωμάτων ὀρκίσθησαν καθ' ὅλους τοὺς τύπους ἐνώπιον τῶν δύο συμβούλων Λόντου καὶ Μηταρά.

Περὶ τὴν βίην προειρηθὴ ἀπεφυλακίσθησαν κατὰ διαταγὴν τοῦ Καλλέργη πάντες οἱ διὰ χρέη κρατούμενοι οἵτινες ἐνωθέντες μετὰ τοῦ λαοῦ συνεόρτασαν καὶ αὐτοὶ τὸ χαρμύσσον γεγονός.

Μόλις οἱ δύο ἀνώτεροι σύμβουλοι ἐπέστρεψαν εἰς τὸ Συμβούλιον ἀπεφασίσθη τῇ προτάσει τριῶν συμβούλων, τοῦ Μηταρά, τοῦ Λόντου καὶ τοῦ Παλαμῆδη, νὰ σταλη ὑπόμνημα πρὸς τὸν βασιλέα, ἐν ᾧ θὰ περιλαμβάνοντο αἱ προτάσεις τοῦ ἀνωτάτου τούτου σώματος σχετικῶς πρὸς τὴν ἀναγκαίαν θεωρουμένην ὑπουργικὴν μεταβολὴν καὶ τὴν παραχώρησιν Συντάγματος κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐν Τροιζήνι (Μάϊον 1827) ἐθνοσυνελεύσεως.

Τὸ ὑπόμνημα ὑπεγράφη ὑφ' ὅλων τῶν συμβούλων, παρὰ τὰς μικρὰς ἀντιρρήσεις ἐνίων, καὶ ἐξελέγη ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ προέδρου Γ. Κουντουριώτη καὶ τῶν συμβούλων Α. Π. Μαυρομιγάλη, Γ. Αἰνιῶνος, Γ. Ψύλλα. Ἀνδρέου Λόντου καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως Προβελεγγίου, ἵνα ἐπιδώσῃ αὐτὸ εἰς τὸν βασιλέα, μετὰ τὴν ρητὴν ὅμως ἐντολὴν νὰ λάβῃ ὠρισμένην ἀπάντησιν ἐντὸς δύο ὥρων, ἀπὸ τῆς 7 1)2, ἄλλως νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκ τῶν ἀνακτόρων ἀμέσως εἰς τὸ Συμβούλιον.

Τὴν 8 1)2 ἐπανῆλθεν ὁ γενικὸς γραμματεὺς Προβελεγγίος μετὰ μίαν γραπτὴν ἀπάντησιν ἣτις, ὅμως ἐγένετο δυσμενέστατα δεκτικὴ καὶ ἐσχίσθη μάλιστα μετὰ προφανῆ ταραχὴν καὶ ὀργὴν καὶ κατὰ τοῦ ἐπιφέροντος αὐτήν. Ἀτυχεστέρα ὑπῆρξεν ἡ προσπάθειαι τοῦ Ψύλλα νὰ ἐξέλθῃ τῶν ἀνακτόρων κρύφα, πιθανῶς μετὰ ἐντολὴν τινα τοῦ βασιλέως νὰ καλέσῃ τοὺς πρέσβεις τῶν τριῶν

Δυνάμεων. Ὁ Ψύλλας ἐγένετο ἀντιληπτὸς ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ ὀλίγον μετὰ βίαν, ὀλίγον μετὰ σκώμματα ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω.

Ἐνῶ ἡ ἐπιτροπὴ παρέμενε δρόμη παρὰ τῷ βασιλεῖ 8 3)4 ἦλθον πάλιν οἱ πρέσβεις τῶν πέντε εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων μετὰ τὴν ἐπίσημον στολὴν τῶν εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ ἀπήτησαν νὰ τοῖς ἐπιτραπῇ νὰ ἴδωσι τὸν βασιλέα. Ἄλλ' ὁ Καλλέργης ὑπέεικον εἰς ἀνωτέρας διαταγὰς, ἀπηγόρευσε τὴν εἴσοδον παρὰ τὰς ἐντόνους διαμαρτυρίας τῶν Πρεσβευτῶν Πρωσίας καὶ τῆς Αὐστρίας, λέγων ὅτι ὁ βασιλεὺς τὴν στιγμὴν ταύτην εὐρίσκειτο εἰς σύσκεψιν μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἡ φρουρὰ ὅμως εὐρισκομένη πρὸ τῶν ἀνακτόρων ἀπὸ τῆς 1ης τῆς νυκτὸς ἦτο ἡδὴ κατάκοπος, πολλῶν μᾶλλον, καθ' ὅσον καὶ κατὰ τὰς προηγουμένας ἡμέρας ἠναγκάσθη νὰ περιπολῇ ἐπὶ μακρὸν εἰς τὴν πόλιν. Ἡ πρόνοια ὅμως τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας Κονοφάου ἔσωσε τοὺς στρατιώτας ἀπὸ τελείαν ἐξάντλησιν, διατάξαντος νὰ κομίσῃ ἀναψυκτικὰ καὶ διάφορα ἄλλα. Καθ' ὅλον δὲ τοῦτο τὸ διάστημα ἡ μουσικὴ τῆς φρουρᾶς ἐπαιάνιζε διάφορα ἐμβατήρια καὶ ἄλλα προσφιλῆ εἰς τὸν λαόν, ἐν οἷς καὶ τὴν Μασαλιώτιδα.

Τέλος κατόπιν μακρῶν συζητήσεων μετὰ τὴν ἐπιτροπὴν καὶ βασιλέως, ὁ τελευταῖος ἐδέχθη καὶ ὑπέγραψε περὶ τὴν 10 1)2 πάσας τὰς προτάσεις τοῦ συμβουλίου, περιλαμβανομένας εἰς 10 ἄρθρα, ὧν παραδέτομεν τὸ κύριον περιεχόμενον :

Α' Νὰ ἀπολύσῃ τὸ παλαιὸν Ὑπουργεῖον καὶ ν' ἀναθέσῃ αὐτὸ εἰς τὸν Ἀνδρέαν Μηταρᾶν ὡς πρόεδρον καὶ Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τὸ Ἀνδρέαν Λόντον ὡς Ὑπουργὸν εἰς τῶν

Στρατιωτικῶν, Κανάρην τῶν Ναυτικῶν Ρήγαν Παλαμῆδην τῶν Ἐσωτερικῶν, Δρόσον Μανσώλαν τῶν Οἰκονομικῶν, Κωνσταντῆν Μελᾶν τῆς Δικαιοσύνης καὶ Μ. Σχινᾶν τῆς Παιδείας.

Β' Ἡ ὀρκωμοσίαι κατὰ τοῦ ξηρὰν καὶ θάλασσαν στρατοῦ ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος καὶ ἡ καθιέρωσις τῆς 1' Σεπτεμβρίου ὡς ἐθνικῆς ἑορτῆς. Πρὸς δὲ καὶ ἡ τύπωσις ἐνὸς σιδηροῦ ἀνομνηστικοῦ πινακίου ἐξαρθρωμένου ἀπὸ ἔρυθρου κοντοῦ, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἱστορικῆς ἡμέρας.

Γ' Νὰ συγκληθῇ καὶ νὰ συνέλθῃ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἡ ἐθνοσυνέλευσις πρὸς σύνταξιν τοῦ Συντάγματος.

Δ' Νὰ ἀπολυθῶσι τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας πάντως οἱ ξένισ καταγωγῆς ὑπάλληλοι πλὴν τῶν παλαιῶν φιλελλήνων.

Ε' Ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγὶς νὰ φυλάσσεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης.

ΣΤ' Εἰς τοὺς συνταγματάρχας Καλλέργην καὶ Μακρυγιάννην καθὼς καὶ εἰς πάντας τοὺς ἀξιωματικούς τῆς φρουρᾶς τῶν Ἀθηνῶν νὰ ἐκφρασθῇ Ὑψηλῆ Βασιλικὴ εὐαρέσκεια διὰ τὴν διατήρησιν τῆς τάξεως καὶ τῆς ἡσυχίας κατὰ τὰ συμβάντα τῆς 1' Σεπτεμβρίου.

Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Συμβουλίου ἀνέβηκεν εἰς τὸν ὑπολογαγὸν τοῦ πεζικοῦ Πετμεζᾶν νὰ ἀναγνώσῃ εἰς τὸν πρὸ τῶν ἀνακτόρων συγκεντρωμένον λαὸν τὰς ἀποφάσεις τοῦ βασιλέως, ὅπερ καὶ ἐγένετο διὰ τινος παραθύρου τῆς βορείας πτέρυγος.

Τὸ νέον ὑπουργεῖον ἐσηματίσθη ἀμέσως, ἔσπευσε μετὰ ταῦτα εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ ὑπέβαλε τὸν ὄρκον τῆς πίστεως εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. Ἀκολουθῶν οἱ νέοι ὑπουργοὶ ἐξῆλθον εἰς τὸν ἐξώστην, ὅπου ἐχαιρετίσθησαν ἐνθουσιωδῶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

Ἄπαντα τὰ πυροβόλα ἀπεκομίσθησαν

τῶν ἀνακτόρων καὶ ὅλος ὁ στρατὸς παρατάχθη πρὸς ἀναχώρησιν.

Τὸ διπλωματικὸν σῶμα μετέβη τέλος εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὅπου ἔσχε μετὰ τοῦ βασιλέως μακρὰν συνδιάσκεψιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ βασιλεὺς ἀκολουθούμενος ὑφ' ὅλων τῶν ὑπουργῶν καὶ τῶν πρέσβεων ἐξῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ἐξώστην ἐπευφημηθεὶς ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς παιανίζουσης μουσικῆς ὡς συνταγματικὸς βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος.

Ἀφοῦ οἱ ὑπουργοὶ ἀπηύθυνον πρὸς τὸν λαὸν ἐνθουσιώδη προκήρυξιν, ἀνεχώρησε τὴν 2 1)2 μ. μ. καὶ ἡ φρουρὰ ἐκ τῶν ἀνακτόρων μετὰ τάξιν παραδειγματικὴν, παιανίζουσης καὶ τῆς μουσικῆς, καὶ ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ λαοῦ μεταβάσασα εἰς τοὺς στρατῶνας. Ἡ πολιορκία τῶν ἀνακτόρων εἶχεν πλέον ἀρθῆ καὶ ἡ πλατεῖα τοῦ Συντάγματος ἐπανέκτησε τὴν προτέραν ἡσυχίαν της, ὡς νὰ μὴ εἶχε συμβῆ τίποτε.

Συγχρόνως ἀφῆθησαν ἐλεύθεροι καὶ ὅσοι κατὰ τὴν στάσιν εἶχον συλληφθῆ, καὶ ἀπεστάλησαν ἕκτακτοι ἀπεσταλμένοι εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας, ὅπως ἀναγγείλουν τὰ ἐν Ἀθήναις συμβάντα.

Πλὴν ἀπειρῶν πυροβολισμῶν καὶ μιᾶς ἐνθουσιώδους διαθέσεως τοῦ λαοῦ ὀλοκλήρου, τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας, τῆς 3 Σεπτεμβρίου διήλθεν ἐνσχετικῆ ἡσυχία. Μόνον περὶ τὴν ἐσπέραν ὁμᾶς ἀτάκτων στρατιωτῶν ἐπεχείρησε νὰ διαρρήξῃ τὸς θύρας τῶν φυλακῶν τοῦ Μενδρεσέ, ἵνα διὰ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν κρατουμένων δημιουργήσῃ ταραχὰς εἰς τὴν πόλιν. Ἄλλ' ἡ πρόνοια τοῦ Καλλέργη ἐματαίωσε τὴν ἀπόπειραν. Τὸ μέρος τοῦτο τῆς πόλεως κατελήφθη ὑπὸ τακτικοῦ στρατοῦ καὶ οὕτω οἱ ἄτακτοι ἀπεκρούθησαν.

Τὸ ἐσπέρας ὁ βασιλεὺς ἐδέχθη τὸ διπλωματικὸν σῶμα εἰς ἀκρόασιν παρατα-

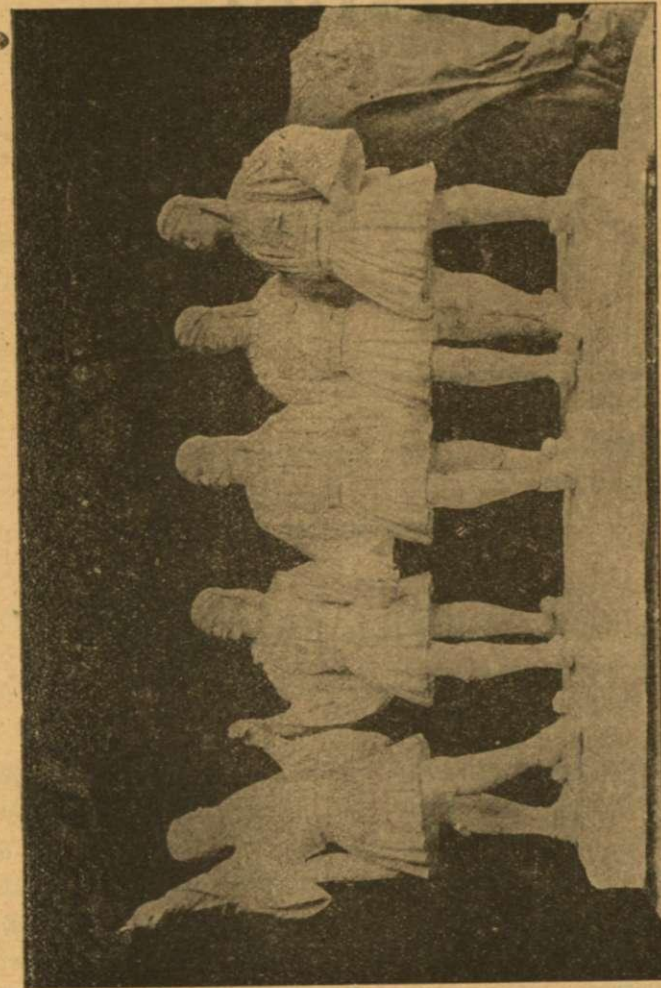
θεΐσαν περί τήν ὥραν, ἐφωταγωγίθη δὲ καὶ ἡ πόλις καὶ ἡ μουσική τῆς φρουρᾶς ἐπαιάνισε κάτωθι τῶν παραθύρων τῶν ἀνακτόρων καὶ ἐκείθεν μέχρι τῶν στρατώνων ἀκολουθουμένη ὑπὸ ἀπείρου πλήθους, ζητωκραυγάζοντος ἐνθουσιωδῶς.

Ἡ νύξ διήλθεν ἐν ἡσυχίᾳ καὶ μόνον αἱ ἀύξηθεῖσαι περίτολοι πεζικοῦ καὶ ἵππικοῦ συνηγνῶντο καθ' ὁδόν.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὸ Συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας ἀπηύθυνε πρὸς ἅπασαν τὴν φρουρὰν ἔγγραφον εὐαρέσκειαν καὶ ἀπεφάσισε τὴν σύστασιν δημοτικῆς ἀστυφυλακῆς

ὑπὸ τὸν Συνταγματάρχην Μακρουγιάννην.

Ἄπασαι αἱ ἐφημερίδες, ἡ Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Ἑλληνικὸς Ταχυδρόμος, ἡ Τσχύπτερος Φήμη, ὁ Προϊνὸς Κήρυξ, ἡ Ἀθηναῖα, ὁ Ἑλληνικὸς Παρατηρητής, ὁ Αἰὼν, ὁ Ἄγγελος, ὁ Τηλέγραφος ὁ Σακράτης καὶ ἡ Καρτερία ἀνήγγειλαν διὰ παραρτημάτων τὰ ἀξιολογιμότευτα γεγονότα τῆς ἡμέρας καὶ εἰς ὕλας τὰς γωνίας καὶ δημόσια καταστήματα ἐτοιχολλῶντο μέχρι βαθείας νυκτὸς αἱ βασιλικαὶ ἀποφάσεις, ἡ Προκήρυξις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τῶν Ὑπουργῶν κτλ.

ΟΙ ΑΤΡΟΜΗΤΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΑΙΟΙ ΕΥΖΩΝΕΣ ΧΟΡΕΥΟΝΤΕΣ

Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΩΝ

ΓΝΩΜΗ ΑΕΡΟΠΟΡΟΥ

■ ■ ταχύτης ως σωτηρία.

— 'Η λύσις τοῦ ἐνὸς προβλήματος

— 'Η προσηδίασις ἐκ δευτέρου

Ο Ν ΚΗΤΗΣ ΒΕΔΡΙΝ

Ὁ Γάλλος ἀεροπόρος Βεδρίν θεωρεῖται ὡς ὁ βασιλεὺς τῆς δι' ἀεροπλάνου ταχύτητος. Εἶναι ὁ νικητὴς τοῦ μεγάλου διεθνοῦς ἀγῶνος ταχύτητος δι' ἀεροπλάνου λαβῶν καὶ τὸ Κύπελον Γόρδων-Μπέννεντ. Τὸ πρόβλημα, περὶ τοῦ ὁποῦ ὁμοιεῖ ὁ ἀεροπόρος ἐν τῷ κατωτέρῳ αὐτοῦ ἄρθρῳ, δημοσιευθέντι εἰς τὸ «Ματὲν» τῶν Παρισίων, εἶναι μεγίστης διὰ τὴν ἀεροπλοΐαν σπουδαιότητος.

«Εἰς τὸ «Ματὲν» τῆς 27 'Ιουλίου ἔγραφον: «Πῶς ν' ἀποφύγωμεν ἢ τοῦλάχιστον νὰ περιορίσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν δυστυχημάτων;

Διὰ τῆς ταχύτητος.

Διότι ὑποστηρίζω, εἰς τὸ πείσμα τῶν

ἀντιφρονούντων, ὅτι ὅσον ταχύτερον κινεῖται τὸ ἀεροπλάνον ἐν τῷ ἀέρι, τόσο καλλίτερον ἀνθίσταται κατὰ τοῦ ἀνέμου. Καὶ θέλει ἀνθίσταται τόσο καλλίτερον, ὅσον ὁ κατασκευαστὴς δίδει εἰς αὐτὸ τὴν μορφήν ἐκείνην, ἣτις θὰ παρεῖχεν ὀλιγωτέραν ἀντίστασιν εἰς τὸ νὰ προχωρήῃ».

Τῆς αὐτῆς γνώμης εἶμαι καὶ σήμερον ὅποτε ἡ Γαλλία δι' ἐμοῦ ἐγένετο κάτοχος τοῦ κυπέλλου Γόρδων-Μπέννεντ, καὶ ἂν δὲν λέγω πλέον «δώσατέ μου ὄργανον ταχύ!», πράττω τοῦτο, διότι τὸ ἔχω ἤδη. Ἐὰν δὲν λέγω ἀκόμη: «δώσατέ μου ὄργανον ταχύτερον!» πράττω τοῦτο, διότι ἐπιθυμῶ νὰ ἐπιληφθῶ τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ προβλήματος, ὁποῦθεν θέλει προέλθει τὸ τέ-

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

λειον ἀεροπλάνον.

Διὰ νὰ ἐκθέσω τὴν ἀρχὴν ἣν ἀκολουθῶ ἀφ' ἧς ἐπεδόθη ὀλοψύχως εἰς τὴν ἀεροπλοΐαν, ἀνέμενα ἐπίσημον, τρόπον τινά, ἐπικύρωσιν αὐτῆς, ἣτις σήμερον μοὶ παρέχεται διὰ τῆς νίκης μου Γόρδων-Μπέννεντ.

Δὲν εἶμαι ἀπλῶς εἰς πιλότος ἐξ ἐπαγγέλματος.

Ἀπὸ τῶν πρώτων μου πτήσεων, ἐγενόμην ὑπέρμαχος τῆς ἐν λόγῳ ταχύτητος, ζητήσας πάντοτε νὰ πετάξω ὅσον ἡδυνάμην ταχύτερον.

Ἦρχισαν τότε τινὲς νὰ κραυγάζουν ματιωδῶς ἄλλ' ἐγὼ ἐγνώριζον ἕκτοτε ποῦ θὰ ἐβάδιζον καὶ ἦλθε ἡ ὥρα νὰ εἶπω.

Ἀπέδειξα ὅτι ἡ ἐν τῷ ἀέρι ταχύτης δὲν ἦτο ἐπικίνδυνος. Καὶ ἀπέδειξα τοῦτο δι' ἔργων. Γράφων δὲ σήμερον περὶ τοῦ θέματος τούτου, ἐκθέτω πᾶν ὅ,τι ἐκ τῆς πείρας ἐδιδάχθην. Τίποτε λοιπὸν δὲν εἶναι ἀσφαλέστερον εἰς κινήσιν ἐναέριον παρὰ ἐν ἀεροπλάνον κατ' ἐξοχὴν ταχύ. Ἀφθαστος εἰσέτι ταχύτης, ἀλλ' ἣτις θέλει ἐπιτευχθῆ προσεχῶς, ἀδιαφοροῦσα περὶ τῶν ἐν τῷ αἰθέρι συμβαινόντων. θὰ καταστήσῃ τὸν ρόλον τοῦ πηδαλιούχου παθητικόν, οὕτως εἰπεῖν, καὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτοῦ ἀπόλυτον.

Ἄλλὰ τὸ ἀεροπλάνον δὲν εἶναι μόνον μηχανήμα κινούμενον ἐν τῷ ἀέρι. Καταλείπον τὸ ἔδαφος καὶ πρὸς αὐτὸ ἐπανερχόμενον, δικαιολογεῖ τὴν ὑπόθεσιν, ὅτι ἡ μεγαλειτέρα αὐτοῦ ταχύτης ἀπαιτεῖ μεγαλειτέραν ἔκτασιν διὰ προσεδάφισιν.

Καὶ πράγματι τὸ ἀεροπλάνον θέλει θεωρηθῆ ὅτι ἔλαβεν ὀριστικὴν μορφήν καὶ ὅτι ἐκπληροῖ τὴν ἀποστολήν του, τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ὡς βολὴς κινούμενον ἐν τῷ ἀέρι, ἠλάττωσε συγχρόνως εἰς τὸ ἔπακρον τὴν ταχύτητά του, κατὰ τὴν ἐπαφήν του

πρὸς τὴν γῆν.

10,000 χιλιόμετρα ἢ πλείοτερον καθ' ὥραν ἐν ἀέρι ταχύτης μηδαμινή, ἐρχόμενου εἰς ἐπαφήν μὲ τὴν γῆν.

Τὸ πρόβλημα εἶναι διμερές· ἐκάτερον ἡμισυ παρουσιάζει πλεῖστας δυσσερείας. Ἐπελήφθη τὸ πρῶτον καὶ τολμῶ νὰ εἶπω ὅτι ἐπέτυχον τὴν λύσιν του.

Ἐπραγματοποίησα ἀπὸ ἐνὸς καὶ πλεόν ἔτους, ταχύτητας, κριθείσας ἐπικυδύνουσι διὰ τὴν ἐποχὴν μας. Κατόπιν εὔρον συνεργούς εἰς τὰς προσπαθείας μου τὸν κατασκευαστὴν καὶ τὸν μηχανικόν. Τὸ μηχανήμα, ὅπερ ἐπηδαλιούχησα τελευταίως ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ Κυπέλλου Γόρδων-Μπέννεντ, παρέχει τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι, ὑπὸ ἐποψιν τεχνικὴν, δύναται τις νὰ ἀναπτύξῃ ὅσῃν θέλει ταχύτητα. Λεπτομέρειαι τινες μόνον ἀποτελοῦσι ζητήματα, χρήζοντα ἐργασίας εἰσέτι.

Τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα διὰ τοῦ μηχανήματος τούτου ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ ἀσφάλεια τῆς πτήσεως ὄχι μόνον δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν μεγαλειτέραν ταχύτητα, ἀλλ' ἐσωτερικῶς συνδεδεμένη πρὸς αὐτήν. Τοῦτο ὅπερ ἄλλοτε ἐθεωρεῖτο ὡς μία ἀδοξολογία, ἀρχίζει νὰ γίνεται γενικῶς παραδεκτόν.

Θέλω ἀφιερῶθαι λοιπὸν ἀπὸ τοῦ γυν εἰς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἐτέρου ἡμίσεως τοῦ προβλήματος.

Πῶς δηλαδὴ ν' ἀποκτήσω ἀσφάλειαν ἐν τῇ προσεδάφισι, ὁποσοδήποτε γενομένη, ἐπὶ ἔδαφος π. λ. κακοῦ ἐπὶ μικρᾶς ἐκτάσεως. Πῶς νὰ προσθέσω εἰς τὴν ἐν ἀέρι διὰ τῆς μείζονος ταχύτητος ἀσφάλειαν τοῦ ἀεροπόρου, ἴσην ἀσφάλειαν αὐτοῦ καταλείποντος τὴν γῆν ἢ πρὸς αὐτὴν ἐπανερχομένου, εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις.

Γνωρίζω ὅτι ἐν τῇ μηχανικῇ ἅπαντα εἰσὶ δυνατά. Δὲν ὑπάρχουσι γὰρ αὐτὴν

δυσκολίαι ἀνυπέροβλητοι.

Θὰ ἐπιτύχωμεν.

Εἶναι ἀνάγκη ὅπως ἡ Γαλλία ἀποκτήσῃ πρώτη τὸ θαυμάσιον μηχανήμα, τὸ τέλειον τῆς αὔριον ἀεροπλάνου.

Δὲν θὰ ἠσυχάσω πρὶν ἢ τὸ χέρι μου ὀδηγήσῃ κατὰ βούλησιν τὸ νέον ζῶον ὀπερ βυθιζόμενον εἰς τὸ γλαυκὸν τοῦ οὐ-

ρανοῦ θὰ ἐπανερχεται πειθήνιον ἐπὶ τῆς γῆς.

Ὁνειροπωλῶ ἐπιτυχίας τοῦ μέλλοντος. καὶ αἰσθάνομαι βαθέως ὅτι, ἐὰν ταχύτης δηλοῖ ἀσφάλειαν καὶ πρόοδον, δηλοῖ ὡσαύτως καὶ νίκην.

ΒΕΔΡΙΝ

Ἡ ΜΑΓΕΙΡΙΚῆ

ΤΗΣ ΟΙΚΟΚΥΡΑΣ

ΦΑΓΗΤΑ

(Παπάκια παραγυμιστά.)

Καθαρίζομεν καλὰ τὰ παπάκια. Κόπτομεν ψιλὸ κιμῶ, τὸν καβουρδίζομεν καλὰ. Προσθέτομεν σταφίδας, τηγανισμένα ψωμάκια εἰς μικρὰ τεμάχια, κουκουνάκια ὀλίγο ρύζι, τὰ ἀφαιρεθέντα ἐντόσθια ἀμύγδαλα, μοσχοκάρυδο, πιπέρι, ἄλας. Ἄφοῦ καβουρδισθοῦν καλὰ, παραγυμίζομεν τὰ παπάκια, τὰ ράπτομεν, τὰ ἀφίνομεν ὀλίγο νὰ στεγννώσουν τὰ λεμονίζομεν καὶ τὰ βάζομεν νὰ τσιγαρισθοῦν. Τὰ σβήνομεν μὲ κρασί ἄσπρο, καὶ κατόπιν μὲ ντομάτα.

(Κολοκυθάκια μὲ τυρὶ)

Παίρνομεν 1 1)2 ὀκτὸ κολοκυθάκια μικρὰ, τὰ καθαρίζομεν καλὰ, βάζομεν βούτυρο καὶ λάδι νὰ κάψῃ εἰς τὴν φωτιά ῥίπτομεν τὰ κολοκύθια νὰ τσιγαρισθοῦν, Κατόπιν προσθέτομεν ντομάτα καὶ γερὸ νὰ βράσουν. Ὄταν πλησιάσουν νὰ γίνουν ἔ-

χομεν τριμμένο τυρὶ τουλουμίσιο καὶ τὸ ῥίπτομεν μέσα νὰ βράσῃ πολὺ ὀλίγον ὅσον νὰ μείνουσιν μὲ τὸ βούτυρόν τους.

(Αὐγὰ γυμιστά)

Βράζομεν σφικτὰ 6 ἢ 12 αὐγὰ τὰ κόπτομεν εἰς τὸ μέσον. Ἀφαιροῦμε τὸν κροκὸν, τὸν ὁποῖον λυώνομεν εἰς ἓνα πιάτο προσθέτοντες σαρδέλλας κοπανισμένας, χοιρομέρι, ὀλίγο τυρὶ παραμεξάνα ἢ κεφαλοτύρι τρουῖφες.

Μὲ αὐτὴν τὴν γιέμισιν παραγυμίζομεν τὰ ἀσπράδια τῶν αὐγῶν καὶ κατόπιν ἔχομεν γαλέττα κοπασανισμένην εἰς ἓνα πιάτο καθὼς καὶ εἰς ἄλλο πιάτο 2 αὐγὰ κτυπημένα. Παίρνομεν τὰ γυμισμένα αὐγὰ ἓνα ἓνα καὶ τὰ βουτοῦμεν εἰς τὸ αὐγὸ καὶ γαλέττα ἀνὰ 2 φορές. Ἔχομεν Βούτυρο εἰς εὖρον νὰ καίῃ καὶ τὰ τηγανίζομεν.

ΓΛΥΚΙΣΜΑΤΑ

(Μαρμελάτα ἀχλάδια)

Παίρνομεν καλά ἀχλάδια καὶ ἀφοῦ τὰ καθαρίζωμεν ἀπὸ τῆς φλοῦδος καὶ τοὺς σπόγγους, τὰ κόπτωμεν εἰς φέτες καὶ τὰ βάζομεν εἰς τὸ νερὸ. Ἀλλάζομεν κατόπιν τὸ νερὸ καὶ τα βάζομεν εἰς λεμόνια. Ἀφοῦ βράσωμεν καλά τὰ κατεβάζομεν, τὰ ἀφήνωμεν νὰ κρυώσουν καὶ τὰ περνοῦμεν ἀπὸ τρυπητό.

Ζυγίζομεν αὐτὰ καὶ ἂν εἶνε καθ' ὑπόθεσιν, 2 ὀκάδες βάζομεν 1 ὀκά ζάχαρι, ἂν 1 ὀκά βάζομεν 1/2 ζάχαρι. Ἀνακαιώνομεν εἰς τὴν φωτιά ἕως ὅτου δέσουν. Διὰ νὰ ἴδωμεν ἰὰν εἶνε ἕτοιμον, γίνεταί ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἕνας κόμπος ἀδιάλυτος, ἂν ὄχι διαλύεται.

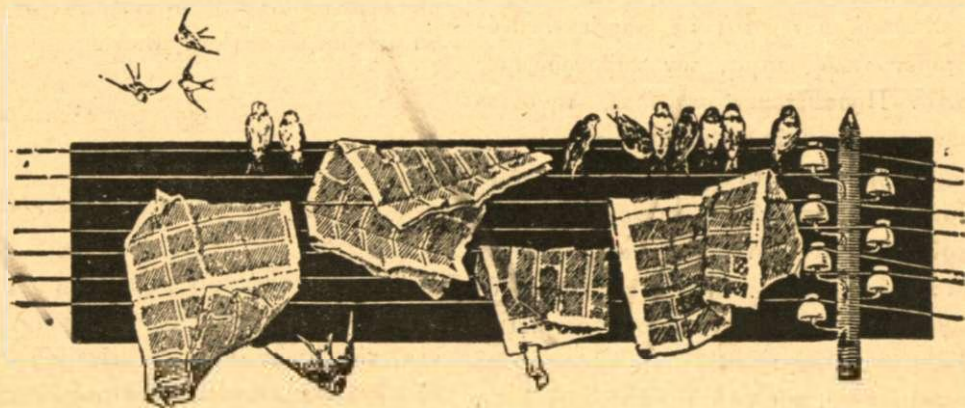
Κατόπιν ἀφοῦ γείνη, βάζομεν τὴν μαρ-

μελάταν ζεστὴ μέσα εἰς ἀγγεῖα στεγνὰ καὶ ἀφοῦ ἀφήσωμεν αὐτὴν νὰ κρυώσῃ τὴν ἄλλην ἡμέραν κοπτομεν στρογγυλὰ χαρτιά, τὰ βαστοῦμεν μέσα εἰς σπέρτο καὶ σκεπάζομεν τὴν μαρμελάταν. Οὕτω γίνονται αὐαὶ μαρμελάτες ἀπὸ βερίκοκκα, ἀπὸ ροδάκινα κτλ.

(Παγωτὸ ροδάκινο)

Βάζομεν ἕνα σιρόπι μὲ βανίλλια καὶ τὸ κάμνομεν 30 βαθμοῦς. Ἀφοῦ κρυώσῃ προσθέτομεν 1/2 ὀκά ροδάκινα γινωμένα καὶ περασμένα ἀπὸ τραχηλιά. Στήβομεν τὸ ζουμι δύο πορτοκαλλίων, διὰ νὰ δώσωμεν ροδακίνου χρῶμα ἅμα ἔχη 30 βαθμοῦς καὶ κατόπιν τὸ σερβίρομεν εἰς τὴν γλασιέραν νὰ κρυώσῃ.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ νοικοκυρά. — Θὰ μοῦ δώσης τὸ νοῖκι; Μοῦ χρεωστὴς τώρα μιὰ χρονιά σωστή.

Ἡ φοιτητής. — Ἀγαπητὴ μου κυρία, δυστυχῶς, πρὸς τὸ παρὸν δὲν εἶμαι εἰς θέσιν ὥστε νὰ δύναμαι νὰ σᾶς εὐχαριστήσω. Μὴ φοβηθεῖτε ὅμως τίποτε. Ἐγὼ σᾶς ὑπόσχομαι νὰ μὴ τὸ κουνήσω ἀπ' ἐδῶ ἕως ὅτου σᾶς ξεπληρώσω καὶ τὴν τελευταίαν πεντάραν.

— Ἀπὸ ποῦ πήρατε γιὰ τὸ αὐτὸ τὸ ὄρατο μπαστουνάκι;

Ἡ γιάτρός. — Ἀπὸ τὸν πρῶτον μου πελάτην.
— Κληρονομία;

Ἡ περιηγητής. — Μὰ δὲν θὰ ἔλθῃ ἐπὶ τέλους αὐτὸ τὸ τραῖνο;

Ἡ φύλαξ. — Μὴ στενοχωρεῖσθε. Τὸ μπιλιέτο σας ἰσχύει 45 ἡμέρας.

— Ἐχεις προλήψεις, θεία;
Ἡ θεία. — Καθόλου.
— Τότε δάνεισέ με 13 φράγκα.

Ἡ Κική. — Ἦθελα νὰ ξέρω θεία ἂν εἶνε τὸ σχοινί!...

πολὺ παλαιὰ αὐτὴ ἡ ἐκκλησία!

Ἡ θεία. — Ναί, παιδάκι μου. Τί ἀναμνήσεις μοῦ φέρει!... (ἀναστενάζουσα). Ἐδῶ μ' ἐβάπτισαν.

Ἡ Κική. — Μὰ εἶνε τόσο πολὺ παλαιὰ;...

Ἡ μουσαφίρης. — Μωρὲ πῶς πάχυνεν ὁ σκύλος σου!

Ἡ νοικοκύρης. — Ναί. Ἀπ' τὸν καιρὸ ποῦ μαγειρεύει ἡ γυναίκα μου!...

— Πῶς σοῦ φαίνεται αὐτὸ τὸ πάρι!

— Ρεαλιστικώτατον.

— Δηλαδή;

— Νά, θαρρῶ πῶς εἶμαι στὴν μάχην!...

Ἡ ἐπιβάτης. (Πρὸς τὸν σιδηροδρομικὸν ὑπάλληλον). — Μὰ πῶς συνέβη αὐτό;

Ἡ ὑπάλληλος. — Κάποιος ἐτράβηξε τὸ σχοινί τοῦ κώδωνος καὶ ἐσταμάτησε τὸ τραῖνο. Τότε τὸ ἐξπρὸς ἔπεσεν ἐπάνω μας. Καὶ χρειάζονται τώρα πέντε ὥραι νὰ καθαρίσουν τὴν γραμμὴν.

Ἡ ἐπιβάτης. — Τί λὲς ἀδελφέ; Πέντε ὥραι;... Καὶ ἐγὼ ποῦ πῆγαίνα νὰ παντρευθῶ! Τώρα;

Ἡ ὑπάλληλος (ὁ ὁποῖος εἶνε παντρεμμένος). — Νά παντρευθῆς;... Σὺ λοιπὸν θὰ τράβηξες

ΤΟ ΚΑΛΛΥΝΤΗΡΙΟΝ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

(Τὸ ψεμύθειον)

Ἐὰν ἐγνώριζον αἱ ἄβραι ἀπόγονοι τῆς φιλαρέσκου Εὔας μετ' εἶδους δηλητηρίων ἐπιστρώνουν καθημερινῶς τὸ δέρμα των καὶ πῶς τὸ καυτηριάζον, βεβαίως δὲν θὰ ἔβαζαν ποτὲ ψιμύθειον. Τὰ χρώματα ταῦτα ἰδίως τὸ ἐρυθρὸν, ὅπερ κυρίως μεταχειρίζονται, ἀποτελεῖται ἀπὸ μικρὰν δόσιν ὄξυτάτου δηλητηρίου τὸ ὁποῖον, μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀπορροφᾶται διὰ τῶν πόρων εἰς τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ψιμύθειον παρεμποδίζει τὴν ἀδελφονάναπνοήν, τὸ δέρμα ξηραίνεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ὑφίσταται τὴν ἀκαμψίαν ἣτις καὶ εἶναι πρόδρομος ἢ μᾶλλον ὁ κύριος ἀγωγὸς τῶν ρυτίδων. Οὕτω ψιμυθιοῦται μία κυρία διὰ νὰ φανῇ ὠραιότερα, καὶ ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς οὐδένα ἀπατᾶ. ἀφ' ἑτέρου προκαλεῖ ταχύτεραν τὴν ἔλευσιν τῶν ρυτίδων ἀντὶ νὰ τὴν ἐπιβραδύνῃ.

ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ

Ἡ θλιψίς εἶναι πάντοτε ἀνοφελής διότι οὐδὲν ἐπανορθοῖ. (Μιραβώ)
— Ἐπὶ τριῶν προσώπων, εἰς τὰ ὅποια διηγύμεθα τὰς δυστυχίας μας, εἰς μὲν τὰ δύο παρέχομεν θλιψίν καὶ εὐχα-

ρίτοῦμεν τὸ τρίτον. (Κα Μπακί)
— Οἱ ἄνδρες φθονοῦσι τὸ πνεῦμα ὁσον αἱ γυναῖκες τὴν καλλονήν. (Κοντιγιακ.)

ΙΑΤΡΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ

(Ἡ ὑγιεινὴ τοῦ στόματος)

Ἀπεδίδθη ἐκ στατιστικῶν παρατηρήσεων γενομένων εἰς τὰ σχολεῖα ὅτι εἰς 100 παιδιά ἀναλογοῦν μόνον 5 μέγαλους ὀδόντας, 14 μετρίους, 45 μετ' ἁλασμένους καὶ 36 μέσάπιους. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν παραμέλεισιν τῆς ὑγιεινῆς τοῦ στόματος ἣτις ἐπιβάλλεται ὄχι μόνον ἀπὸ καλεσθητικῶν λόγων, ὅχι μόνον διὰ νὰ μὴ προκαλῶνται οἱ ἄθλιοι πονόδοντοι, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἐμμέσους βλάβας τὰς ὁποίας κάμνει τὸ ἁλασμένο δόντι. Πρῶτον τὸ στόμα ἐκπέμπει ἀηδεστάτην δυσσομίαν, δευτέρην αἱ τοξίναι αἱ προκαλεῖ καταστρέφουν τὴν στόμαχον καὶ τρίτον προκαλοῦν διαφόρους ἀλγηγόνους εἰς τὴν κεφαλὴν. Ἡ ὑγιεινὴ τοῦ στόματος ἐπιβάλλεται εἰς πάντας, πρὸ παντὸς ὅμως εἰς τὴν ἡλικίαν ἐλείνην τὴν παιδικὴν καθ' ἣν στερεώνουσι οἱ ὀδόντες.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΑΗΜΕΝΟΝ ΔΡΑΧ. 600,000,00

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Διεύθυνσις Τηλεγραφικὴ « Ἀθηναϊκὴ ».

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ:

- ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ:** Ἐν Πειραιεῖ, Πάτραις, Σύρω, Καλάμαις, Τριπόλει, Βόλω, Λαρίσσι, Ἀργυροῦ καὶ Καρδίττῃ.
ΕΝ ΚΡΗΤΗ: Ἐν Χανίοις, Ἡρακλείῳ καὶ Ρεθύμνῳ.
ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑ: Ἐν Κωνσταντινουπόλει (Ἐποκατάστημα ἐν Γαλατῇ μετὰ Πρακτορείου ἐν Στεμποῦλ), Ἀμσῶ, Τραπεζοῦντι, Κερασσοῦντι, Σμύρῃ, Χίῳ, Μοσσίῃ, Ἀδάνοις, Ταρσῶ, Θεσσαλονίκῃ, Σέρραϊς, Καβάλλα, Σάνθῃ καὶ Ἰωαννίνοις.
ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ: Ἐν Ἀλεξανδροῖα (μετὰ παραρτήματος ἐν τῇ συνοικίᾳ Μιδάν), Καῖρω (μετὰ παραρτήματος ἐν τῇ συνοικίᾳ Μουσταῖ), Ζαγαζικίῳ, Μανσουῶρα, Μι-Γκάμα, Τάνια καὶ Μπενί-Σουέφ.
ΕΝ ΛΟΝΔΙΝῳ: (No 22 Fenchurch Street), **ΕΝ ΑΜΒΟΥΡΓῳ** (Domhof, Mönckebergstrasse 18), **ΕΝ ΛΕΜΕΣῳ:** (Κύπρου), **ΕΝ ΑΙΜΕΝΙ-ΒΑΒΕῶΣ** (Σάμου), **ΕΝ ΧΑΡΤΟΥΜ** καὶ ἐν ΑΙΜΕΝΙ-ΣΟΥΔΑΝ (Σουδάν).

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 17/30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1912

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Διαθέσιμα:		
Ἐν τῷ Ταμείῳ καὶ πρὸ ἐγγυήσις Τραπεζικῆς	Δρ. 11,816,799.—	
Παρὰ Τραπεζ. ἐν Εὐρώπῃ καὶ Σιματῇ ἐν χροτοφυλικίῳ »	11,321,178.42	Δρ. 23,077,972.42
Προεξοφλήσεις καὶ προκαταβολαὶ ἐγγραμμάτων		» 22,633,020.94
Ἡγγυημένοι λογαριασμοὶ:		
ἐπὶ ἐνεχύρω χρεωγράφων	Δρ. 60,019,780.88	
οἱ ἐμπορ. καὶ ἄλλων ἐγγυήσεων	74,452,020.87	» 144,565,329.14
ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀκινήτων	» 10,093,52.39	
Τρέχοντες λῃσμοὶ χρεωστικῶν		» 22,101,626.85
Ὁμολογίαι Ἐθν. Δανείων, Δημοτικῶν Ταμείων καὶ Ἀνωνύμων Ἐπιχειρησῶν		» 18,251,510.26
Χρεώγραφα καὶ τοκομερίδια		» 7,913,400.55
Συμμετοχαὶ εἰς ἐπιχειρήσεις		» 3,586,753.50
Κτήματα Τραπεζικῆς		» 5,415,011.38
Εἰσπρατάσεις, ἐπιπλά, χρηματοκιδώτια κτλ.		» 1,344,491.71
		Δρ. 248,939,110.6

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Κεφάλαιον Ἐτατικόν	Δρ. 60,000,000.—
Κεφάλαιον τακτικόν Ἀποθεματικόν	» 5,676,250.—
Ἀποθεματικόν Προνοίας	» 504,301.95
Καταθέσεις ὀψεως	Δρ. 26,228,059.21
» προθεσμίας	» 50,578,718.68
» πολυτετεῖς καὶ μετ' ἐπιδοσ.	» 27,870,749.80
Ταμιευτήριον	» 13,541,216.65
Τρέχοντες λῃσμοὶ πιστωτικοὶ	» 25,584,910.05
Ἐξωτερικοὶ λῃσμοὶ	» 31,649,218.70
Προσωπικοὶ λῃσμοὶ καὶ διάφορα	» 7,305,685.67
	Δρ. 248,939,110.60

Ὁ Γενικὸς Διευθυντής
ΣΑΦΕΙΡΙΟΣ Κ. ΜΑΤΣΑΣ

Ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητής
Φ. Η. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΩΛΟΥΜΕΝΟΝ ΧΩΡΙΣΤΑ ΤΙΜΑΤΑ

ΕΝ ΤΩ ΠΡΩΤΩ ΜΗΝΙΑΙΩ ΔΕ ΔΕΙΧΝΕΤΑΙ ΤΑ ΠΡΩΤΟΚΑΤΑΛΟΓΟΝ

Ἐκδόσεις Ἰνστιτούτου Ἑλλ. Γλῶσσ.